Migratie in cijfers en in rechten
2021 | Katern uit het jaarverslag

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

Recht op een gezinsleven

Familiale redenen vormen sinds lang de voornaamste weg voor legale migratie naar België. Deze katern bevat de jongste cijfers die beschikbaar zijn over gezinshereniging. Daartoe zijn twee soorten gegevens gebruikt: die rond visa en die rond eerste verblijfstitels. In het tweede luik worden de recentste juridische ontwikkelingen behandeld. Grote wetswijzigingen waren er in 2020 niet: de coronacrisis beheerste de (politieke) actualiteit en had ook een sterke impact op het vlak van gezinshereniging. Daarnaast waren er een aantal interessante ontwikkelingen binnen de rechtspraak, in het bijzonder inzake de binnenkomst van familieleden van Unieburgers en gezinshereniging met NBMV's die internationale bescherming genieten.

© UNHCR/Frederik Bordon

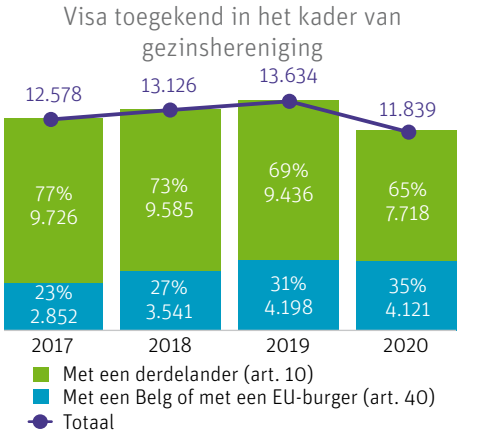
1. Cijfers

Gezinshereniging is goed voor een groot aandeel van de migratie naar België en kan op twee manieren in kaart worden gebracht:

- aan de hand van de gegevens over **visa lang verblijf die worden toegekend in het kader van een gezinshereniging** (bij deze visa gaat het alleen om onderdanen uit derde landen);
- aan de hand van de gegevens over **de eerste verblijfstitels die om familiale redenen worden afgegeven**.

Tussen de beschikbare gegevens zit een jaar verschil. Zo hebben die over visa betrekking op het jaar 2020, terwijl de eerste verblijfstitels op het jaar 2019 betrekking hebben.

Visa lang verblijf toegekend in het kader van gezinshereniging in 2020

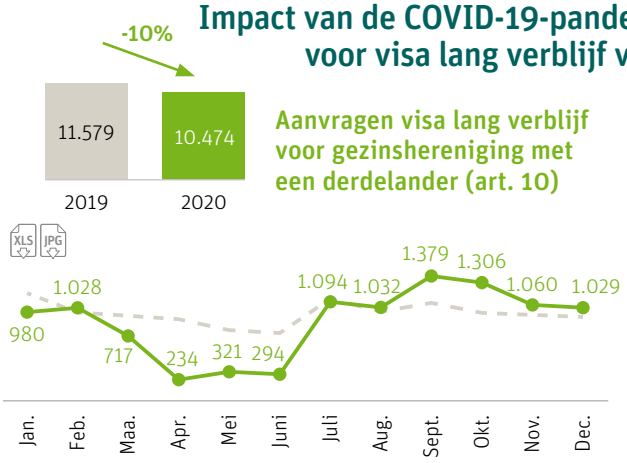

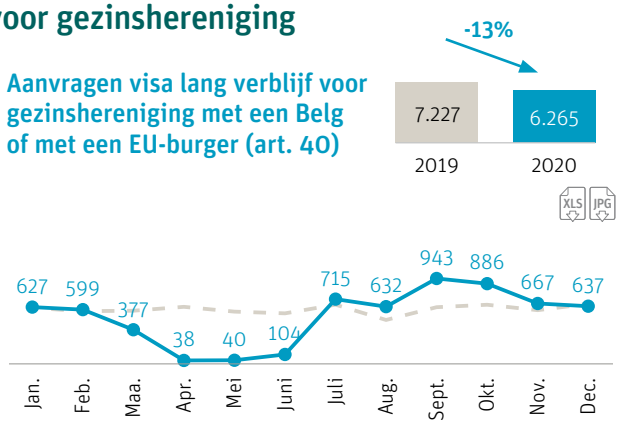
Voor meer informatie over de visa en de impact van de COVID-19-pandemie, zie katern *Toegang tot het grondgebied*.

13% minder visa lang verblijf toegekend in het kader van gezinshereniging tussen 2019 en 2020

- De **11.839 visa lang verblijf toegekend** in 2020 in het kader van gezinshereniging zijn goed voor **47%** van alle toegekende visa lang verblijf, alle motieven samen genomen (25.386 in totaal).
- Van de **11.839** in 2020 uitgereikte visa is **ongeveer twee derde** (65%) afgegeven in het kader van gezinshereniging **met een derdelander** (artikel 10 van de vreemdelingenwet). Dat aandeel is de jongste jaren gedaald; het bedroeg in 2017 nog 77%. Daarbovenop werden **4.121** visa (35%) verleend in het kader van artikel 40 voor gezinshereniging **met een Belg of een EU-burger**.
- Hoewel het aantal afgegeven visa tussen 2017 en 2019 was gestegen, is er tussen 2019 en 2020 een daling van 13% merkbaar, die te maken heeft met de COVID-19-pandemie. Deze dalende trend hangt in sterke mate af van de nationaliteit van de persoon die het recht op gezinshereniging opent, aangezien het aantal visa tussen 2019 en 2020 **met 18% daalt** in het geval van gezinshereniging met een derdelander, terwijl de **daling** maar **2%** bedraagt voor gezinshereniging met een Belg of een EU-burger.

Impact van de COVID-19-pandemie op het aantal aanvragen voor visa lang verblijf voor gezinshereniging

Op voorstel van de Europese Commissie heeft de regering op 17 maart 2020 besloten om de buitengrenzen te sluiten. **Vanaf 18 maart** 2020 liet de FOD Buitenlandse Zaken de posten weten dat tot nader order geen visumaanvragen (C of D) meer konden worden ontvangen en evenmin visa (C of D) konden worden afgeleverd, behalve voor beperkte categorieën van uitzonderingen (essentiële reizen). Gezinshereniging werd toen nog niet beschouwd als een essentiële reis.

Op **1 juli 2020** volgde de officiële instructie voor de diplomatieke posten om opnieuw visumaanvragen gezinshereniging in ontvangst te nemen. Op dat ogenblik werd gezinshereniging evenwel nog altijd niet als een essentiële reis beschouwd (met name "dwingende gezinsredenen"). Daarvoor was het wachten op **31 juli 2020**, toen het overlegcomité besliste dat in alle dossiers gezinshereniging waarvoor er een akkoord is, het visum ook effectief kan worden **afgegeven**.

De mogelijkheid tot indiening van de visumaanvraag en de afgifte van de visa gezinshereniging waren in de praktijk ook nadien evenwel afhankelijk van de vraag of de outsourcingsfirma's ter plaatse (VFS Global en TLS Contact) die de visumactiviteit uitvoeren in opdracht van de diplomatieke en consulaire posten al operationeel waren. Dat was zeker in de zomermaanden, en voor bepaalde landen ook nadien, nog niet of maar in beperkte mate het geval.

Zoals uit de bovenstaande figuren blijkt, is het aantal ingediende aanvragen tussen februari en april 2020 sterk gedaald, om vanaf juli weer te stijgen. Een inhaaleffect kan worden vastgesteld tijdens de maanden september tot november, toen het aantal ingediende aanvragen hoger lag dan in 2019, zowel voor gezinshereniging met een onderdaan van een derde land als voor die met een Belg of een EU-burger.

bron: FOD Buitenlandse Zaken

Visa toegekend in het kader van gezinshereniging met een derdelander (art. 10)

- Net als in 2018 en 2019 zijn **Indiërs in 2020** de voornaamste begunstigden van **afgegeven visa** voor gezinshereniging met een derdelander (art. 10). Ze zijn goed voor **15%** van alle begunstigden van dat type visa in 2020.
- Het aantal van dat type aan Indiërs afgegeven visa **daalt** van 1.691 in 2019 tot 990 in 2020 (-41%). Een daling is er ook voor de aan Afghanen afgegeven visa, die zijn afgenomen van 1.107 in 2019 tot 583 in 2020 (-47%). Het aantal visa afgegeven aan Marokkanen (+24%), Syriërs (+23%), Japanners (+18%), Turken (+5%) en Burundezen (+28%) daarentegen is in deze periode **gestegen**. Deze nationaliteiten lijken dus op verschillende wijze door de COVID-19-pandemie te zijn getroffen.
- Ook voor de periode 2017-2020 is de evolutie in grote mate afhankelijk van de nationaliteit. Het aantal aan Syriërs verleende visa is sterk gedaald, van 1.752 in 2017 tot 451 in 2020 (-74%). Syriërs vormden in 2017 overigens de eerste nationaliteit, terwijl ze in 2020 de vierde waren. Het aantal Irakezen, die in 2017 nog op de derde plaats stonden, is nog sterker gedaald, van 1.151 toegekende visa in 2017 tot 75 in 2020 (-93%). Somaliërs, die in 2017 op de vijfde plaats stonden, zijn in 2020 ook uit de top 10 gevallen, met een daling van 583 afgegeven visa in 2017 tot 209 in 2020 (-64%).

Top 10 2017		
1	Syrië	1.752
2	India	1.670
3	Irak	1.151
4	Afghanistan	628
5	Somalië	583
6	Japan	416
7	Marokko	340
8	Eritrea	194
9	Palestina	193
10	Ver. Staten	183

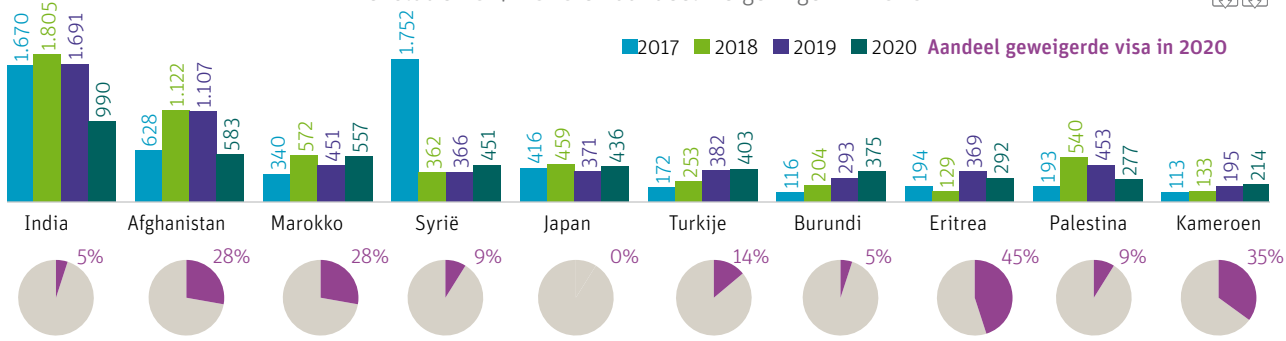
-74%

Top 10 2020		
1	India	990
2	Afghanistan	583
3	Marokko	557
4	Syrië	451
5	Japan	436
6	Turkije	403
7	Burundi	375
8	Eritrea	292
9	Palestina	277
10	Kameroen	214

Irak | 2020: 75 (-93%)
Somalië | 2020: 209 (-64%)
Ver. Staten | 2020: 117 (-36%)

- Andere nationaliteiten daarentegen zagen hun aantal verleende visa tussen 2017 en 2020 toenemen. Dat is het geval voor Burundezen (x3), Turken en Kameroeners (x2), maar ook voor Marokkanen (x1,6), Eritreeërs (x1,5) en Palestijnen (x1,4).
- Gemiddeld werd **20%** van deze visa **geweigerd** in 2020, maar het aandeel weigeringen verschilt sterk per nationaliteit (0% voor Japanners en 45% voor Eritreeërs).

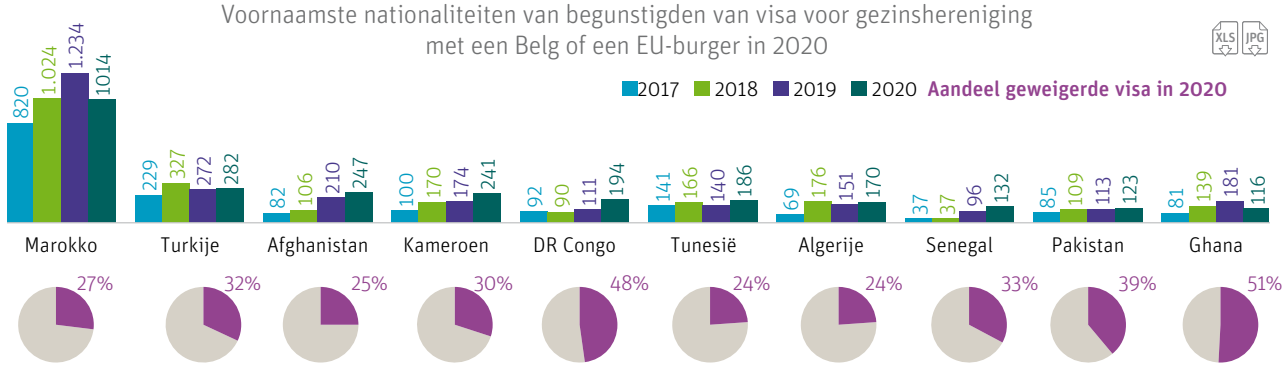
Visa lang verblijf toegekend om familiale redenen, voornaamste nationaliteiten in 2020, evolutie 2017-2020 en aandeel weigeringen in 2020

Visa toegekend in het kader van gezinshereniging met een Belg of een EU-burger (art. 40)

- In het geval van gezinshereniging met een Belg of een EU-burger (art. 40) zijn **Marokkanen** de voornaamste begunstigden van in 2020 toegekende visa. Ze zijn goed voor **25%** van al deze visa, vóór Turken, Afghanen en Kameroeners.
- Het aantal van dat type aan Marokkanen afgegeven visa was sinds 2017 gestegen, maar is tussen 2019 en 2020 opnieuw gedaald.
- Die stijging heeft zich daarentegen voortgezet voor de andere nationaliteiten uit de top 10, met uitzondering van Ghanezen.
- Gemiddeld werd **32%** van deze visa **in 2020 geweigerd**, een groter aandeel dan in het geval van artikel 10. Voor de top 10 van nationaliteiten varieert het aandeel weigeringen van 24% (Tunesië, Algerije) tot 51% (Ghana).

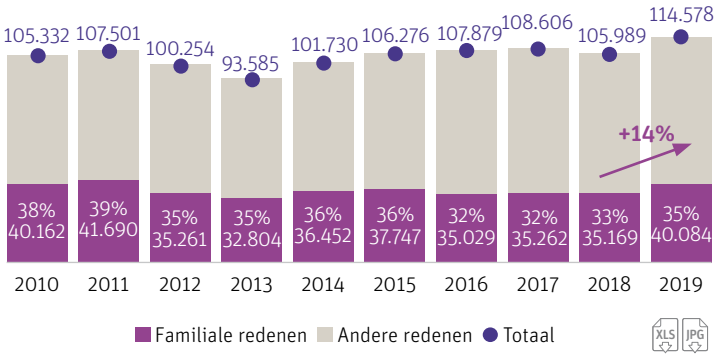
Voornaamste nationaliteiten van begunstigden van visa voor gezinshereniging met een Belg of een EU-burger in 2020

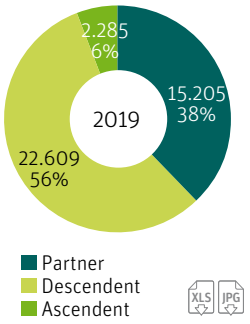

bron: FOD Buitenlandse Zaken

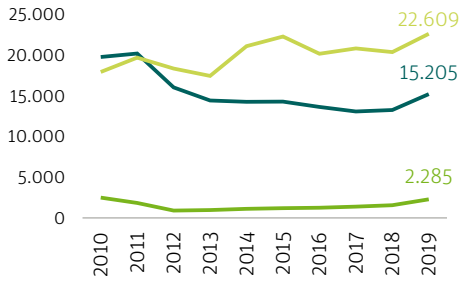
Eerste verblijfstitels afgegeven om familiale redenen in 2019 aan in het buitenland geboren vreemdelingen*

Eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen

Gezinsband van de begunstigden

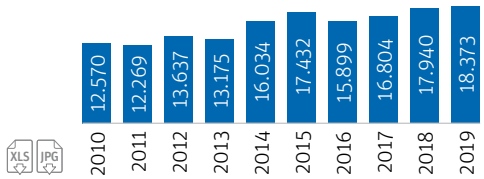

In 2019:

- Zijn **40.084** eerste verblijfstitels afgeleverd om familiale redenen aan in het buitenland geboren vreemdelingen.
- Dat aantal is in vergelijking met 2018 **met 14% toegenomen**.
- En dat aantal is sinds 2011 nooit zo hoog geweest.
- In 2019 waren familiale redenen goed voor **35%** van de eerste verblijfstitels toegekend aan in het buitenland geboren vreemdelingen.
- Meer dan de helft daarvan (56%) ging naar descendenten, 38% naar echtgenoten en 6% naar ascendenten.
- Tussen 2018 en 2019 is het aantal aan descendenten afgegeven titels met 15% gestegen, het aantal aan partners afgegeven titels met 11% en dat aan ascendenten met 46%.
- De stijging van het aantal ascendenten was bijzonder sterk voor gezinsherenigingen waarbij de persoon die het recht op gezinshereniging opent onderdaan is van een derde land (85 in 2018 tegenover 226 in 2019) en een EU-burger (319 in 2018 voor 640 in 2019). Ook die met Belgen is gestegen, zij het minder sterk (1.157 in 2018 tegenover 1.419 in 2019), maar zij blijven wel in de meerderheid.

Zie deel recente ontwikkelingen, verder in deze katern.

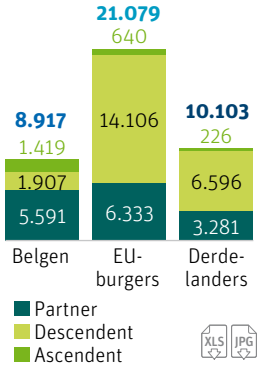
Eerste verblijfstitels afgegeven om familiale redenen aan in België geboren vreemdelingen*

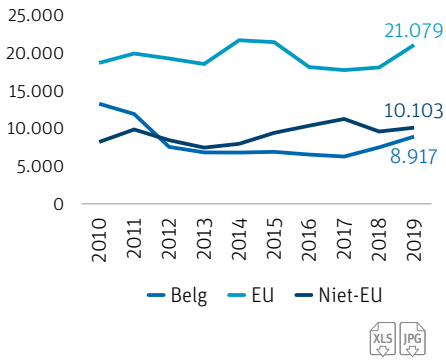

- In 2019 werden **bovenop de 40.084 eerste verblijfstitels afgegeven** om familiale redenen **aan in het buitenland geboren vreemdelingen 18.373 eerste titels** om diezelfde redenen afgegeven aan **in België geboren vreemdelingen**.
- Dat cijfer vormt een lichte stijging van 2% ten opzichte van 2018 en van 16% ten opzichte van 2016.
- In 2019 ging het bij 53% van de begunstigden (9.785) om onderdanen van derde landen en bij 47% (8.588) om EU-burgers.
- Deze eerste verblijfstitels werden afgegeven aan 18.358 descendenten en aan 15 personen met een andere familiale band (echtgenoot, ascendent of andere)**.

Nationaliteit van de persoon die het recht op gezinshereniging opent (gezinshereniger)*

- In 2019 was meer dan de helft van de gezinsherenigers (53%) EU-onderdaan, 25% was onderdaan van een derde land en 22% was Belg.
- In het geval van Belgische gezinsherenigers ging het voornamelijk om gezinsherenigingen met echtgenoten (63%), terwijl het vooral ging om gezinsherenigingen van descendenten bij de buitenlandse gezinsherenigers (67% voor EU- en 65% voor niet-EU-burgers).
- Tussen 2018 en 2019 zijn de gezinsherenigingen met EU-burgers met 17% gestegen, die met Belgen met 19% en die met een onderdaan van een derde land met 5%.

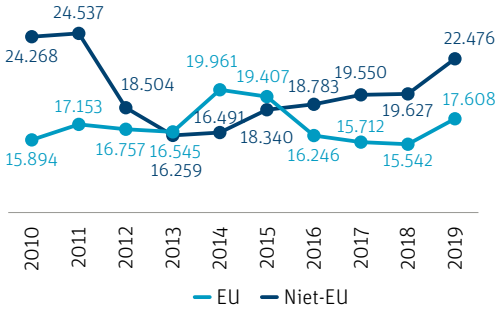

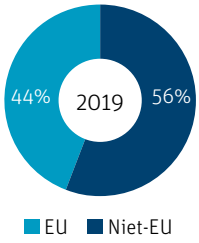
bron: DVZ

* De gegevens over de eerste verblijfstitels afgegeven aan in het buitenland geboren vreemdelingen omvatten enkele gevallen van eerste verblijfstitels afgegeven aan in België geboren vreemdelingen met een andere familieband dan die van descendenten (echtgenoten, ascendenten of andere). Deze konden in de van DVZ ontvangen gegevens niet als zodanig worden geïdentificeerd. Het gaat om bijzonder weinig gevallen. Voor 2019 bijvoorbeeld om 15 personen op de 40.084. Dat verklaart het verschil in de totalen van de verschillende figuren: 40.084 in 2019 in de globale cijfers en 40.099 in de figuren met de uitsplitsing naar familierelatie.

** Het gaat om in België geboren personen, een land dat ze hebben verlaten, om daarna terug te keren en zich bij een familielid te vervoegen.

Nationaliteit van de begunstigden van eerste verblijfstitels afgeleverd om familiale redenen aan in het buitenland geboren vreemdelingen

- In 2019 ging het bij **56%** van de begunstigden van een eerste verblijfstitel afgegeven om familiale redenen aan een in het buitenland geboren vreemdeling om **onderdanen uit derde landen**, tegenover **44% EU-burgers**.
- Na de verstrenging van de wet inzake gezinshereniging in 2011 was het aantal begunstigde onderdanen uit derde landen gedaald van 24.537 in 2011 tot 16.259 in 2013. Hun aantal is vervolgens gestegen tot 22.476 niet-EU-begunstigden in 2019.
- Het aantal EU-begunstigden is tussen 2013 en 2014 gestegen, om daarna opnieuw te dalen.
- Tussen 2018 en 2019 is het aantal begunstigden van gezinshereniging die derdelanders zijn **met 15% gestegen** en dat met EU-burgers met **13%**.

De voornaamste nationaliteiten van de begunstigden in 2019 vertonen heel contrasterende evoluties tussen **2010 en 2019**:

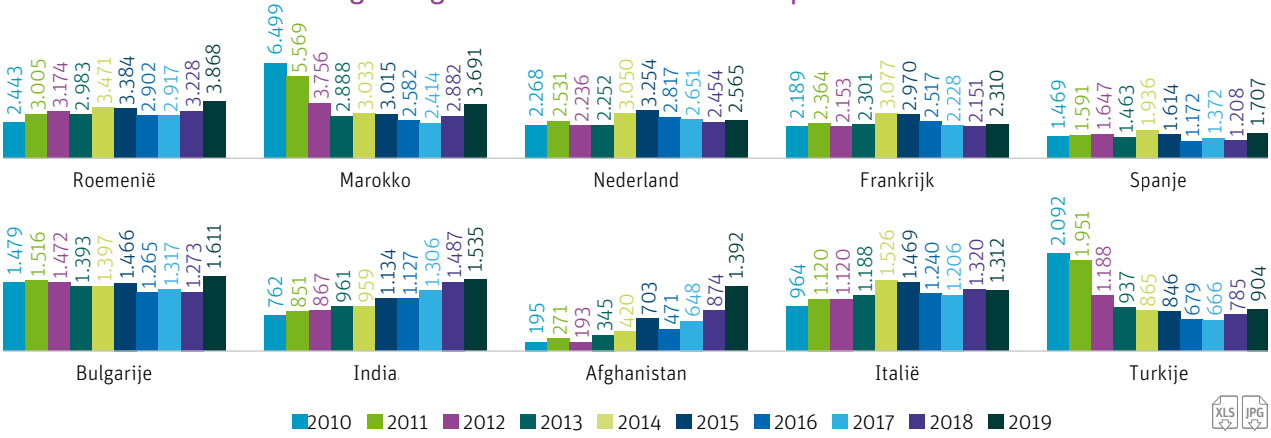
- Stijging voor Roemeense (x1,6), Indiase (x2), Afghaanse (x7) en Italiaanse (x1,4) begunstigden. Met geringere aantallen weliswaar is er een sterke toename voor Palestijnse (x13,5) en Somalische (x7,2) begunstigden.
- De aantallen Marokkaanse (x0,6), Turkse (x0,4) en Poolse (x0,5) begunstigden dalen met ongeveer de helft. In het geval van Marokkanen en Turken zien we evenwel dat de scherpe daling die vanaf 2010 werd waargenomen in 2017 is gestopt, om vervolgens opnieuw toe te nemen. In mindere mate is er een daling van het aantal Algerijnse (x0,7) en Congolese (x0,7) begunstigden.
- Er was een lichte stijging voor de meeste andere belangrijke nationaliteiten, zoals bij Nederlanders (x1,1), Fransen (x1,1), Spanjaarden (x1,2) en Bulgaren (x1,1).
- Na een piek in 2017 is het aantal Syrische en Iraakse begunstigden sterk gedaald, van 2.253 in 2017 tot 377 in 2019 in het geval van Syriërs en van 1.282 in 2017 tot 305 in 2019 in het geval van Irakezen.

Voornaamste nationaliteiten van begunstigden in 2019

	2010	2019	Evol. 2010-2019
Roemenië	2.443	3.868	↗ x 1,6
Marokko	6.499	3.691	↘ x 0,6
Nederland	2.268	2.565	↗ x 1,1
Frankrijk	2.189	2.310	↗ x 1,1
Spanje	1.469	1.707	↗ x 1,2
Bulgarije	1.479	1.611	↗ x 1,1
India	762	1.535	↗ x 2,0
Afghanistan	195	1.392	↗ x 7,1
Italië	964	1.312	↗ x 1,4
Turkije	2.092	904	↘ x 0,4
Polen	1.896	873	↘ x 0,5
Brazilië	646	807	↗ x 1,2
Portugal	680	760	↗ x 1,1
Verenigde Staten	763	750	→ x 1,0
Duitsland	814	699	↘ x 0,9
Onbepaald	390	596	↗ x 1,5
Palestina	37	498	↗ x 13,5
Ghana	397	494	↗ x 1,2
Somalië	68	487	↗ x 7,2
Kameroen	501	470	↘ x 0,9
Japan	436	470	↗ x 1,1
Algerije	622	462	↘ x 0,7
Ver. Koninkrijk	451	440	→ x 1,0
DR Congo	635	419	↘ x 0,7
Tunesië	447	407	↘ x 0,9
Andere	11.019	10.557	
Totaal	**40.162**	**40.084**	→ **x 1,0**

Tussen 2018 en 2019 doet er zich een stijging voor van 14% (x1,1) voor alle nationaliteiten samen. De meeste nationaliteiten in de top 10 van 2019 zijn gestegen. Dat is het geval voor Roemenen (x1,2), Marokkanen (x1,3), Spanjaarden (x1,4), Bulgaren (x1,3), Afghanen (x1,6) en Turken (x1,2). Het aantal Nederlandse, Franse en Indiase begunstigden neemt in iets geringere mate toe, terwijl het aantal Italianen stabiel blijft.

Na een scherpe daling tussen 2010 en 2017 neemt het aantal Marokkaanse en Turkse begunstigden tussen 2017 en 2019 opnieuw toe.

bron: DVZ

FOCUS: Gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming. Hoe de cijfers begrijpen?

Over de uitoefening van het recht op een gezinsleven van begunstigden van internationale bescherming in België stelt Myria hier de visumcijfers voor en de cijfers rond eerste verblijfstitels. Meer uitleg over de gebruikte data:

- De **visumgegevens** voor dit motief zijn ter beschikking gesteld door de DVZ. De visumdatabank van Buitenlandse Zaken (die we elders in dit verslag gebruiken) bevat informatie over visa gezinshereniging, maar daaruit kon tot mei 2021 niet worden afgeleid of het om een gezinshereniging gaat met een begunstigde van internationale bescherming die in België verblijft. De DVZ koppelde hiervoor de gegevens van Buitenlandse Zaken met zijn eigen databank. Myria stelt deze data voor het eerst voor. Het gaat om cijfers tot 2019 en gedeeltelijk tot 2020. Het jaar van de beslissing komt daarbij niet noodzakelijk overeen met het jaar van de aanvraag.
- De **data over de eerste verblijfstitels afgeleverd door de gemeenten** voor dit motief. De DVZ verzamelt de statistieken voor Eurostat en dat volgens de Eurostat-categorieën en de Eurostat-instructies (zie verder). Dat gaat om cijfers tot 2019.

Visa voor familieredenen met begunstigden internationale bescherming

Visumaanvragen

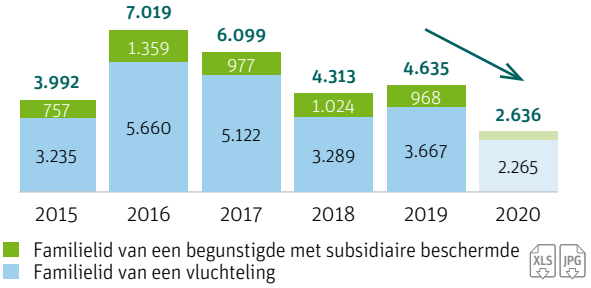
In 2020 zijn er 43% minder visumaanvragen ingediend door familieleden van begunstigden internationale bescherming dan in 2019.

In 2020 had de COVID-19-pandemie een aanzienlijke impact op de visumactiviteit. Het was in de periode van half maart tot de zomer onmogelijk om een visum aan te vragen en ook nadien was dat niet overal evident (beperkte tijdssloten, ...). Dat is ook zichtbaar in de cijfers inzake het aantal visumaanvragen met een begunstigde internationale bescherming. In totaal werden 2.636 aanvragen geregistreerd, 43% minder dan in 2019.

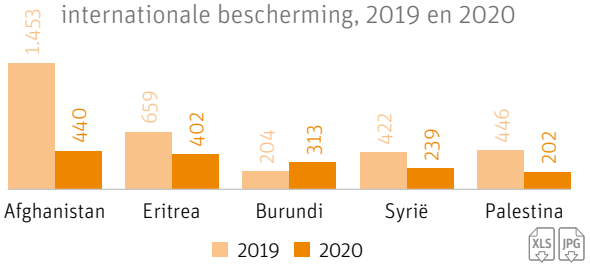
Voor 2016-2017 werd een groot aantal aanvragen voor gezinshereniging met begunstigden internationale bescherming genoteerd. In die periode werd dan ook een opvallend groot aantal internationale beschermingsstatussen toegekend.

Afghanistan is in 2019 en in 2020 het voornaamste land van de nationaliteit bij de aanvragen, maar tussen 2019 en 2020 was er een sterke daling (van 1.453 in 2019 naar 440 visa-aanvragen in 2020, een derde). Eritrea, Burundi, Syrië en Palestina vervolledigen de top 5. Alleen voor Burundi is er een stijging waar te nemen tussen 2019 en 2020 (+ 53%).

Visumaanvragen gezinshereniging met een begunstigde internationale bescherming, 2015-2019

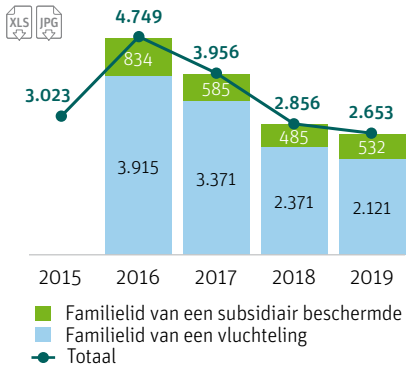
Voornaamste nationaliteiten voor 2020 bij de visumaanvragen gezinshereniging met een begunstigde internationale bescherming, 2019 en 2020

Beslissingen over visa

Met betrekking tot de positieve beslissingen zijn cijfers tot en met 2019 beschikbaar.

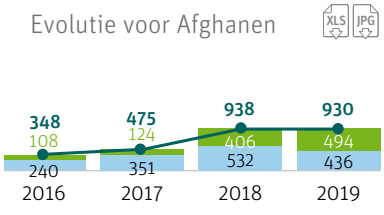
Toegekende visa aan familieleden van begunstigden internationale bescherming, 2015-2019*

* Bron: Informatie uit een antwoord op een schriftelijke parlementaire vraag van Tom Van Grieken, opgevraagd bij de diensten van de Kamer.

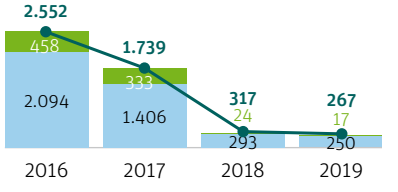
2.653 personen kregen in 2019 een positieve visumbeslissing voor gezinshereniging als familielid van een begunstigde internationale bescherming.

Evolutie voor Afghanen

De voornaamste nationaliteit bij de positieve beslissingen is **Afghanistan** (930). Opvallend hier is ook het relatief hoge aandeel gezinsherenigingen met subsidiair beschermden (meer dan de helft).

Evolutie voor Syriërs

Het aantal visa afgeleverd aan Syriërs in dit verband is fors gedaald (bijna gedeeld door tien) tussen 2016 en 2019. Syrië was in 2016-2017 met voorsprong de voornaamste nationaliteit. Het gaat voornamelijk om gezinsherenigingen met vluchtelingen.

bron: DVZ

Methodologische achtergrond bij de Eurostat-cijfers

Eurostat

Bij Eurostat is er sinds 2016 een vrijwillige data-inzameling voor de lidstaten met betrekking tot cijfers over "eerste verblijfstitels voor gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming". Weinig lidstaten stellen deze gegevens ter beschikking. De vergelijkbaarheid van de gegevens tussen landen is op dit moment niet evident, maar de Belgische cijfers — die DVZ ter beschikking stelt — zijn wel interessant.

Het gaat om een **subgroep van de statistieken over eerste verblijfstitels afgeleverd om familiale redenen** en de data zijn beschikbaar volgens de nationaliteit van de begunstigde en de status (vluchteling of subsidiaire bescherming) van de persoon bij wie men zich voegt.

Bovendien schuift Eurostat de volgende differentiatie naar voren — **op basis van de plaats van indiening (België of het buitenland)**:

- Eerste verblijfstitels afgeleverd op basis van de richtlijn gezinshereniging (2003/86/EG);
- Eerste verblijfstitels afgeleverd op basis van artikel 23 van de kwalificatierichtlijn (2011/95/EU) over de notie 'eenheid van gezin'.

Cijfers over eerste verblijfstitels afgeleverd op basis van de richtlijn gezinshereniging

In de methodologische richtsnoeren van Eurostat wordt gepreciseerd dat het gaat om cijfers over eerste verblijfstitels afgeleverd aan gezinsleden om zich te voegen bij een begunstigde van internationale bescherming op basis van de richtlijn gezinshereniging. Omdat het voor lidstaten niet altijd mogelijk is in de cijfers te onderscheiden of het gaat om een gezinshereniging onder de richtlijn, geven de richtsnoeren voor de statistische rapportage de mogelijkheid een alternatief criterium te hanteren. Het feit dat het **gezinslid zich buiten België bevindt wanneer de aanvraag gezinshereniging wordt ingediend** kan daarvoor worden gebruikt.

Cijfers over eerste verblijfstitels afgeleverd op basis van artikel 23 van de kwalificatierichtlijn — 'eenheid van gezin'

In de methodologische richtsnoeren van Eurostat wordt gepreciseerd dat het gaat om cijfers over eerste verblijfstitels afgeleverd aan gezinsleden van begunstigden:

- die zelf **geen beschermingsstatus** kregen, maar wel een eerste verblijfstitel als gezinslid;
- **die al in de lidstaat aanwezig zijn op het ogenblik van de indiening van het verzoek** om internationale bescherming door de sponsor (die het recht op gezinshereniging opent), of als een alternatief criterium, die in de lidstaat aanwezig zijn op het ogenblik van de indiening van de aanvraag gezinshereniging.

Verder wordt dieper ingegaan op welke categorieën dat betrekking heeft, en op bepaalde moeilijkheden die zich stellen.

Belgische statistieken: visum of niet

In België maakt DVZ deze data op en levert die aan voor Eurostat. Binnen de data rond eerste verblijfstitels voor deze doelgroep gaat DVZ na of een visum gebruikt werd voor de aanvraag (categorie richtlijn gezinshereniging) of niet (zogenaamde categorie eenheid van gezin). Om dat te doen, bekijkt DVZ de visagegevens van Buitenlandse Zaken en de eerste verblijfstitels afgegeven via de gemeente.

De Eurostat-cijfers leren dat België tussen 2016 en 2019 jaarlijks tussen de 5.000 en de 7.000 eerste verblijfstitels afleverde aan familieleden van begunstigden internationale bescherming. Let wel: dat gaat zowel om eerste verblijfstitels afgeleverd aan immigranten als om eerste verblijfstitels afgeleverd aan personen geboren in België.

Alle eerste verblijfstitels voor familieredenen afgeleverd aan familieleden van begunstigden internationale bescherming, 2016-2019

Myria bestudeert hier immigratiebewegingen en niet de buitenlandse bevolking die in België verblijft. Het spit daarom dieper in deze cijfers, om zo de eerste titels die werden afgeleverd in het kader van een immigratie te onderscheiden van deze afgeleverd aan personen van buitenlandse nationaliteit geboren in België.

Zoals uit de methodologisch achtergrond blijkt, laat de Eurostat-database voor België toe een onderscheid te maken tussen de titels afgeleverd na een aanvraag:

- gecategoriseerd onder de **richtlijn gezinshereniging** (2003/86/EG) waarbij het in feite gaat om verblijfstitels om familieredenen afgeleverd **na een visum vanuit het buitenland**;
- gecategoriseerd onder de **kwalificatierichtlijn** (2011/95/EU – notie 'eenheid van gezin'), waarbij het in feite gaat om verblijfstitels om familieredenen afgeleverd **na een aanvraag zonder visum en vanuit België**.

⚠ Cijfers versus juridische noties in de richtlijnen

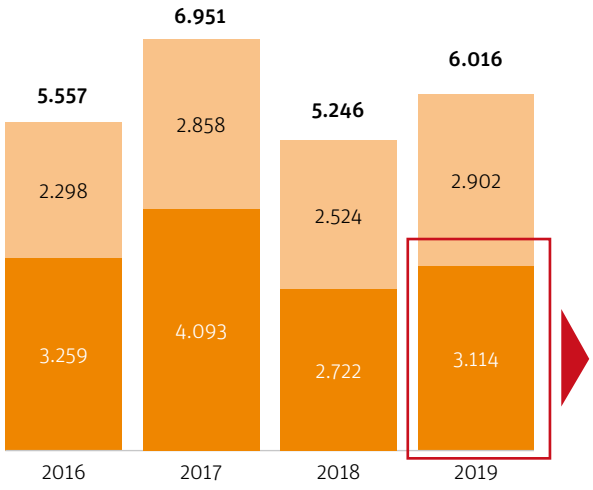
Het onderscheid tussen beide categorieën wordt in de cijfers gemaakt op basis van het feit of het familielid zich in het buitenland bevond (richtlijn gezinshereniging) of in België (eenheid van gezin) wanneer hij of zij een eerste verblijfstitel kreeg afgeleverd. Concreet wordt in België nagegaan of er al dan niet een visum werd afgeleverd.

⇨ **Dit komt niet helemaal overeen met de juridische noties zelf en de inhoudelijke consequenties ervan voor België. Hier gaat Myria in op de beschikbare data en probeert het de realiteit zo dicht mogelijk te benaderen in de data die het voorstelt.**

bron: DVZ, Eurostat

3.752* gezinsherenigingen met een begunstigde internationale bescherming in 2019

Alle eerste verblijfstitels voor familieredenen afgeleverd aan familieleden van begunstigden internationale bescherming, 2016-2019

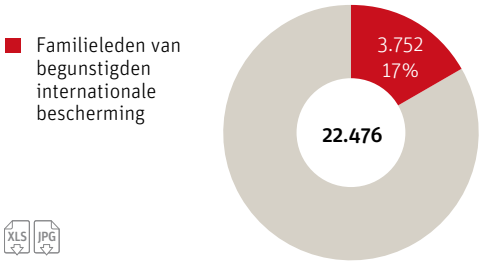
Richtlijn 2011/95/EU, artikel 23 over eenheid van het gezin
Richtlijn 2003/86/EG over het recht op gezinshereniging

In 2019 werden 3.752 eerste verblijfstitels afgeleverd aan immigranten voor een gezinshereniging met een begunstigde van internationale bescherming.

Myria komt tot dit cijfer door de eerste verblijfstitels uit de categorie richtlijn gezinshereniging (3.114) samen te tellen met de 638 titels voor personen die geregistreerd staan onder de categorie 'kwalificatierichtlijn,' waar er vermoedelijk wel sprake was van gezinsherening.

Aandeel gezinshereniging met begunstigden internationale bescherming in het geheel van de gezinsherenigingen

Ten aanzien van het totaal van de eerste verblijfstitels gezinshereniging voor **derdelandse migranten in 2019** (personen geboren buiten België)

17% van de gezinsherenigingen met derdelanders gaat over een hereniging met een begunstigde internationale bescherming

Binnen de eerste verblijfstitels afgeleverd (aan personen geboren buiten België) om redenen van gezinshereniging zijn gezinsherenigingen met een begunstigde van internationale bescherming goed voor:

- 17% van de gezinsherenigingen van derdelanders (3.752 op 22.476);
- 9% van het totaal van alle gezinsherenigingen (3.752 op 40.084).

* Eerste verblijfstitels voor in het buitenland geboren vreemdelingen.

bron: DVZ, Eurostat, berekening Myria

Categorie kwalificatierichtlijn (2011/95/EU)

2.902 in 2019

De uitgesplitste data tonen aan dat tussen 2016 en 2019 2.300 à 3.000 familieleden van begunstigden internationale bescherming jaarlijks een eerste verblijfstitel kregen in deze categorie 'eenheid van gezin' in de kwalificatierichtlijn. Voor 2019 gaat het om 2.902 titels.

Zoals gezegd gaat het niet om gezinsleden die een statuut van internationale bescherming verwerven op basis van eenheid van het gezin. Wel gaat het **om situaties waarin er een eerste verblijfstitel om familiale redenen werd afgeleverd zonder dat er een visum aan te pas kwam**. Myria vroeg DVZ om bijkomende data voor deze categorie, uitgesplitst naar geboorteland (België of buiten België).

In heel wat gevallen gaat het in deze categorie dan ook om kinderen geboren in België (2.264). Ook niet-Belgen die geboren worden in België waarvan één van de ouders toegelaten of gemachtigd werd (langer dan drie maanden) in het land te verblijven, worden immers geregistreerd. Het verblijfsmotief dat voor dat kind geregistreerd wordt, is vaak 'familiale redenen', ook als het gaat om een kind van een begunstigde internationale bescherming (tenzij het kind zelf een beschermingsstatus vroeg en kreeg, zie hiernaast).

Categorie richtlijn gezinshereniging (2003/86/EC)

3.114 in 2019

De categorie die Myria hier in de eerste plaats interesseert is deze rond de richtlijn gezinshereniging. In deze gevallen is er immers in het buitenland een **visum** uitgereikt om zich bij een familielid in België te voegen (zie *supra*) en is er dus sprake van migratie en gezinshereniging. De uitgesplitste data tonen dat rond de 3.000 à 4.000 eerste verblijfstitels per jaar op deze basis werden afgeleverd tussen 2016 en 2019. Voor 2019 ging het om 3.114 titels.

Verdere bespreking met DVZ leert evenwel dat dit aantal een **lichte onderschatting** betreft als Myria wil vatten hoeveel personen in het kader van een gezinsmigratie met een begunstigde internationale bescherming naar België kwamen in 2019. **De reden is dat een klein deel van de personen genoteerd onder de andere categorie (kwalificatierichtlijn 2011/95) wel degelijk migreerden maar niet als dusdanig werden geregistreerd**.

Merk op: De categorie richtlijn gezinshereniging bevat geen kinderen die geboren zijn in België (zie eerder).

Merk op: In het geval dat een **kind** van een begunstigde internationale bescherming, geboren in België **zelf een internationale beschermingsstatus vraagt en krijgt** (geen automatisme), wordt het **niet geregistreerd in de categorie kwalificatierichtlijn, noch in de categorie richtlijn gezinshereniging**.

Reden? Er is geen sprake van een eerste verblijfstitel om familieredenen, wel van een eerste verblijfstitel om redenen van internationale bescherming.

Vervolg categorie kwalificatierichtlijn (2011/95/EU)

2.902 .... waarvan 638

Naast kinderen geboren in België, bevat de categorie kwalificatierichtlijn ook een klein aandeel personen (638) die niet in België geboren zijn.

Wellicht gaat het in die gevallen wel om gezinsherenigingen:

- In een beperkt aantal gevallen kan de **gezinsherenigingsaanvraag in België** worden ingediend (zie art. 12*bis* § 1 van de verblijfswet).
- Voorts is een belangrijkere reden wellicht veeleer methodologisch van aard: er was dan geen koppeling mogelijk tussen de eerste verblijfstitel die werd afgeleverd en een eventuele visumaanvraag (foute registratie bij de gemeente, identiteitsgegevens komen niet helemaal overeen tussen visum en eerste verblijfstitel, ...).

Myria oordeelde dat het de waarheid dichter benadert om deze categorie op te tellen bij de gezinsherenigingen dan om deze groep eruit te laten.

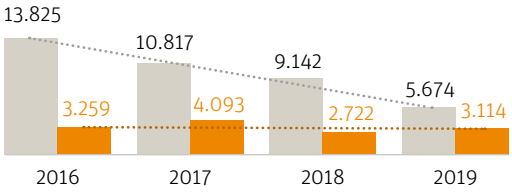
Cijfers verblijfstitels versus visacijfers

Hierboven wordt uitgelegd dat de cijfers met betrekking tot de verblijfstitels in de categorie 'gezinshereniging' worden geconstrueerd op basis van de cijfers rond verblijfstitels waarin visa werden afgeleverd. Waarom corresponderen de data dan niet helemaal met de visagegevens die eerder werden voorgesteld?

Eerst en vooral kan er tijd verstrijken tussen de visumbeslissing in het buitenland en de afgifte van de eerste verblijfstitel nadien in België. Verder kan het verschil te wijten zijn aan registratieproblemen bij de gemeenten. Tot slot is het zo dat een afgeleverd visum nog geen afgeleverde verblijfstitel op die basis impliceert. Het is bijvoorbeeld niet omdat een visum gezinshereniging werd afgeleverd, dat de persoon uiteindelijk naar België is gekomen. Omgekeerd kan de persoon wel naar België zijn afgereisd, maar bij aankomst kan hij of zij bijvoorbeeld ook internationale bescherming hebben gevraagd en geen (of niet meteen een) inschrijving in het vreemdelingenregister (en verblijfskaart A) op basis van het visum gezinshereniging.

Eerste verblijfstitels voor gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming (categorie richtlijn gezinshereniging) & eerste verblijfstitels voor redenen van internationale bescherming

Afgeleverde eerste verblijfstitels aan personen geboren buiten België voor internationale bescherming en voor gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming

* Verdere analyse van de eerste verblijfstitels voor familieleden van begunstigden internationale bescherming is mogelijk voor de grootste groep, met name voor de categorie 'richtlijn 2003/86/EG gezinshereniging'. Deze cijfers houden dus geen rekening met het (beperkte) aantal personen dat wel degelijk migreerde, maar onder hogergenoemde categorie kwalificatierichtlijn werd geregistreerd.

Gemiddeld genomen is er in de periode 2016 tot 2019 voor elke drie vluchtelingen of subsidiair beschermden die een status kregen één familielid aangekomen via gezinshereniging.

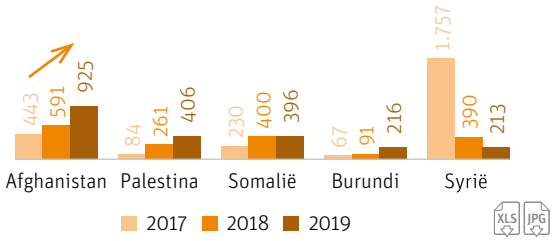
Tijdens de vier jaar tussen 2016 en 2019 kregen een kleine 39.458 personen een eerste verblijfstitel om redenen van internationale bescherming. In dezelfde periode kregen 13.188 personen een eerste verblijfstitel om zich als familielid bij een begunstigde van internationale bescherming te voegen. Gezien de uitleg op de vorige pagina's is het duidelijk dat het reële aantal iets hoger moet liggen.

Met een aanzienlijk aantal asielaanvragen en een relatief hoge beschermingsgraad kreeg een uitzonderlijk hoog aantal personen een eerste verblijfstitel op basis van een internationale beschermingsstatus (grijze balken) in 2016. Dat absolute aantal daalde nadien fors tussen 2016 en 2019 (-77%).

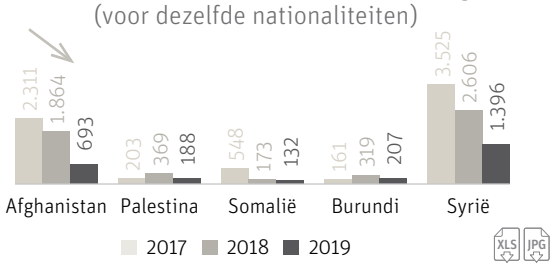
Wat de eerste verblijfstitels betreft voor familieleden die zich via gezinshereniging bij een familielid met een beschermingsstatus in België voegden, volgt het '2016-effect' met wat vertraging en meer gespreid in de tijd. Er zit over het algemeen immers wel wat tijd tussen het verkrijgen van de status door de sponsor en het moment waarop een eerste verblijfstitel om familieredenen wordt verkregen door het familielid (tijd tot de aanvraag, de behandeling van de aanvraag, het afleveren van het visum, de effectieve migratie naar België en het afleveren van de verblijfstitel). Het cijfer fluctueert over de jaren 2016-2019.

Nationaliteit van de persoon die zich bij een begunstigde internationale bescherming voegt & status van de persoon bij wie men zich voegt

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2019 voor gezinshereniging met familieleden van een begunstigde internationale bescherming (categorie richtlijn 2003/86/EG) voor de top 5 nationaliteiten in 2019

Eerste verblijfstitels afgeleverd in 2019 om redenen van internationale bescherming (voor dezelfde nationaliteiten)

Afghanistan, Palestina, Somalië, Burundi en Syrië: de top 5 qua nationaliteiten van familieleden die in 2019 een eerste verblijfstitel kregen voor gezinshereniging met een begunstigde van internationale bescherming

Hierboven werd duidelijk dat het totale aantal eerste verblijfstitels afgeleverd voor redenen van internationale bescherming scherp daalde de voorbije jaren, terwijl het aantal eerste verblijfstitels voor gezinshereniging met een familielid van een begunstigde internationale bescherming fluctueerde. Ook op het vlak van de nationaliteiten zijn er sterke schommelingen waar te nemen binnen de top 5 qua nationaliteiten in 2019 voor die laatste categorie.

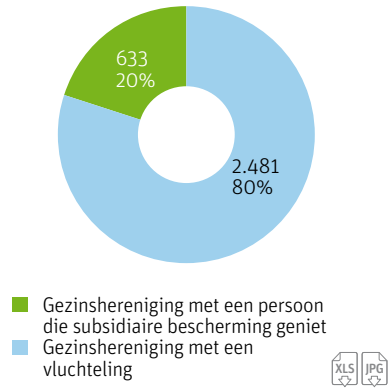
Het aantal **Afghaanse** familieleden die zich herenigden met een begunstigde internationale bescherming kende tussen 2017 en 2019 meer dan een verdubbeling. Intussen daalde het aantal Afghanen dat een beschermingsstatus kreeg sterk (meer dan gedeeld door 3).

Voor **Syriërs** is er een sterke daling van zowel het aantal eerste verblijfstitels voor begunstigden internationale bescherming (bijna gedeeld door 9), als **van het aantal verblijfstitels voor familieleden** in het kader van gezinshereniging met een begunstigde (gedeeld door 8).

* Het gaat steeds om verblijfstitels voor personen geboren buiten België

bron: DVZ, Eurostat

Eerste verblijfstitels voor gezinshereniging afgeleverd in 2019 aan familieleden van een begunstigde internationale bescherming (categorie richtlijn 2003/86/EG), volgens de status van de persoon bij wie men zich voegt en de nationaliteit van de persoon die zich bij iemand voegt (top 5)

4/5e gaat om gezinsherenigingen met een vluchteling, 1/5e met een begunstigde subsidiaire bescherming

De eerste verblijfstitels voor gezinshereniging met een begunstigde internationale bescherming (categorie 2003/86/EG) zijn ook beschikbaar volgens de status van de persoon bij wie men zich voegt. In 2019 ging het in 80% van de gevallen om gezinshereniging met een vluchteling, en in 20% van de gevallen met een begunstigde subsidiaire bescherming. Die cijfers liggen in de lijn van de verwachtingen, gezien in België ook vaker de vluchtelingenstatus wordt toegekend dan de status subsidiaire bescherming.

Bij de eerste verblijfstitels afgeleverd aan een familielid van een vluchteling is Afghanistan goed voor 19% van het totaal, gevolgd door Palestina (16%) en Somalië (12%). Bij familieleden van een begunstigde subsidiaire bescherming is Afghanistan met voorsprong de eerste nationaliteit (70%).

Familielid van een vluchteling	
Afghanistan	483
Palestina	406
Somalië	303
Burundi	216
Onbepaald	210

Familielid van begunstigde subsididiaire bescherming	
Afghanistan	442
Somalië	93
Onbepaald	44
Syrië	33
Irak	12

2. Recente ontwikkelingen

COVID-19-pandemie en recht op een gezinsleven[1]

Europees niveau[1]

De sluiting van de buitengrenzen werd beslist op 17 maart 2020, op voorstel van de Europese Commissie. Op Europees niveau werd al van bij aanvang onder "essentiële reis" ook het begrip "dwingende gezinsredenen" opgenomen als uitzonderingscategorie op de reisbeperkingen naar de EU, evenwel zonder dat begrip verder in te vullen.[2]

Belgisch niveau

In zijn jaarverslag van vorig jaar is Myria al kort ingegaan op enkele aspecten binnen het recht op een gezinsleven die door de maatregelen in het kader van de coronapandemie in het gedrang kunnen komen.[3]

Vanaf 18 maart 2020 konden Belgische diplomatieke posten in derde landen geen enkel visum C of D meer afleveren, behalve voor "essentiële reizen". De Belgische invulling van "essentiële reizen", waaronder "**dwingende gezinsredenen**", is in de loop van het jaar 2020 gewijzigd.[4] Enkele belangrijke categorieën die zich situeren binnen de bevoegdheden van Myria:

- "**Gezinshereniging**" werd in België lang niet beschouwd als een "dwingende gezinsreden" of "essentiële reis". Op **1 juli 2020** volgde dan eerst de officiële instructie naar de diplomatieke posten dat zij opnieuw een *indiening* van een visumaanvraag gezinshereniging (lang verblijf) konden aanvaarden. Op **31 juli 2020** besliste het overlegcomité dat in alle dossiers gezinshereniging waarvoor er een akkoord is, het visum ook effectief kon worden *afgegeven* zodat de aanvragers effectief konden reizen naar België. Pas op dat ogenblik werd de gezinshereniging dus als een "essentiële reis" (met name om "dwingende gezinsredenen") beschouwd. Ook nadien was de mogelijkheid tot indiening van de visumaanvraag en de afgifte van de visa gezinshereniging *in de praktijk* evenwel nog sterk afhankelijk van de vraag of de outsourcingsfirma's ter plaatse (VFS Global en TLS Contact) die de visumactiviteit uitvoeren in opdracht van de diplomatieke en consulaire posten al operationeel waren. Dat was zeker in de zomermaanden, en voor bepaalde landen ook nadien, nog niet of maar in beperkte mate het geval. Ook in de tweede helft van 2020 en in de eerste helft van 2021 werd de afsprakencapaciteit van bepaalde VFS-kantoren regelmatig tijdelijk beperkt om sanitaire redenen, of sloten kantoren soms zelfs tijdelijk hun deuren om die reden. Daarnaast had de COVID-19-pandemie in de herkomstlanden ook dan nog regelmatig een impact op de toegang tot de vereiste documenten in het kader van de gezinshereniging (bijvoorbeeld paspoorten) en op de grenspassages. Grenzen werden soms opnieuw gesloten (bijvoorbeeld Syrië-Libanon; Afghanistan-Pakistan). Dat alles had — en heeft nog altijd — een **aanzienlijke impact op belangrijke termijnen van indiening** die gerespecteerd moeten worden bij de indiening van de aanvraag (termijn van één jaar bij aanvragen gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming; termijn van drie maanden bij gezinshereniging met een NBMV die meerderjarig werd tijdens de asielprocedure; termijnen meerderjarigheid van aanvragers of van de referentiepersoon). Voornamelijk voor de aanvragen die laattijdig ingediend werden na de officiële hervatting van de visumactiviteit leidt dat nog altijd tot aanzienlijke rechtsonzekerheid: zullen de omstandigheden worden aanvaard als "buitengewone omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken" (zie: HvJ, 7 november 2018, C-380/17)?

1 Zie ook de katern "Toegang tot het grondgebied" in dit jaarverslag.
2 Zie o.m. Europese Commissie, Communication from the Commission, COVID-19: Temporary Restriction on Non-Essential Travel to the EU, Brussel, 16 maart 2020 COM(2020) 115 *final*; Europese Commissie, Communication from the Commission, COVID-19: Guidance on the implementation of the temporary restriction on non-essential travel to the EU, on the facilitation of transit arrangements for the repatriation of EU citizens, and on the effects on visa policy, Brussel, 30 maart 2020 2020/C 102 I/02, p. 5.;Alsook communicaties van de Europese Commissie van 8 april 2020, Brussel (COM(2020) 148 *final*), van 8 mei 2020, Brussel (COM(2020) 222*final*), van 11 juni 2020, Brussel, (COM(2020) 399 *final*) en van 3 mei 2021 (COM(2021) 232 *final*), en de aanbevelingen van de Europese Raad over niet-essentiële reizen naar de EU van 30 juni 2020 (2020/912), 28 januari 2021 (2021/89), 2 februari 2021(2021/132) en 20 mei 2021.
3 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Recht op een gezinsleven, p. 33.
4 In de ministeriële besluiten van 21 december 2020 en 26 januari 2021 tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken wordt een omschrijving opgenomen van wat als reizen met essentiële doeleinden beschouwd wordt en worden o.a. de volgende categorieën vermeld: "reizen die gerechtvaardigd zijn door gezinshereniging" of "bezoeken aan een echtgenoot of partner, die niet onder hetzelfde dak woont, voor zover een aannemelijk bewijs geleverd kan worden van een stabiele en duurzaam onderhouden relatie". Al voordien in 2020 werd hiervan evenwel ook al een omschrijving opgenomen (en regelmatig gewijzigd) op de website van DVZ en op de officiële informatiepagina van de Belgische overheid over de coronamaatregelen: https://www.info-coronavirus.be/nl/faq.

2.1. | Europa en internationaal

2.1.1. | Beleid

EU-migratiepact

Het EU-migratiepact focust minder op gezinshereniging, maar benadrukt wel het belang ervan in het kader van legale toegangswegen voor derdelanders om naar de Europese Unie te komen. Het pact erkent het belang van gezinshereniging voor gedwongen ontheemden en voor het bevorderen van de integratie van migranten in de gastlanden en de moeilijke procedures waarmee ze vaak te maken hebben. De Commissie raadt derhalve aan de procedures te vereenvoudigen, steunprogramma's op te zetten om de toegang tot informatie te verbeteren, en programma's voor toelating om humanitaire redenen op te zetten voor familieleden van begunstigden van internationale bescherming die buiten de werkingssfeer van de richtlijn inzake gezinshereniging vallen, zoals sponsoring van gezinnen.[8]

2.1.2. | Rechtspraak

Verwijdering na strafrechtelijke veroordeling: impact op gezin moet in overweging worden genomen[9]

Een Nigeriaans koppel was gehuwd in de jaren '90, maar ging uiteen en de man trok in 1998 met een visum kort verblijf naar het VK, waar hij een relatie begon met een Portugese vrouw. Hij liet zijn eerste huwelijk ontbinden, hertrouwde met de Portugese vrouw en kreeg vervolgens verblijfsrecht. Een jaar later, in 2000, trok ook zijn ex-vrouw naar het VK en enige tijd later begonnen ze opnieuw een relatie en kregen ze drie kinderen, waarvan er één bij geboorte de Britse nationaliteit kreeg, de twee anderen werden later genaturaliseerd.

Hij werd in 2005 veroordeeld wegens het bekomen van een geldoverschrijving middels bedrog en in 2009 wegens vervalsing van verblijfsaanvragen. Ook zijn Nigeriaanse partner werd veroordeeld voor dat laatste misdrijf. Na een gevangenisstraf gebood de wet de verwijdering van de vreemdelingen (behalve in het geval van bijzondere

8 Europese Commissie, Aanbevelingen 2020/1364 betreffende legale trajecten voor bescherming in de EU: bevordering van hervestiging, toelating op humanitaire gronden en andere aanvullende trajecten, 23 september 2020, 12 en Overweging 31.

9 EHRM, 24 november 2020, nr. 80343/17.

- Reizen (kort verblijf) van **feitelijke partners in een duurzame relatie** werden pas sinds 1 september 2020 beschouwd als een "essentiële reis".[5] Hiervoor moeten zij het bewijs leveren van een "duurzame relatie".[6] Vóór september 2020 konden alleen gehuwde koppels of wettelijk geregistreerde partners onder "essentiële reis/dwingende gezinsredenen" vallen. Voor feitelijke partners in een duurzame relatie werd dat sinds september (voorlopig) evenwel alleen mogelijk gemaakt voor meerderjarige partners, niet voor minderjarige feitelijke partners in een duurzame relatie.[7]

5 De omschrijving hiervan werd toen opgenomen op de website van DVZ en op de officiële informatiepagina van de Belgische overheid over de coronamaatregelen: https://www.info-coronavirus.be/nl/faq/. Voorts is er een omschrijving terug te vinden in de ministeriële besluiten van 21 december 2020 en 26 januari 2021 tot wijziging van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken. De vraag of het een "essentiële reis" betreft staat los van de binnenkomstvoorwaarden die worden beoordeeld bij de afgifte van een visum kort verblijf C, of die geverifieerd kunnen worden bij aankomst aan de grens.

6 Enkele weken nadien (op 23 september 2020) versoepelde de Nationale Veiligheidsraad die bewijsregels voor feitelijke partners: koppels moeten sindsdien aantonen dat ze minstens zes maanden samenwonen (in plaats van één jaar) of een jaar een relatie hebben (in plaats van twee jaar) om te vallen onder "partners in duurzame relatie". Daarnaast kan hun duurzame relatie ook worden aangetoond door het bestaan van een gemeenschappelijk kind (dat was al het geval sinds 1 september 2020).

7 De federale Ombudsman, Myria, Unia, le Délégué général aux droits de l'enfant en de Kinderrechtencommissaris formuleerden hierover een aanbeveling aan de Dienst Vreemdelingenzaken om, bij de beoordeling van een toelating tot het grondgebied voor kort verblijf voor feitelijke partners die het bewijs leveren van een stabiele en duurzame relatie en die voldoen aan de binnenkomstvoorwaarden, essentiële reizen niet te beperken tot meerderjarigen. Te raadplegen op: https://1070.makemeweb.net/sites/default/files/explorer/aanbeveling_aan_de_Dienst_Vreemdelingenzaken.pdf.

omstandigheden), wat *in casu* gebeurde voor het koppel. Ook de twee kinderen die op dat moment nog niet de Britse nationaliteit hadden kregen het bevel om naar Nigeria te vertrekken. Over het kind dat altijd de Britse nationaliteit gehad had en leed aan een ernstige hartkwaal die verdere medische verzorging nodig had die niet beschikbaar was in Nigeria werd er gesteld dat hij zich bij het gezin kon vervoegen in Nigeria. De partner van de man en de kinderen wonnen een beroep tegen deze beslissing, maar de beslissing ten aanzien van de man zelf hield stand.

Met betrekking tot de ingeroepen schending van artikel 8 EVRM herinnert het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aan de Boultif-criteria[10] en herhaalt het dat de staten een appreciatiemarge hebben in de beoordeling van een mogelijke schending van artikel 8 EVRM. Het Hof zal een dergelijke belangenafweging maar zelf maken als daar bijzonder sterke argumenten voor zijn. *In casu* had de Britse rechter louter bepaald dat het beroep niet toegestaan werd, gelet op het feit dat er geen *"very compelling circumstances"* vastgesteld konden worden. Het EHRM oordeelt bijgevolg in het kader van de *"supervisory jurisdiction"* die het heeft over de vraag of een repatriëring verenigbaar is met artikel 8 EVRM. Naast het feit dat de man al tweemaal veroordeeld was en dat tot een relatief lange gevangenisstraf, nam het EHRM in toepassing van de Boultif-criteria ook de ernst van het misdrijf in overweging: geweldfeiten of drugsgerelateerde feiten (waarvan *in casu* geen sprake was) worden in vaste rechtspraak van het Hof beschouwd als de meest ernstige.

De **belangenafweging van alle relevante factoren werd bovendien alleen gedaan voor de Nigeriaanse partner** van de man, hoewel hun omstandigheden gelijkaardig zijn. De Britse rechtbank had ten aanzien van haar geoordeeld dat het in het belang van de kinderen was dat zij in het VK zou blijven; dat de scheiding *"unduly harsh"* zou zijn. Ten aanzien van de man werd louter geoordeeld dat er geen *"very compelling circumstances"* waren. Er werd door de Britse rechter in beroep gesteld dat hij een sterke band had met zijn gezin dat in het VK zou blijven, dat ze – in het bijzonder zijn zoon die leed aan een ernstige hartkwaal – zijn steun nodig hadden, dat het in het belang van de kinderen was dat hij in het VK zou blijven. Desondanks meende die rechtbank dat er geen "*very compelling circumstances"* waren om zijn vordering in beroep toe te kennen. **Volgens het EHRM moet aan diezelfde factoren wel een significant gewicht toebedeeld worden in het kader van de proportionaliteitstoets en de ernst van de gepleegde feiten was niet van dien aard dat dit kon opwegen tegen het belang van de kinderen. Repatriëring was disproportioneel in vergelijking met het legitieme doel** dat beoogd werd en was bijgevolg **niet noodzakelijk** in een democratische samenleving. Artikel 8 EVRM werd geschonden.

Weigering verlenging verblijfstitel derdelander na gezinshereniging wegens twijfel identiteit[11]

Een Gambiaanse man, die zich via gezinshereniging met zijn Zweedse echtgenote in Zweden gevestigd had, zag de verlenging van zijn verblijfstitel met het oog op gezinshereniging geweigerd omdat er twijfels waren over zijn identiteit. Bij het onderzoek naar de verlenging bleek dat hij in Noorwegen aliassen had gebruikt en veroordeeld was wegens drugsdelicten, een levenslang inreisverbod gekregen had en gesignaleerd was in het Schengen-informatiesysteem (SIS) ter weigering van toegang tot het Schengengebied. Op het moment van de weigering was meneer gescheiden van zijn Zweedse echtgenote en leefde hij samen met een Noorse vrouw, met wie hij twee minderjarige Noorse kinderen had.

Tijdens de beroepsprocedure tegen deze weigering stelde de rechter in essentie de vraag aan het HvJ of aan een derdelander wiens identiteit niet vaststaat en die gesignaleerd is in het SIS een (verlenging van) verblijf geweigerd kan worden en zo ja, of daar een uitzondering op toegestaan kan worden?

Het Hof van Justitie antwoordt daarop het volgende: de **Schengenuitvoeringsovereenkomst** (hierna 'SUO') **bepaalt niet dat de identiteit moet vaststaan**. Hieruit volgt dus dat in toepassing van de SUO geen verblijfstitel kan worden geweigerd of niet worden verlengd alleen omdat de identiteit van de betrokkene niet ondubbelzinnig vaststaat. De SUO bepaalt wel dat wanneer overwogen wordt een verblijfstitel af te geven, stelselmatig het **SIS geconsulteerd moet worden** voor wat gesignaleerde personen betreft. Indien de aanvrager inderdaad gesignaleerd is, dient de betrokken lidstaat te overleggen met de signalerende lidstaat die overeenkomstig het beginsel van loyale samenwerking[12] binnen een redelijke termijn een standpunt moet innemen. De lidstaat die het verzoek om een (verlenging van een) verblijfstitel behandelt, kan **maar een verblijfstitel afgeven "om**

10 Een opsomming van zaken waarmee rekening moet worden gehouden bij een beslissing over de verwijdering van een vreemdeling die zich regulier in het gastland gevestigd had, naar aanleiding van een strafrechtelijke veroordeling, voor het eerst toegepast in de zaak-Boultif (EHRM, 2 augustus 2001, nr. 54273/00, *Boultif t. Zwitserland*). Daarbij moeten onder meer de familiale situatie, het belang van eventuele kinderen, het gezinsleven en de familiebanden in het land van herkomst en het gastland in overweging worden genomen (EHRM, 18 oktober 2006, nr. 46410/99, *Üner t. Nederland*).

11 HvJ, 4 maart 2021, C-193/19, *A. t. Migrationsverket.*

12 Art. 4.3 VEU.

ernstige redenen, in het bijzonder uit humanitaire overwegingen of ingevolge internationale verplichtingen". Het recht op eerbiediging van het familie- en gezinsleven en de rechten van het kind (ex art. 7 en 24 Handvest van de grondrechten van de EU) kunnen "ernstige redenen" in de voormelde zin uitmaken.

De **Schengengrenscode regelt de binnenkomst en is niet van toepassing** op een dossier zoals dat *in casu*, waarbij de betrokken derdelander al op het grondgebied van de Schengenruimte aanwezig is.

Het in rekening brengen van het belang van het kind bij de afgifte van een terugkeerbesluit aan een ouder van dit kind (waarvan het verblijfsrecht niet ter discussie staat)[13]

M.A., die een Belgische partner en dochter had, kreeg in 2018 een bevel om het grondgebied te verlaten en een inreisverbod, omwille van de misdrijven die hij had begaan en omdat hij als een gevaar voor de openbare orde werd beschouwd. M.A. meende dat, ondanks dat de bestreden beslissingen ten aanzien van hem genomen werden, zijn Belgische kind het grondgebied van de EU zou moeten verlaten om hun gezinsleven voort te zetten, en zich het effectieve genot van het Unieburgerschap zou moeten ontzeggen. Omdat de beslissing van de verwijzende rechter de uitlegging van artikel 74/13 Vw. betrof, dat onder meer het belang van het kind beschermt, werd een prejudiciële vraag gesteld aan het HvJ. De vraag was in essentie of bij het afgeven van een met een inreisverbod gepaard gaand terugkeerbesluit rekening moet worden gehouden met het belang van het kind, ook al is dat gericht tegen de ouder van het kind en niet tegen het kind zelf?

Het Hof stelt dat de situatie van M.A. onder **toepassing van de terugkeerrichtlijn** valt, aangezien hij een derdelander is wiens verblijf niet geregulariseerd is. Bijgevolg moet, in toepassing van artikel 5.a) van de terugkeerrichtlijn rekening worden gehouden met het belang van het kind. Daaruit **kan niet worden afgeleid dat alleen rekening gehouden moet worden met het belang van het kind wanneer het terugkeerbesluit een minderjarige betreft**. Artikel 5.a) van de terugkeerrichtlijn **mag niet restrictief worden uitgelegd**. Ook uit artikel 7, lid 2 en artikel 14, lid 1 terugkeerrichtlijn vloeit de verplichting voort om rekening te houden met het belang van het kind, eveneens wanneer het besluit niet tegen dat kind is gericht.

Daarnaast bepaalt artikel 24, lid 2 Handvest dat **bij alle handelingen in verband met kinderen, ongeacht of deze gericht zijn tegen de minderjarige, als die wel (direct of indirect) aanzienlijke gevolgen met zich meebrengen voor deze minderjarige, de belangen van het kind een essentiële overweging vormen**. Ook artikel 3, lid 1 Kinderrechtenverdrag waarnaar de toelichting bij artikel 24 Handvest verwijst bepaalt dat bij alle maatregelen betreffende kinderen rekening moet worden gehouden met de belangen van het kind, **of ze die kinderen nu direct of indirect raken.**

Uit artikel 5.b) terugkeerrichtlijn blijkt dat de lidstaten, wanneer zij van plan zijn een terugkeerbesluit te nemen, ook rekening moeten houden met het familie- en gezinsleven (artikel 7 Handvest). Artikel 7 Handvest moet samen worden gelezen met artikel 24, lid 2 Handvest, waarin de verplichting opgenomen is om rekening te houden met de belangen van het minderjarige kind.

Het belang van het kind, ongeacht of een besluit tegen dat kind gericht is, moet in aanmerking worden genomen, zo stelde het EHRM al in het verleden.[14] In bepaalde gevallen, wanneer het nuttige effect van het Unieburgerschap van het kind in het gedrang komt, kan de derdelander recht op verblijf hebben ingevolge artikel 20 VWEU[15]. Ook Myria heeft in het verleden al aangestipt dat er altijd rekening gehouden dient te worden met het belang van het kind in verschillende procedures, onder meer in het terugkeerproces.[16]

13 HvJ, 11 maart 2021, C-112/20, *M.A. t. Belgische Staat.*

14 Het EHRM had zich eerder uitgesproken over het belang van het kind, in dossiers waarin de aangevochten beslissing niet tegen dat kind gericht was, zie: EHRM (GK), 3 oktober 2014, nr. 12738/10, *Jeunesse t. Nederland.* Een Surinaamse vrouw (die vóór de onafhankelijkheid van Suriname de Nederlandse nationaliteit gehad had en die een Nederlandse echtgenoot en kinderen had), verbleef al zestien jaar irregulier in Nederland en had verschillende verblijfsaanvragen gedaan. Deze waren altijd geweigerd en de vrouw had een periode in immigratiedetentie doorgebracht. Het EHRM oordeelde dat onder andere de leeftijd van het kind, de situatie in het land waarop de zaak betrekking heeft en de afhankelijkheidsverhouding tussen ouder en kind waardoor het kind genoodzaakt zou zijn de EU te verlaten in overweging genomen moeten worden. Het Hof achtte artikel 8 EVRM geschonden. "*Where children are involved, their best interests must be taken into account […]. On this particular point, the Court reiterates that there is a broad consensus, including in international law, in support of the idea that in all decisions concerning children, their best interests are of paramount importance […]. Whilst alone they cannot be decisive, such interests certainly must be afforded significant weight. Accordingly, national decision-making bodies should, in principle, advert to and assess evidence in respect of the practicality, feasibility and proportionality of any removal of a non-national parent in order to give effective protection and sufficient weight to the best interests of the children directly affected by it.*" (§109).

15 Zie bijvoorbeeld HvJ, 8 mei 2018, C-82/16, *K.A. t. Belgische Staat,* of HvJ, 10 mei 2017, C-133/15, *H.C. Chavez-Vilchez e.a. t. Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank e.a.*

16 Zie bijvoorbeeld Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2015,* https://www.myria.be/files/Migratie-verslag_2015-LR.pdf. Myria ontwikkelde een checklist over het belang van het kind, zie p. 235 van datzelfde rapport.

Leeftijd kind van derdelander op moment indiening aanvraag gezinshereniging is bepalend voor toetsing leeftijdsvoorwaarde[17]

Een **erkende vluchteling** met de Guineese nationaliteit vroeg gezinshereniging aan namens en voor rekening van zijn op dat ogenblik **minderjarige kinderen**. De geboortedata zoals eerder vermeld bij het verzoek om internationale bescherming van de man kwamen niet overeen met die op de documenten die gevoegd waren bij de aanvragen gezinshereniging en deze werden geweigerd. Een van de twee kinderen was op dat ogenblik al meerderjarig, het andere kind zou dat zijn op het moment na een eventuele vernietiging van de beslissing in een beroepsprocedure, wanneer de aanvragen opnieuw behandeld zouden worden. De RvV verklaarde om die reden, weliswaar pas bijna vier jaar na de indiening van de beroepen (en ondanks herinneringen door de verzoekers), de beroepen onontvankelijk. De Raad van State die de zaak in cassatie behandelde stelde een prejudiciële vraag aan het HvJ rond de kwestie.

Het Hof benadrukt dat het gezinsleven moet worden bevorderd en dat verzoeken van minderjarigen, die kwetsbaar zijn, met voorrang en met de nodige urgentie behandeld moeten worden. Uit de omstandigheden in deze zaak (onder meer de lange behandelingstermijn door de RvV) blijkt dat door de datum waarop de bevoegde instantie van de lidstaat beslist niet kan worden gegarandeerd dat de belangen van het kind ex art. 24.2 Handvest een essentiële overweging vormen bij de toepassing van de gezinsherenigingsrichtlijn, noch dat aanvragers — al dan niet in verschillende lidstaten — een gelijke en voorzienbare behandeling krijgen. Bijgevolg stelt het HvJ dat **de indieningsdatum van de aanvraag gezinshereniging bepalend is om te bepalen of aan de leeftijdsvoorwaarde[18] voldaan is**. De leeftijd van de aanvrager is geen materiële voorwaarde voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging, zoals de andere voorwaarden, maar een noodzakelijke voorwaarde om het verzoek om gezinshereniging in behandeling te nemen. De evolutie ervan is zeker en voorzienbaar en moet dus op de datum van de indiening van het verzoek worden beoordeeld.

Daarnaast sprak het HvJ zich uit tegen de beslissing van de RvV tot onontvankelijkheid van de ingestelde beroepen, zoals in de eerste paragraaf toegelicht. De rechter is ingevolge de **gezinsherenigingsrichtlijn** bovendien **niet verplicht binnen een specifieke termijn uitspraak** te doen, maar is er **wel** toe gehouden om in overeenstemming met artikel 47 van het Handvest een **doeltreffende en reële voorziening in rechte** te bieden. Voorts **kon geen beslissing tot onontvankelijkheid** van een beroep worden genomen **omdat** de betrokkenen **geen belang** meer hebben bij de beslissing van de rechter. Er **kon** immers nog een **belang zijn bij een uitspraak ten gronde**, ook na meerderjarigheid, bijvoorbeeld **om een schadevordering tegen de lidstaat in te kunnen stellen**.

Nadat dit arrest geveld was door het HvJ vernietigde de RvS de arresten van de RvV.[19]

2.2. | België

2.2.1. | Regering-De Croo I

In het regeerakkoord wordt er gesteld dat de voorwaarden inzake het recht op gezinshereniging zullen worden beoordeeld "in het licht van de wetgeving in de buurlanden" en eventueel daaraan aangepast teneinde ze consequenter te maken. Ook zal de naleving ervan zodra het verblijfsrecht bekomen is consequenter worden gecontroleerd. De federale regering wil daarnaast samen met de deelstaten inzetten op de integratie van personen die zich in België vestigen in het kader van gezinshereniging.[20] Dat eerste luik werd hernomen in de beleidsverklaring[21] en in de algemene beleidsnota[22].

In de algemene beleidsnota 2020-2021 betreffende asiel en migratie worden de lijnen uitgezet van het beleid dat op korte termijn zal worden gevoerd inzake gezinshereniging. De termijnen die gesteld zijn in verschillende procedures gezinshereniging zijn belangrijke aandachtspunten voor de regering. Zo wordt de termijn om gezinshereniging aan te vragen na het bekomen van een status van internationale bescherming (om vrijgesteld te zijn van de materiële voorwaarden) herbekeken. Er werd ook vooropgesteld om de Belgische regeling rond de gevolgen van het verlopen van de behandelingstermijn bij aanvragen gezinshereniging met Unieburgers en derdelanders in overeenstemming te brengen met de Europese rechtspraak (Diallo en X)[23], en om de procedure gezinshereniging met arbeidsmigranten te versnellen.

17 HvJ, 16 juli 2020, gevoegde zaken C-133/19, C-136/19 en 137/19, *B.M.M, B.S., B.M., B.M.O. t. Belgische Staat.*
18 Art. 4.1, eerste alinea, c) gezinsherenigingsrichtlijn.
19 RvS, 18 maart 2021, nr. 250153 en RvS, 18 maart 2021, nr. 250.154. De Raad concludeerde dat de eerste rechter voorbijgegaan is aan art. 10, § 1, lid 1, 4° Vw. wanneer hij concludeert dat het bij hem aanhangige beroep niet-ontvankelijk is aangezien de verzoeker de leeftijd van achttien jaar is gepasseerd en dus meerderjarig is geworden.
20 Regeerakkoord, 30 september 2020, p. 94.
21 Beleidsverklaring, *Parl. St.* Kamer, 4 november 2020, p. 7.
22 Algemene beleidsnota, *Parl. St.* Kamer, 4 november 2020.
23 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020,* Katern Recht op een gezinsleven, pp. 10, 18-21.

Verder wil men overleggen met buurlanden in de strijd tegen misbruik van de gunstigere verblijfsregeling die er is voor gezinsleden van Unieburgers die gebruik hebben gemaakt van hun recht op vrij verkeer.

2.2.2. | Een aantal wijzigingen in de regelgeving

Bij wet van 31 juli 2020 houdende diverse dringende bepalingen inzake justitie en de omzendbrief tot wijziging van de omzendbrief van 19 maart 2019 tot modernisering en informatisering van de burgerlijke stand werden sommige zaken vereenvoudigd en op punt gesteld. Een belangrijk punt daarbij is de invoering van een **beroepsprocedure inzake frauduleuze erkenningen**, in overeenstemming met de rechtspraak van het GwH[24].

De wet van 20 december 2020 voorziet in een tijdelijke **verlenging van de termijn die het parket heeft om advies** uit te brengen in het kader van een onderzoek inzake **schijnrelatie, frauduleuze erkenning, attest huwelijksbeletsel en een aanvraag nationaliteit**. Deze maatregel werd genomen in het kader van de **COVID-19-pandemie**.[25]

De **administratieve bijdrage** in het kader van de behandeling van verblijfsaanvragen, waaronder ook **aanvragen gezinshereniging**, werd (zoals jaarlijks) geïndexeerd met ingang van 1 juni 2021.[26]

Ook het **referentiebedrag** inzake de voorwaarde van de "**stabiele, toereikende en regelmatige bestaansmiddelen**" in het kader van de gezinshereniging werd verhoogd vanwege de verhoging van het leefloon.[27] Het referentiebedrag voor gezinshereniging is sinds 1 januari 2021 1.596,89 euro.

2.2.3. | Rechtspraak

Gezinshereniging met wettelijk samenwonende partner: weigering omwille van huwelijksbeletselen of omwille van geen liefdesrelatie

Recent sprak zowel het Grondwettelijk Hof als de Raad van State zich uit over twee niet-gerelateerde casussen die gezinshereniging met wettelijk samenwonende partners betroffen. De arresten lijken elkaar volgens Myria enigszins tegen te spreken, aangezien er in beide casussen geen sprake is van een liefdesrelatie. Het voornaamste onderscheid tussen beide situaties lijkt volgens Myria de aan- of afwezigheid van huwelijksbeletselen tussen de wettelijk samenwonenden te zijn.

A. GwH: Geen discriminatie wettelijk samenwonende partners wanneer er huwelijksbeletselen zijn

Een Congolese vrouw die een **wettelijke samenwoning afgesloten had met haar meerderjarige Belgische dochter**[28] zag haar aanvraag tot gezinshereniging als wettelijk samenwonende geweigerd.[29] De Raad van State[30] stelde in 2019 een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof. Die betrof in essentie de vraag of de uitsluiting van het recht op gezinshereniging van wettelijk samenwonende partners die geen duurzame leefgemeenschap — gelijkaardig aan die van echtgenoten — beogen discriminatoir is en het recht op een privé- en gezinsleven schendt.

Het Grondwettelijk Hof[31] verwijst naar de parlementaire voorbereiding en documentatie van de Europese

24 GwH, 7 mei 2020, nr. 58/2020; in art. 330/2 BW werd een wijziging aangebracht om het artikel in overeenstemming te brengen met het voormelde arrest. Voor een analyse, zie: Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Recht op een gezinsleven, p. 9.

25 Wet van 20 december 2020 houdende diverse tijdelijke en structurele bepalingen inzake justitie in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, *BS* 24 december 2020 en Koninklijk besluit van 29 maart 2021 tot verlenging van sommige maatregelen genomen bij wetten van 20 december 2020 houdende diverse tijdelijke en structurele bepalingen inzake justitie in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, van 30 april 2020 houdende diverse bepalingen inzake justitie en het notariaat in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 en van 20 mei 2020 houdende diverse bepalingen inzake justitie in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, *BS* 31 maart 2021. Zie ook analyse ADDE, *« Ombre et lumière du Covid : l'exemple de l'extension des délais pour les avis du parquet dans les procédures d'état civil et de nationalité »*, Newsletter Janvier 2021, pp. 2-6.

26 Zie Bericht van de Directeur-generaal van de Dienst Vreemdelingenzaken met betrekking tot de indexering van de bedragen van de bijdrage die de administratieve kosten moet dekken, 18 mei 2021, *BS* 25 mei 2021 (nieuwe bijdragen 63 euro - 209 euro - 366 euro in functie van het soort aanvraag). Over de administratieve bijdrage, zie ook Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern recht op een gezinsleven, pp. 9-10 en Analyse ADDE, "*Cherchez l'erreur : respecter et le droit …et des redevances illégales*", Newsletter Février 2021, pp. 1-7 en Agentschap Integratie-Inburgering, historisch overzicht bijdrage in administratieve kosten voor verblijfsaanvragen, update juni 2021, te raadplegen op: https://www.agii.be/nieuws/bijdrage-in-administratieve-kost-voor-verblijfsaanvragen-vanaf-2-maart-2015.

27 Koninklijk besluit van 20 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 3 september 2004 tot verhoging van de bedragen van het leefloon, *BS* 29 december 2020.

28 In toepassing van art. 1476, § 1 BW.

29 Deze aanvraag was ingediend in toepassing van art. 40*ter*, § 2, 1° Vw. dat verwijst naar art. 40*bis*, §2, 2° Vw. Art. 40*bis*, § 2, 2°, 2e lid, e) stelt dat personen die bedoeld worden in art. 161 tot 163 BW, waarin de huwelijksbeletselen bepaald worden, uitgesloten zijn. De weigering werd bevestigd door de RvV (RvV van 7 september 2018, nr. 209030).

30 RvS van 28 mei 2019, nr. 244636. De RvS stelde die vraag ondanks dat hij daar de pertinentie niet van inzag aangezien de wet duidelijk is, maar aangezien hij daartoe gehouden is ex art. 26, § 2 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof.

31 GwH, 28 januari 2021, nr. 13/2021.

Commissie die de invoering van deze bepalingen in de vreemdelingenwet voorafgingen. De *ratio legis* hield in om ongehuwde personen die een samenlevingsproject hebben aangegaan dat vergelijkbaar is met dat van echtgenoten te beschermen zoals gehuwden. Alleen partnerrelaties, met name seksuele relaties waarin er een wens bestaat om als koppel samen te leven, worden daarbij beoogd, wanneer deze niet louter tot doel hebben een verblijfsrechtelijk voordeel te verwerven. Deze bepaling komt tegemoet aan de noden van personen voor wie een huwelijk uitgesloten is, met name feitelijke partners, onder anderen personen van wie het nationaal recht geen huwelijk toestaat.

Het Hof herinnert eraan dat het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie geen **verschil in behandeling** tussen categorieën van personen uitsluit, zolang dat op een **objectief criterium berust en redelijk verantwoord** is. Er moet een redelijk verband bestaan tussen de aangewende middelen en het beoogde doel. Het Hof oordeelde in 2013[32] dat het **ontbreken van de mogelijkheid voor gezinshereniging van ascendenten van meerderjarige Belgen geen onevenredige aantasting** van dat beginsel is, noch van het recht op bescherming van het gezinsleven. Of er een wettelijke samenwoning bestaat in een dergelijk geval kan die conclusie niet wijzigen, aldus het Hof. Er bestaan volgens het Hof bovendien andere wettelijke gronden om tot verblijf te worden toegelaten en er zijn bijgevolg **geen onevenredige gevolgen of een onevenredige aantasting van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, noch van het recht op bescherming van het gezinsleven**.

B. RvS: Liefdesrelatie niet noodzakelijk voor gezinshereniging met wettelijk samenwonende partner (die statische Belg is)[33]

DVZ had een aanvraag gezinshereniging in de hoedanigheid van wettelijk samenwonende partner van een Belg geweigerd omdat niet bewezen werd dat het om een liefdesrelatie ging. Na een beroepsprocedure voor de RvV, die de beslissing van DVZ bevestigd had, velde de RvS een ander oordeel. De Raad van State stelde vast dat, noch in de toepasselijke bepaling, noch in de memorie van toelichting bij de invoering van de artikels 40*bis* en 40*ter* Vw. in 2007, noch in de omzendbrief van 30 september 1997 "liefdesrelatie" vermeld wordt als voorwaarde. Er wordt een "**naar behoren geattesteerde en duurzame partnerrelatie**" vooropgesteld, maar die wordt niet nader toegelicht. Bij de wijziging van artikel 40*bis* Vw. in 2011 werd in de parlementaire stukken wel gesteld dat het gaat om relaties waarbij er een wens bestaat als koppel samen te leven, dat deze relatie er niet alleen op gericht is een verblijfsrechtelijk voordeel te verwerven, en dat de personen een samenlevingsproject hebben dat lijkt op dat van echtgenoten, maar voor wie het huwelijk niet mogelijk is omdat ze dat niet wensen of omdat het nationaal recht in hun land dat niet toestaat. De personen mogen niet gehuwd zijn en er mag geen duurzame en stabiele partnerrelatie zijn met een andere persoon. Het moet gaan om een één-op-één-relatie en niet om het louter aanbieden van onderdak. De RvS besluit dat de **vereiste dat een liefdesrelatie bewezen moet worden een voorwaarde toevoegt aan artikel 40*bis*, § 2, 2° Vw.** en dus geen weigering van de aanvraag kan gronden.

De RvV verwierp vervolgens opnieuw het beroep tegen de bestreden beslissing, ditmaal omdat de moeder-zoonrelatie (zoals omschreven door de verzoeker zelf) van de wettelijk samenwonende partners niet onder toepassing valt van de 'partnerrelatie' in de zin van artikel 40*bis*, § 2, 2° Vw.; het is geen samenlevingsproject dat vergelijkbaar is met dat van echtgenoten. De RvV acht de in de bestreden beslissing door DVZ gebruikte terminologie 'liefdesrelatie' overbodig.[34]

Voorlegging geboorteakte (of desgevallend akte van bekendheid) niet vereist bij verklaring wettelijke samenwoning

Een Iraakse vrouw die een **wettelijke samenwoning wenste af te sluiten** met een Marokkaanse man werd door de ambtenaar van de burgerlijke stand **gevraagd haar geboorteakte** voor te leggen, maar kon dat niet en wenste **ter vervanging daarvan een akte van bekendheid** voor te leggen. Nadat zij de akte van bekendheid bekomen had via de vrederechter, werd deze voorgelegd ter homologatie aan de familierechtbank en werd in het verzoekschrift in subsidiaire orde gevraagd om een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof aangezien het Burgerlijk Wetboek[35] **niet** expliciet voorziet in de **mogelijkheid om** een akte van bekendheid voor te leggen in het kader van het afsluiten van een wettelijke samenwoning, wat wel het geval is bij een huwelijksaangifte.

De verwijzende rechter stelde bijgevolg de vraag of de artikels die dat mogelijk maken bij huwelijksaangifte (en niet bij de verklaring van wettelijke samenwoning) het gelijkheids- en niet-discriminatiebeginsel schenden, al dan niet in samenhang met het recht op een eerlijk proces

32 GwH, 26 september 2013, nr. 121/2013.
33 RvS, 15 mei 2020, nr. 247.555.
34 RvV, 9 februari 2021, nr. 248812.
35 In het kader van het huwelijk is die mogelijkheid voorzien ex art. 164/3-164/5 BW. Het is niet voorzien in de artikels 1475 en 1476 BW.

(artikel 6 EVRM). Het Hof antwoordde dat dit niet het geval is aangezien **de wetgeving inzake de verklaring van wettelijk samenwonen niet vereist dat een geboorteakte wordt voorgelegd**, waardoor er bijgevolg geen mogelijkheid van vervanging ervan voorzien moet worden.[36]

Ascendent moet aantonen ten laste geweest te zijn in land van herkomst

De Raad van State[37] bevestigde dat de schoonmoeder van een Unieburger (*in casu* een Portugese man) dient aan te tonen dat zij al ten laste was van hem toen ze nog in haar land van herkomst verbleef: de noodzaak van materiële steun in het land van herkomst moet bestaan op het moment dat verzocht wordt zich bij een Unieburger te voegen[38]. De Raad achtte het cassatieberoep niet-toelaatbaar aangezien de RvV op wettige wijze gesteld had dat er onvoldoende bewijs was dat mevrouw ten laste was en het niet volstond dat ze deel van het gezin van haar schoonzoon uitmaakt in België. Er werden geen heel uitzonderlijke omstandigheden aangetoond waaruit een positieve verplichting in hoofde van de Belgische staat zou ontstaan om een schending van artikel 8 EVRM vast te stellen.

RvS: Inkomensgarantie voor ouderen niet in aanmerking nemen bij beoordeling bestaansmiddelen

De Raad van State velde – in verenigde kamers – in februari 2021 een nieuw arrest[39] over de vraag of de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) in aanmerking moet worden genomen bij de beoordeling van de bestaansmiddelen in het kader van een aanvraag gezinshereniging. De zaak betreft een aanvraag **gezinshereniging van een derdelander met een statische Belg**[40]. Dit arrest is het meest recente na een jarenlange procedureslag over de kwestie.[41]

De IGO is volgens de Raad van State een minimuminkomen dat de overheid verstrekt aan personen die pensioengerechtigd zijn en wordt uitbetaald wanneer de eigen bestaansmiddelen ontoereikend zijn, het wordt **niet gefinancierd door eigen bijdragen**. Dat werd bevestigd door het Grondwettelijk Hof[42]. Het behoort tot de aanvullende bijstandsstelsels[43] en is het equivalent van het leefloon voor 65-plussers. **De *ratio legis* van artikel 40*ter* was het opleggen van een inkomensvoorwaarde aan de referentiepersoon, zodat de aanvrager niet ten laste van de overheid zou vallen**. De Raad van State concludeert dat de **IGO** te kwalificeren is als een vorm van **(financiële) maatschappelijke dienstverlening** en dat dit inkomen dus niet in rekening gebracht mag worden als bestaansmiddel, op grond van artikel 40*ter*, § 2, 2e lid, 1° Vw. De RvV schond dit artikel in het bestreden arrest.

De RvV[44] had *in casu* eerder immers geoordeeld dat uit de parlementaire voorbereiding bij de invoering van artikel 40*ter* Vw. in 2011 blijkt dat het de wil van de wetgever was om een uitzondering te maken voor personen met een beperking en bejaarden. Bij de wetswijziging in 2016 werd **uitdrukkelijk opgesomd met welke bestaansmiddelen geen rekening** gehouden wordt, maar daaruit blijkt niet duidelijk of het de wil van de wetgever was om de IGO uit te sluiten. De RvV stelde dat, aangezien de opsomming in art. 40*ter*, § 2, 2e lid, 1° Vw. een uitzondering beschrijft, deze **restrictief geïnterpreteerd moet worden** en de IGO en de tegemoetkoming voor personen met een handicap (TPH) in aanmerking genomen moeten worden. De Raad van State oordeelde hier dus nu anders in, voor wat de IGO betreft.

Bestaansmiddelen derde in aanmerking nemen bij gezinshereniging met statische Belg

De aanvrager van Algerijnse nationaliteit deed in 2012 een aanvraag gezinshereniging in de hoedanigheid van partner van een Belg in een duurzame relatie. De aanvraag werd geweigerd door DVZ aangezien de Belgische referentiepersoon een werkloosheidsuitkering ontving die beduidend lager was dan het referentiebedrag (maandelijks rond de 1.000 euro) en de stortingen van derden (*in casu* van de moeder van de Belgische partner) werden buiten beschouwing gelaten omdat alleen de inkomsten van de Belg in aanmerking genomen moesten worden. DVZ meende ook dat de zoektocht naar werk van de referentiepersoon onvoldoende werd aangetoond.

36 GwH, 1 oktober 2020, nr. 128/2020.
37 RvS, 13 november 2020, nr. 14044.
38 Dit in toepassing van HvJ van 16 januari 2014, C-423/12, *Reyes t. Zweden.*
39 RvS van 16 februari 2021, nr. 249844.
40 Een statische Belg kan worden begrepen als een Belg die geen gebruik maakte van zijn recht op vrij verkeer (art. 21 VWEU) door zich voor meer dan drie maanden in een andere lidstaat te vestigen.
41 Zie onder meer: RvS van 16 december 2020, nr. 249263 (motivatie gelijkaardig aan het arrest van 16 februari 2021), RvS van 16 juli 2019, nr. 245187 (IGO is financiële maatschappelijke dienstverlening en kan niet worden gelijkgesteld met het rustpensioen), RvS van 29 november 2016, nr. 236566 (de formulering van art. 40*ter waarop dit arrest betrekking heeft* **sloot onder meer "aanvullende sociale bijstandsstelsels" uit,** sinds de **wetswijziging** in 2016 wordt onder **meer "financiële maatschappelijke dienstverlening" uitgesloten).**
42 GwH, 23 januari 2019, nr. 6/2019, B.9.6: *"Gelet op het niet-contributieve karakter van het stelsel van de IGO, dat uitsluitend met belastinggeld wordt gefinancierd […]".*
43 Het stelsel van sociale bijstand bestaat uit tegemoetkomingen aan gehandicapten, het recht op een bestaansminimum, de gewaarborgde gezinsbijslag en het gewaarborgde inkomen voor bejaarden (zie ook art. 2, 1° van de wet van 11 april 1995).
44 RvV, 21 februari 2020, nr. 232987. Tegen dit arrest werd het administratieve cassatieberoep ingesteld waarover de RvS hier uitspraak doet.

De RvV[45] verwierp de meeste middelen die opgeworpen waren in een beroep tegen deze verwijderingsbeslissing, maar heropende de debatten in afwachting van de uitspraak van het GwH over de vraag of het discriminerend is dat DVZ de vereiste stelt dat de bestaansmiddelen die voorgelegd worden bij een gezinshereniging met een Belg van deze Belgische referentiepersoon persoonlijk afkomstig moeten zijn. Deze uitspraak viel in 2019[46].

Niet alleen het GwH, ook het HvJ had sinds de heropening van de debatten relevante arresten geveld. De RvV[47] verwijst in het onderhavige arrest dan ook naar de rechtspraak van het HvJ[48] waarin het HvJ zich eveneens uitsprak over de inkomensvereiste die gesteld kan worden door een lidstaat in het kader van de gezinsherenigingsrichtlijn: **het is niet de herkomst van de bestaansmiddelen, maar of ze stabiel, regelmatig en toereikend zijn**, besluit de RvV op basis van dit arrest van het HvJ. Daarnaast verwijst de RvV in het onderhavige arrest naar rechtspraak van de RvS[49] waarin herinnerd wordt aan het feit dat het de **wil van de wetgever was om gezinshereniging met Belgen aan dezelfde voorwaarden te onderwerpen als die met derdelanders**.[50] De combinatie van de geciteerde Europese rechtspraak en de rechtspraak van de RvS leidt ertoe dat een andere lezing gegeven dient te worden aan artikel 40*ter* Vw. dan degene die het GwH eraan gaf in arrest 149/2019. De bestaansmiddelen van een derde kunnen niet geweigerd worden louter op basis van de herkomst van deze bestaansmiddelen.

In casu impliceert dit dat de bestaansmiddelen van de moeder van de referentiepersoon niet buiten beschouwing kunnen worden gelaten omdat ze van een derde afkomstig zijn, wat het primaire motief was in de bestreden beslissing, aldus de RvV. De bestaansmiddelen van de moeder werden niet buiten beschouwing gelaten omdat ze onregelmatig zijn. Bijgevolg vernietigde de RvV de bestreden beslissing.[51]

Geen inschrijving in het Bevolkingsregister vereist voor indiening huwelijksaangifte

Het Hof van Cassatie[52] bevestigde dat de huwelijksaangifte kan gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de actuele verblijfplaats van de aanstaande echtgenoten. Immers, indien geen van de aanstaande echtgenoten een inschrijving heeft in het Bevolkingsregister, of indien de actuele verblijfplaats van één van hen of van beiden om gegronde redenen niet met deze inschrijving overeenstemt, kan de aangifte gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de actuele verblijfplaats van één van de aanstaande echtgenoten.

In casu hadden de partners hun huwelijksaangifte gedaan en was uit de woonstcontrole gebleken dat ze inderdaad samenwoonden. De aangifte werd ondersteund met een aantal documenten die hun identiteit moesten aantonen. Voor de ene partner werd onder meer een celibaatsattest voorgelegd, dat vermeldde dat de betrokkene in België woonde. Dat was volgens de gemeente onjuist omdat hij in irregulier verblijf was. De andere partner had onder meer een internationaal paspoort voorgelegd dat afgeleverd was door het Marokkaanse consulaat-generaal in Antwerpen – met vermelding van een Antwerps adres, zo stelt de gemeente – waar de betrokkene niet daadwerkelijk woonde. De ware identiteit werd niet aangetoond, aldus de gemeente. De redenering van de gemeente was dat de identiteit van een persoon mee bepaald wordt door diens adres en wanneer de identiteit niet vaststaat en/of wanneer de betrokkene geen wettelijke verblijfplaats heeft, zou die persoon niet voldoen aan de hoedanigheden en voorwaarden vereist om een huwelijk te mogen aangaan en is de voltrekking ervan in strijd met de openbare orde.

Myria wijst er daarnaast op dat het recht om te huwen ex art. 12 EVRM gegarandeerd moet blijven[53] en dat een KB voorziet in de mogelijkheid om personen in irregulier

45 Dit eerste arrest in de procedureslag *in casu* was RvV, 31 mei 2018, nr. 204716.

46 Zie: GwH, 24 oktober 2019, nr. 149/2019. Zie analyse Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Recht op een gezinsleven, pp. 12-13.

47 RvV, 30 oktober 2020, nr. 243.504.

48 HvJ, 3 oktober 2019, C-302/18, *X. t. Belgische staat*. Dit arrest betrof eigenlijk de rechtspositie van langdurig ingezetenen zoals geregeld in richtlijn 2003/109, maar het Hof sprak zich eveneens uit over de bestaansmiddelenvereiste in het kader van de gezinsherenigingsrichtlijn.

49 De RvV verwees naar RvS van 1 oktober 2019, nr. 245601.

50 De RvV stelt het volgende: "*Il résulte des considérations qui précèdent, que le respect de la volonté du Législateur, qui a entendu soumettre les regroupements familiaux régis par l'article 40ter de la loi du 15 décembre 1980, et ceux régis par les articles 10 et 10bis de la même loi à un même régime, en ce qui concerne les moyens de subsistance dont le regroupant doit disposer, conduit à interpréter cette exigence stipulée par l'article 40ter de la loi du 15 décembre 1980 conformément aux enseignements de la CJUE*", RvV 30 oktober 2020, nr. 243.504, punt 5.5.

51 RvV, 30 oktober 2020, nr. 243.504.

52 Cass., 26 februari 2021, nr. C.20.0334.N. Dit arrest werd geveld naar aanleiding van de weigering door de stad Aalst om de huwelijksregistratie te weigeren van een koppel, hoewel de identiteit van de partner die niet ingeschreven was in het Bevolkingsregister vaststond. Het Hof baseert zich op artikel 63, § 1, eerste en tweede lid, Oud Burgerlijk Wetboek, in de versie zoals hier van toepassing.

53 Zo vermeldt de Omzendbrief van 6 september 2013 inzake de wet van 2 juni 2013 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de wet van 31 december 1851 met betrekking tot de consulaten en de consulaire rechtsmacht, het Strafwetboek, het Gerechtelijk Wetboek en de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, met het oog op de strijd tegen de schijnhuwelijken en de schijnwettelijke samenwoningen deze mogelijkheid expliciet: *"Teneinde het recht op huwelijk te garanderen, is tevens voorzien dat indien geen van beide aanstaande echtgenoten een inschrijving heeft in een van deze registers, of indien de actuele verblijfplaats van één van hen of beiden om gegronde redenen niet met deze inschrijving overeenstemt (b.v. binnenschippers, betrokkene bevindt zich in een ziekenhuis, enz.), de aangifte kan gebeuren bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente van de actuele verblijfplaats van een van de aanstaande echtgenoten."*

verblijf in te schrijven in het wachtregister als ze een huwelijksaangifte doen[54].

RvV laat arrest-Diallo buiten toepassing bij aanvraag gezinshereniging met statische Belg

De **beslissing over een aanvraag gezinshereniging in de hoedanigheid van ouder van een Belgisch minderjarig kind moet binnen de zes maanden worden genomen** en er moet een recht op verblijf worden erkend wanneer dat niet gebeurt, zo bepaalt de Belgische regelgeving[55]. **De RvV stelt** dat het arrest-Diallo van het Hof van Justitie geen toepassing vindt aangezien de zaak **een louter interne kwestie** betreft.[56] Dit arrest vestigt nogmaals de aandacht op het feit dat de Belgische wet aangepast moet worden om in overeenstemming te zijn met de rechtspraak van het HvJ.[57]

Visum C met het oog op wettelijke samenwoning: kennelijk onredelijk om voorwaarden lang verblijf toe te passen

De RvV[58] vernietigde een beslissing van DVZ waarin **een visum C met het oog op wettelijke samenwoning geweigerd werd** omdat de verzoeker zijn partner nog geen twee jaar kende, zoals vereist in het kader van gezinshereniging met een wettelijk samenwonende partner in de zin van **artikel 40*bis* Vw**.

De RvV stelde vast dat bleek dat een visum type C (kort verblijf) aangevraagd was, via een standaardformulier dat verwijst naar artikel 32 van de **visumcode als mogelijke rechtsgrond voor weigering** en dus niet artikel 40*bis* Vw. Hoewel in de bestreden beslissing wel gesteld werd dat het doel en de omstandigheden van het voorgenomen verblijf onvoldoende aangetoond werden, is het bepaalde in artikel 40*bis* Vw. doorslaggevend in de beslissing van DVZ.

Deze beoordeling door DVZ is volgens de RvV voorbarig, want ook al is de verzoeker (nog) geen familielid van een Belg in de zin van artikel 40*bis iuncto* artikel. 40*ter* Vw. (de wettelijke samenwoning is immers nog niet afgesloten), een visum C kan alleen worden geweigerd wanneer aan de aanvrager een van de gronden voor weigering uit artikel 32 visumcode tegengeworpen kan worden[59]. **Een dergelijke weigering met verwijzing naar de voorwaarden zoals gesteld in de gezinsherenigingsprocedure in de nationale wetgeving is in strijd met het Europees recht, aangezien dat zou toelaten dat er tussen de lidstaten verschillen bestaan betreffende de weigeringsgronden voor visa kort verblijf**.

De procedure gezinshereniging en de procedure betreffende het visum C met het oog op wettelijke samenwoning betreffen twee verschillende procedures. DVZ handelde bijgevolg onredelijk, zo besloot de RvV. Bovendien werd onzorgvuldig gehandeld door de aanvraag tot afgifte van een visum C te behandelen als een aanvraag met het oog op het bekomen van een visum D, zonder de verzoeker de kans te geven bijkomende documenten voor te leggen.

Gezinshereniging als ander familielid met Belg die gebruik maakte van recht op vrij verkeer

Een Belgische vrouw woonde gedurende een bepaalde periode in Nederland, waar ze ingeschreven was en verblijfsrecht had overeenkomstig de burgerschapsrichtlijn. Haar Albanese minderjarige neefje/nichtje dat geboren was in 2014 vroeg in toepassing van artikel 47/1, 2° Vw. gezinshereniging aan met haar tante, met andere woorden als ander familielid van een Unieburger (*in casu* is de Unieburger een Belgische vrouw die gebruik gemaakt heeft van haar recht op vrij verkeer ex art. 21 VWEU) dat ten laste is of deel uitmaakt van het gezin van de referentiepersoon. DVZ weigerde de aanvraag en stelde dat de referentiepersoon niet aangetoond had dat zij in Nederland verbleef als "beschikker van voldoende bestaansmiddelen" en dat niet aangetoond werd dat in Nederland een gezinsleven werd opgebouwd of bestendigd. DVZ stelt dat de referentiepersoon zich doelbewust gedurende iets meer dan zes maanden liet afschrijven naar het buitenland.

De RvV[60] vernietigde deze beslissing van DVZ en herinnerde eraan dat het **relevant is of de Belg ingeschreven en**

54 Art. 1, 5e lid Koninklijk besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister: *"Indien de persoon die het voornemen heeft om in het huwelijk te treden of een verklaring van wettelijke samenwoning af te leggen niet over een identificatienummer bij het Rijksregister van de natuurlijke personen beschikt, wordt hij ingeschreven in het wachtregister van de gemeente van de aangifte van het huwelijk of van de verklaring van wettelijke samenwoning".* Dat kan worden ingegeven met een specifieke code, zie Onderrichtingen voor het bijhouden van de informatiegegevens in het Rijksregister van de natuurlijke personen – informatiegegevens betreffende de formaliteiten en beslissingen voorafgaand aan de huwelijksvoltrekking of aan de melding van de verklaring van wettelijke samenwoning – IT124: Schijnhuwelijk – IT 125: Schijnwettelijke samenwoning, 24 maart 2014.

55 Art. 42, § 1 Vw. en art. 52, § 4 KB-Vw. dat aan het voormelde artikel uitvoering geeft.

56 RvV van 17 november 2020, nr. 244.323.

57 Zie ook analyse in Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020,* Katern Recht op een gezinsleven, pp. 18-21.

58 RvV, 2 februari 2020, nr. 232233.

59 De RvV verwees daarbij naar het arrest van het HvJ van 19 december 2013, nr. C-84/12, 45: "systeem [een harmonisatie] veronderstelt […] van de voorwaarden voor afgifte van eenvormige visa, die uitsluit dat er tussen de lidstaten verschillen bestaan met betrekking tot de vaststelling van de gronden voor weigering van dergelijke visa".

60 RvV, 24 november 2020, nr. 244758.

verblijfsgerechtigd was in de andere EU-lidstaat om te bepalen of die gebruik gemaakt heeft van haar recht op vrij verkeer, niet in welke hoedanigheid dat precies was (bijvoorbeeld als beschikker over voldoende bestaansmiddelen, werkzoekende, …). Die hoedanigheid is geen doorslaggevend element om te beoordelen of die gebruik maakte van diens recht op vrij verkeer in de zin van artikel 21 VWEU.

Daarnaast is het relevant of de verzoekende partij een gezinsleven had in Nederland met de referentiepersoon. Uit het administratief dossier bleek volgens de RvV niet dat DVZ nagegaan had of de verzoeker, die erg jong was, bij de referentiepersoon verbleven had in Nederland. In het administratief dossier vond de RvV geen aanwijzingen waaruit zou blijken dat de verzoekende partij zich niet bij de referentiepersoon zou hebben vervoegd in Nederland tijdens haar verblijf daar. De RvV vond het dan ook kennelijk onredelijk dat in de bestreden beslissing gesuggereerd werd dat de referentiepersoon en de aanvrager niet effectief in Nederland verbleven, gelet op de jonge leeftijd van de referentiepersoon aangezien er geen ander familielid van de minderjarige aanvrager in België of in Nederland woont. De RvV vond evenmin een signaal van "doelbewust kortstondig afschrijven" uit de bevolkingsregisters. **DVZ weerlegde niet voldoende dat de verzoeker én de referentiepersoon in Nederland verbleven zouden hebben** tijdens de zes maanden dat de referentiepersoon er ingeschreven was. Bovendien vraagt de Raad zich af, gelet op de verwachting van DVZ in de bestreden beslissing dat er een officieel bewijs voorgelegd was dat de aanvrager in Nederland ingeschreven was, of een dergelijk jong kind in Nederland effectief ingeschreven kan worden in een gemeente. De RvV meent dat DVZ dit verder had moeten onderzoeken, temeer omdat de aanvrager nog niet schoolplichtig was op zijn/haar jonge leeftijd. **Hoewel de bewijslast op de verzoeker rust, moet de overheid zich voldoende informeren**.

Gemeente verplicht tot afgifte AI na aanvraag gezinshereniging met volmacht en afgifte van een bijlage 19*ter*[61]

Een Tunesische man die vastgehouden werd in een gesloten centrum deed een aanvraag gezinshereniging met zijn Belgische minderjarige kind bij volmacht. Die aanvraag werd drie weken na indiening geweigerd door de gemeente. Naar aanleiding van deze weigering werd een procedure ingeleid bij de kortgedingrechter om bij wijze van voorlopige maatregelen een inschrijving in het vreemdelingenregister en de afgifte van een AI af te dwingen. De **gemeente heeft ex art. 52 KB-Vw. slechts de bevoegdheid zich uit te spreken over de aanvraag voor wat de familieband tussen de aanvrager en de referentiepersoon betreft en na negatieve woonstcontrole** of ex art. 52, § 3 KB-Vw. na drie maanden indien de vereiste stukken niet voorgelegd werden, zo stelt het HvB. Het hof vindt dat vereisen dat de referentiepersoon ingeschreven is in dezelfde gemeente als de aanvrager een voorwaarde toevoegt aan het KB. De gemeente deed geen woonstcontrole, leek de ontvankelijkheidsfase ex art. 52, § 1 KB-Vw. overgeslagen te hebben door **meteen een beslissing** in toepassing van artikel 52, § 3 KB-Vw. genomen te hebben, en dat in **minder dan drie maanden na de datum van de aanvraag**.

Verder wijst het hof op de **gebonden bevoegdheid van de gemeente om ingevolge de aanvraag een AI af te leveren en de aanvrager in te schrijven in het vreemdelingenregister**. De gemeente dient de verblijfplaats van de aanvrager te controleren, wat zij naliet te doen. Alleen wanneer geen familieband bewezen wordt bij de aanvraag weigert de gemeente de afgifte van het AI en de inschrijving in het vreemdelingenregister. De **overhandiging van de bijlage 19*ter* bewijst dat de verwantschapsband aangetoond werd.** De gemeente had niet daadwerkelijk een woonstcontrole uitgevoerd en de gesloten aard van het centrum verhindert dat hij eventueel afwezig zou geweest zijn "op een niet nader vaststelbare dag waarop een eventuele controle zou zijn uitgevoerd". Evenmin werd aangetoond dat "een verblijfplaats" een definitief karakter zou vereisen.

Het Hof stelt dat het risico op repatriëring bewijst dat de zaak spoedeisend is en dat *"hij een afdoende schijn van recht (bewijst) om een bewarende en voorlopige maatregel op te leggen om te verhinderen dat hem de toegang tot de procedure gezinshereniging wordt ontzegd"*. **Het Hof** laat de weigeringsbeslissing van de gemeente buiten toepassing, **beveelt de afgifte van een AI en de inschrijving in het vreemdelingenregister** en legt een dwangsom op.

Niet in overwegingname aanvraag gezinshereniging met statische Belg

Een Iraakse man die een ministerieel besluit tot terugwijzing met tien jaar geldigheid gekregen had en die gerepatrieerd en teruggekomen was, had gezinshereniging gevraagd met zijn Belgische minderjarige kind. De aanvraag werd niet in overweging genomen en *de facto* geweigerd omwille van het feit dat de aanvrager onder MB stond.

61 HvB, Antwerpen van 2 november 2020, 2020/FK/4.

De RvV[62] bevestigde dat hoewel de bestreden beslissing niet vervat was in een bijlage 20, maar in een gewoon schrijven van DVZ, deze toch begrepen dient te worden als een afwijzing van een verblijfsaanvraag die met schorsende werking toegekend werd overeenkomstig artikel 39/79, 2e lid, 8° Vw.

De Raad stelt met verwijzing naar het arrest-K.A.[63] dat het Unieburgerschap (artikel 20 VWEU) toelaat dat een aanvraag gezinshereniging niet in aanmerking genomen wordt zolang er geen sprake is van een bijzondere mate van afhankelijkheid tussen de aanvrager en de referentiepersoon die deze laatste zou verplichten het grondgebied van de EU te verlaten. De RvV bevestigt dat dit *in casu* niet het geval is, de nodige elementen (onder meer de zorg voor het kind, de verblijfs- en onderhoudsregeling, de daadwerkelijke band met het kind) werden in overeenstemming met het arrest-K.A. nagegaan in de bestreden beslissing. Het bestaan van een gezinsband tussen een minderjarige Unieburger en zijn ouder die derdelander is, of er nu een biologische dan wel juridische band is, volstaat niet.

De Raad verwijst naar het feit dat via rechtspraak van het GwH[64] uitgeklaard is dat het familielid van een Unieburger dat het voorwerp uitmaakt van een MB tot terugwijzing zich kan beroepen op de procedure die bepaald wordt in artikel 44*decies* Vw. om de opheffing van dat MB te vragen. Artikel 40*ter*, § 2, 1e lid Vw. bepaalt dat een aantal bepalingen, waaronder dit voormelde artikel 44*decies* Vw., ook van toepassing zijn op familieleden van Belgen. Dit betekent dus dat ook de vader van een Belgisch minderjarig kind de opheffing of schorsing van zijn MB tot terugwijzing kan aanvragen overeenkomstig de procedure die voorzien is voor de vraag tot opheffing of schorsing van een inreisverbod van een familielid van een Unieburger.

62 RvV, 26 november 2020, nr. 244 899.

63 HvJ, 8 mei 2018, C-82/16, *K.A. t. België*. Dit arrest sluit aan bij vaste rechtspraak van het HvJ waarin men zaken niet beschouwt als louter internrechtelijke kwesties wanneer dit afbreuk zou kunnen doen aan het nuttige effect van het Unieburgerschap van de betrokkene. Dat zou het geval zijn als de weigering van een verblijfsaanvraag van een familielid van een statische Unieburger tot gevolg zou hebben dat deze Unieburger met het familielid zou moeten meereizen naar het land van herkomst van dat familielid en derhalve niet alleen het land van de nationaliteit, maar ook de EU zou moeten verlaten.

64 GwH, 24 oktober 2019, nr. 151/2019. Het artikel 44*decies* Vw. biedt de mogelijkheid om de opheffing of schorsing van een inreisverbod te vragen en dat is volgens dit arrest van het GwH ook mogelijk voor familieleden van Unieburgers.

Weigering erkenning geboorteakte: een laattijdige geboorteregistratie maakt op zichzelf geen wetsontduiking uit

DVZ weigerde een aanvraag gezinshereniging van een Ghanese zoon van een Belg vanwege de niet-erkenning van de geboorteakte. DVZ stelde dat de geboorteakte laattijdig werd geregistreerd waardoor de inhoud betwist wordt overeenkomstig artikel 18 van het Wetboek van internationaal privaatrecht (WIPR) (wetsontduiking), en de akte niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 27 WIPR. DVZ besloot dat aangezien een dergelijke akte puur op basis van verklaringen kan worden opgesteld en het vrij gemakkelijk is om die zonder grondig onderzoek naar de echtheid van de inhoud op te laten maken via de Ghanese autoriteiten.

De RvV[65] stelt eerst vast dat, hoewel de burgerlijke rechtbank bevoegd is inzake geschillen met betrekking tot de erkenning van de geldigheid van de buitenlandse akte, hij wel bevoegd is om te beoordelen of er afdoende werd gemotiveerd in het licht van artikel 27 WIPR en de motivering de beslissing kan schragen. De RvV oordeelde dat DVZ vooreerst nagelaten had om *in casu* het toepasselijke recht te identificeren (het Ghanese of het Belgische), nochtans de eerste stap om uit te maken of er sprake is van wetsontduiking. DVZ ging ook niet na of de geboorteakte conform het toepasselijke recht (zowel naar grond- als vormvoorwaarden) als rechtsgeldig dient te worden beschouwd. Vervolgens liet DVZ ook na om uit te leggen waarom er sprake is van wetsontduiking. De wijze waarop verzoeker het Belgische grondgebied heeft betreden en de wijze waarop laattijdige geboorteaktes worden opgesteld doen geen uitspraak over de vraag of verzoekers bij de opmaak van de geboorteakte hebben beoogd om een andere rechtsregel te ontduiken. Er werd zelfs niet aangegeven welke rechtsregel verzoekers beoogd hebben te ontwijken, aldus de RvV.

Indiening aanvraag in België en buitengewone omstandigheden: RvV benadrukt belang concrete en afdoende afweging hoger belang van het kind

In het kader van de beoordeling van buitengewone omstandigheden die de indiening van de aanvraag bij de bevoegde diplomatieke post in het buitenland verhinderen, moet de afweging tussen enerzijds de belangen van het kind en anderzijds de belangen van de staat *concreet, afdoende, evenwichtig en redelijk* gebeuren. Dat blijkt uit twee recente arresten van de RvV. *In casu* moet DVZ *concreet* uiteenzetten waarom de belangen van de staat doorwegen en een tijdelijke scheiding vergen

65 RvV, 18 december 2020, nr. 246.433.

tussen verzoekster en haar gezinsleden. In de zaken in kwestie ging het om heel jonge kinderen (bijna twee en drie jaar oud). DVZ had in beide zaken verwezen naar de mogelijkheid om op afstand contact te houden zodat de gezinsband hecht kon blijven tijdens de tijdelijke scheiding, maar liet na deze mogelijkheid concreet te onderzoeken. Naast het feit dat de betrokken kinderen heel jong waren, was DVZ in één zaak niet concreet ingegaan op het feit dat de moeder de primaire zorgdrager was en het feit dat de vader voltijds werkt, waarbij ook uren werden gepresteerd 's avonds en in het weekend.[66] De Raad herinnerde er in de andere zaak voorts aan dat de ruime beoordelingsmarge die DVZ ontegensprekelijk heeft in deze, eveneens een meer nauwgezette motiveringsplicht vereist, en deze des te meer geldt in het licht van artikel 12*bis*, § 7 van de verblijfswet, dat moet worden uitgelegd in het licht van de gezinsherenigingsrichtlijn en de rechtspraak van het Hof van Justitie.[67] Myria had ook in vorige jaren al enkele arresten in die zin onder de aandacht gebracht.[68]

Weigering gezinshereniging omwille van hoger belang van het kind kan alleen in heel uitzonderlijke situaties en na nauwgezette en evenwichtige belangenafweging. Dat kan ook een verplichting tot het horen van het kind met zich meebrengen

DVZ had een aanvraag gezinshereniging van een moeder met haar dochter — een NBMV erkend als vluchteling in België — geweigerd nadat bleek dat de dochter op dertienjarige leeftijd was uitgehuwelijkt door haar moeder. DVZ beperkte zich volgens de RvV[69] evenwel tot algemene overwegingen, en hield onder meer geen rekening met de specifieke omstandigheden waarin het kindhuwelijk plaatsvond (situatie van een ontheemd gezin in Jordanië op de vlucht voor de oorlog in Syrië). DVZ onderzocht volgens de RvV verder niet het reële risico op een nieuwe uithuwelijking. Wegens het uitzonderlijk karakter van de zaak geldt er volgens de RvV een meer nauwgezette zorgvuldigheidsplicht voor DVZ, waarbij DVZ de dochter had moeten horen alvorens de gezinshereniging te weigeren, in het bijzonder omdat de dochter matuur is en in principe een recht heeft op gezinshereniging (de wettelijke voorwaarden waren strikt genomen vervuld).

DVZ moet zich ook uitspreken over het hoger belang van de betrokken kinderen wanneer de materiële voorwaarden voor de aanvraag gezinshereniging niet zijn vervuld

Het hoger belang van het kind moet weliswaar in alle gevallen voldoende aandacht krijgen bij de beoordeling van een visumaanvraag gezinshereniging, en **moet dus ook kunnen leiden tot de goedkeuring van de visumaanvraag, zelfs als de wettelijke voorwaarden strikt genomen niet vervuld zijn**. DVZ gaat *in de praktijk* niet over tot zo'n belangenafweging wanneer bijvoorbeeld de inkomstenvoorwaarde niet vervuld is. Zo zijn er ook recente arresten van de RvV waarin de Raad, zonder zich zelf uit te spreken over het hoger belang van de minderjarige kinderen, de beslissing tot weigering van een aanvraag gezinshereniging tussen echtgenoten omwille van het niet-vervullen van de materiële voorwaarden vernietigt, omdat er noch uit de beslissing noch uit het administratief dossier bleek dat DVZ bij de beoordeling van de aanvraag rekening had gehouden met het hoger belang van de betrokken kinderen, zoals artikel 12*bis* § 7 van de verblijfswet vereist.[70]

Identiteitsbewijs vereist bij aanvraag gezinshereniging als ouder van een minderjarige Unieburger/Belg

Een **staatloze** vrouw legde geen geldig identiteitsdocument voor bij haar aanvraag gezinshereniging in de hoedanigheid van **ouder van een minderjarige Unieburger**, maar alleen **een arrest van het hof van beroep** in Brussel dat haar erkende als staatloze. DVZ oordeelde dat dit **geen geldig identiteitsdocument** was in de zin van de wet.[71] De RvV[72] volgde DVZ daarin: het arrest van het hof van beroep kan niet worden beschouwd als een geldig

66 RvV, 5 februari 2021, nr. 248.730. Schending materiële motiveringsplicht in het licht van artikel 12*bis* van de vreemdelingenwet juncto artikel 8 van het EVRM.

67 RvV, 13 februari 2020, nr. 232.542.

68 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Recht op een gezinsleven, p. 15, en in Myria, *Migratie in cijfers en in rechten, 2018*, pp. 83-85 (RvV, 23 april 2019, nr. 220.122. RvS, 15 januari 2014, nr. 226.067; RvV, 29 juni 2016, nr. 170.860).

69 RvV, 2 april 2020, nr. 234.797.

70 RvV, 14 januari 2021, nr. 247.445: indiening van de aanvraag gezinshereniging van echtgenote en kinderen ruim na de termijn van één jaar na de toekenning van subsidiaire bescherming aan Irakese echtgenoot/vader. Zie meer over dit arrest lager in deze katern onder 3.2., onder de titel "humanitaire overwegingen in het kader van de gezinshereniging"; RvV, 23 april 2021, nr. 253.402: aanvragen gezinshereniging voor de minderjarige kinderen van Marokkaanse met verblijfsrecht in België werden al eerder ingediend en goedgekeurd, zij verbleven intussen in België. Een jaar later werd de visumaanvraag van de echtgenote geweigerd omwille van het niet-vervullen van de materiële voorwaarden. De Raad voegt in deze zaak toe dat de loutere omstandigheid dat de minderjarige kinderen van verzoekster geen rechtstreekse partij zijn in de aangevochten beslissing, zijn vaststelling niet in de weg staat (vrije vertaling); RvV, 10 december 2020, 245.837: huwelijk na aankomst Syrische vluchteling in België, weigering omdat de materiële voorwaarden niet vervuld waren. Echtgenote bevallen van gemeenschappelijk kind na aankomst; RvV, 26 januari 2021, nr. 248.194: Eritrese echtgenote met minderjarige kinderen indiening aanvraag na de termijn van één jaar (in de 13e maand) na de erkenning als vluchteling – weigering omdat de materiële voorwaarden niet vervuld waren.

71 Ex art. 40*ter*, § 2, eerste lid, 2° Vw. is een geldig identiteitsdocument vereist wanneer men gezinshereniging aanvraagt als ouder van een Belgisch minderjarig kind.

72 RvV, 2 december 2020, nr. 245370.

identiteitsdocument en de verzoekster haalde ook geen rechtsregel aan om haar standpunt dat dit wel zo was mee te onderbouwen. Daarenboven blijkt volgens de RvV uit de lezing van dat arrest van het hof dat bij die procedure wel stukken werden neergelegd waarmee het hof haar identiteit bewezen geacht had, maar die werden bij de aanvraag gezinshereniging niet voorgelegd.

Ook verwijst de Raad naar de mogelijkheid die mevrouw had om van het CGVS een identiteitsdocument te bekomen[73]; nergens blijkt dat zij daarvan gebruik gemaakt heeft. Tegen deze laatste overweging van het arrest werd administratief cassatieberoep ingesteld, maar dat werd ontoelaatbaar verklaard door de RvS[74]. De RvS vond dit motief in het bestreden arrest van de RvV hoe dan ook overtollig en stelde dat mevrouw voorbijging aan de andere overwegingen in het arrest van de RvV.

In het verleden oordeelde de RvV in een zaak waar gezinshereniging als **ouder van een Belgisch minderjarig kind** aangevraagd werd dat de vereiste van voorlegging van een **geldig identiteitsdocument niet** expliciet **vereist dat een geldig paspoort** voorgelegd wordt. De RvV begreep niet waarom DVZ meende dat een geldige identiteitskaart niet onder de noemer 'geldig identiteitsdocument' valt. Er kan volgens de RvV worden gesteld dat aangezien artikel 52, § 2 KB-Vw. *de facto* verwijst naar artikel 41, § 2 Vw.[75] en dat dit laatste artikel een geldig paspoort vereist in voorkomend geval voorzien van een geldig inreisvisum, het voorleggen van een geldig paspoort in beginsel inderdaad noodzakelijk is. Echter, bij het ontbreken daarvan kunnen andere documenten toegelaten worden, aldus de RvV.[76]

73 Ex art. 57/6, § 1, 8° Vw. kan het CGVS de documenten verstrekken aan staatlozen die normaal afgegeven zouden worden door hun nationale autoriteiten.

74 RvS, 8 februari 2021, nr. 14212.

75 Art. 52, § 2 KB-Vw., dat verwijst naar art. 41, tweede lid Vw. dat dan weer vervangen werd door het huidige art. 41, § 2 Vw. Met andere woorden: art. 52, § 2 KB-Vw. werd niet aangepast aan deze wetswijziging, er moet worden aangenomen dat naar art. 41, § 2 Vw. wordt verwezen. De RvV maakt tevens de analogie met art. 47, § 1 KB-Vw., waarin bepaald wordt welke documenten vereist zijn om toegang tot het grondgebied te verkrijgen.

76 RvV van 3 december 2019, nr. 229757. *In casu* waren een vervallen paspoort en een geldige identiteitskaart voorgelegd en hoewel er werd getwijfeld of die laatste frauduleus bekomen was, werd er niet afdoende gemotiveerd waarom dit niet in aanmerking kon worden genomen. Art. 40*ter*, § 2, eerste lid, 2° Vw. vereist immers dat de ouders hun "identiteit bewijzen door middel van een geldig identiteitsdocument", wat niet vereist wordt voor andere familieleden waarnaar verwezen wordt in art. 40*ter*, § 2, eerste lid, 1° Vw. Voor die familieleden wordt dus niet expliciet bepaald dat de identiteit bewezen wordt middels een "geldig identiteitsdocument". Voor meer informatie en analyse betreffende identiteitsdocumenten die vereist kunnen worden, zie 3.1.

3. Analyse

Myria gaat in deze katern dieper in op twee thema's:

- De weigering van gezinshereniging wegens onregelmatige binnenkomst van het familielid, en dat zowel bij het familielid van een Unieburger (artikel 40*bis* van vreemdelingenwet), als bij een "ander familielid" van de Unieburger (artikel 47/1 van de vreemdelingenwet).
- Gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming. Daarbij wordt voornamelijk gefocust op de recente ontwikkelingen in de rechtspraak inzake gezinshereniging met NBMV's (1), en inzake de weigering van aanvragen gezinshereniging vanwege vermeend schijnhuwelijk (2). Verder worden er ook enkele arresten besproken die andere aspecten belichten, en wordt er ingegaan op humanitaire overwegingen die worden aangehaald in het kader van de gezinshereniging.

3.1. | Weigering gezinshereniging wegens onregelmatige binnenkomst door familielid van Unieburger vs. ander familielid van Unieburger[77]

3.1.1. | Familielid van een Unieburger

Enkele gemeentes hadden onlangs een administratieve praktijk ontwikkeld waarbij een **aanvraag gezinshereniging van een familielid van een Unieburger geweigerd werd omdat het familielid op onregelmatige wijze het grondgebied van de EU binnengekomen was**. De RvV sprak zich in verschillende arresten uit over deze praktijk.

In een arrest oordeelde de RvV[78] dat hoewel de Russische echtgenoot van de Nederlandse vrouw die zich in België gevestigd had geen inreisvisum had, de aanvraag conform artikel 40*bis* Vw. (dat verwijst naar artikel 41 Vw.) ingediend was. De voorbereidende werken voor artikel 41 Vw. en de omzendbrief van 21 oktober 2012 verwijzen

77 Het onderscheid tussen 'familieleden' en 'andere familieleden' van een Unieburger vindt zijn grondslag in respectievelijk art. 2.2 burgerschapsrichtlijn (of art. 40*bis* Vw.) en 3.2 burgerschapsrichtlijn (of art. 47/1 Vw.).

78 RvV, 26 mei 2020, nr. 236018.

naar het arrest-BRAX van het HvJ. Een lidstaat **kan geen verblijfsvergunning weigeren aan een derdelander** die het bewijs van zijn identiteit en huwelijk met een EU-burger kan leveren **op de loutere grond dat hij het grondgebied van de betrokken lidstaat onregelmatig is binnengekomen**[79]. De gemeente stelde cassatieberoep in tegen dit arrest van de RvV wegens voorgehouden schending van artikel 40*bis juncto* artikel 41 Vw., maar dat werd niet-toelaatbaar verklaard door de Raad van State[80]. De Raad van State oordeelde dat de gemeente voorbijgaat aan de motieven van de RvV, zoals de verwijzing naar het arrest-BRAX.

Ter herinnering, het HvJ maakte in zijn rechtspraak duidelijk dat de vereiste om een verblijfsvisum voor te leggen alvorens het grondgebied te betreden met als gevolg dat verblijfsrecht geweigerd wordt indien dat niet gebeurt, strijdig is met het Unierecht[81]. In het arrest-BRAX werd gesteld dat de praktische voorschriften voor de afgifte van een verblijfsvergunning vastgesteld zijn in de (toenmalige) Europese richtlijnen voor werknemers of zelfstandigen en hun familieleden[82]. **Sanctiemaatregelen** inzake de niet-naleving van dergelijke formaliteiten moeten **evenredig** zijn en dat is **bij verblijfweigering en verwijdering niet** het geval.[83] Bovendien is de burgerschapsrichtlijn ook van toepassing op familieleden die nog niet legaal in een andere lidstaat hebben verbleven.[84]

3.1.2. | Ander familielid van een Unieburger

Over een gelijkaardige kwestie, maar waarbij het de binnenkomst zonder geldig inreisvisum van "andere" familieleden van Unieburgers betreft, is de rechtspraak van de RvV verdeeld.

Vernietigingsarresten

In een arrest **vernietigt de RvV**[85] **de beslissing van de gemeente:** de aanvraag kan niet worden geweigerd louter omdat het paspoort van de verzoeker geen inreisvisum bevat. De RvV stelt dat aangezien **artikel 47/2 Vw. de bepalingen van het hoofdstuk I van de vreemdelingenwet over "familieleden" van Unieburgers ook van toepassing** verklaart **op "andere familieleden" van Unieburgers**, ook voor hen geen geldig paspoort met inreisvisum vereist kan worden. Artikel 58 KB-Vw. maakt een gelijkaardige verwijzing voor wat het vreemdelingenbesluit betreft. De RvV stelt ook dat de door de gemeente ingeroepen omzendbrief van 2012 die het toepassingsgebied van het arrest-BRAX beperkt tot "familieleden" van Unieburgers daarenboven dateert van voor de invoering van de bepalingen over "andere familieleden" in de vreemdelingenwet en bovendien hoe dan ook niet boven de wet staat.

Ook in een ander arrest vernietigt de RvV de weigeringsbeslissing. Met betrekking tot het arrest-BRAX, waarnaar in de parlementaire voorbereiding inzake artikel 41 Vw. verwezen wordt, volgt de RvV DVZ echter, aangezien uit de burgerschapsrichtlijn niet aangenomen kan worden dat de Uniewetgever de bedoeling had om "familieleden" en "andere familieleden" op dezelfde wijze te behandelen[86], maar alleen de bedoeling had om hun binnenkomst en verblijf te vergemakkelijken. De Raad stelt wel dat uit artikel 47/2 Vw. en de parlementaire voorbereidingen **niet kan worden afgeleid dat de Belgische wetgever de bedoeling had de "andere familieleden" anders te behandelen dan de "familieleden"**. De RvV stelt verder dat **artikel 41, § 2 Vw. slechts betrekking heeft op de binnenkomst en niet op de aanvraag van een verblijfskaart** en dat bijgevolg het feit dat artikel 58 juncto artikel 45 KB-Vw. niet voorziet in een versnelde visumprocedure voor "andere familieleden" niet betekent dat de gemeente een verblijfsaanvraag kan weigeren omwille van onregelmatige binnenkomst. Bovendien geven bepalingen uit een KB slechts uitvoering aan de desbetreffende wetsartikels, maar kunnen ze die niet wijzigen of verstrengen.[87]

Verwerpingsarresten

Er zijn daarnaast een heel aantal verwerpingsarresten. In een arrest stelt de Raad dat de **Uniewetgever niet beoogde "familieleden" en "andere familieleden" van Unieburgers op dezelfde manier te behandelen** en dat het arrest-BRAX niet van toepassing is op "andere familieleden". Daarnaast stelt de RvV ook dat **bij de wetswijziging van artikel 41, tweede lid Vw., artikel 40*bis*, § 2 Vw. niet aangepast werd, waardoor moet worden aangenomen dat in deze bepaling van de vreemdelingenwet wordt verwezen naar het huidige artikel 41, § 2 Vw.** Om die reden acht de RvV dat een

79 HvJ, 25 juli 2002, C-459/99, *BRAX t. België*, para 80.
80 RvS, 23 september 2020, nr. 13941.
81 HvJ, 14 april 2005, C-107/03, *Commissie t. Spanje,* para's 33-38; HvJ, 25 juli 2002, C-459/99, *BRAX t. Belgische Staat.*
82 HvJ, 25 juli 2002, C-459/99, *BRAX t. Belgische Staat*, para 75.
83 HvJ, 25 juli 2002, C-459/99, *BRAX t. Belgische Staat*, para's 77-78, 90.
84 HvJ, 25 juli 2008, C-127/08, *Metock e.a. t. Minister for Justice, Equality and Law Reform*, para 52.
85 RvV, 12 juni 2020, nr. 236793. Een Marokkaanse man vroeg in Turnhout gezinshereniging aan met zijn Nederlandse schoonzus en had een geldig paspoort voorgelegd bij zijn aanvraag, maar dat was niet voorzien van een inreisvisum. De gemeente weigerde zijn aanvraag en riep daartoe art. 40*bis*, § 4 Vw. in.
86 De RvV baseert zich op HvJ, 5 september 2012, C-83/11, Rahman, 19 en op de conclusie van advocaat-generaal Y. Bot van 27 maart 2012 in diezelfde zaak C-83/11.
87 RvV, 23 december 2020, nr. 246 767.

geldig paspoort voorzien van een geldig inreisvisum vereist kan worden.[88]

In een ander arrest verwijst de Raad naar het feit **dat bij invoering van artikel 47/1 ev. Vw. beoogd werd de vreemdelingenwet in overeenstemming te brengen met de burgerschapsrichtlijn en de binnenkomst en het verblijf van "andere familieleden" van een Unieburger louter te vergemakkelijken**. Artikel 47/2 Vw. verklaart de bepalingen ex art. 40*bis* ook van toepassing op "andere familieleden". Ook hier wordt verwezen naar de toepasbaarheid van artikel 41, § 2 Vw.[89]

In nog een ander arrest stelt de Raad louter dat de stelling van de gemeente – dat de identiteit van de aanvrager bewezen wordt middels een paspoort met geldig inreisvisum – wel degelijk terug te vinden is in de wet[90]. Het recht op verblijf kan maar worden erkend op voorwaarde dat de identiteit van de aanvrager is aangetoond in overeenstemming met de wet.[91]

Ten slotte stelt de Raad in een arrest dat de bepaling dat de toegang van het familielid van een Unieburger **aan de buitengrenzen moet worden gefaciliteerd om binnen redelijke grenzen de vereiste documenten te verkrijgen niet inhoudt dat dit familielid moet worden toegelaten tot het grondgebied zonder dat hij of zij de nodige documenten heeft verkregen.** De Raad meent dat er anders over oordelen ertoe zou leiden dat geen enkele documentaire verplichting zou gelden[92]. De verzoekster kreeg drie maanden de tijd om een geldig inreisvisum voor te leggen. De mogelijkheid in de wet en conform het arrest-BRAX en -Commissie t. Spanje om op andere wijze te laten vaststellen dat men het recht op vrij verkeer en verblijf geniet, is volgens de Raad niet aan de orde bij "andere familieleden". **Ook uit de parlementaire werkzaamheden** bij de invoering van artikel 47/1 en volgende Vw. blijkt dat geen volledige gelijkstelling van familieleden en andere familieleden van Unieburgers vooropgesteld werd, maar wel "zodra het recht op binnenkomst en verblijf is toegekend". De Raad voegt eraan toe dat uit artikel 41, § 4 Vw. **niet blijkt dat een geldboete de enige sanctie** is. Ten slotte zegt de Raad dat artikel 47 KB-Vw. niet van toepassing is of naar analogie toegepast dient te worden, aangezien de verzoekster zich al op het grondgebied bevond en het vreemdelingenbesluit afzonderlijke bepalingen bevat voor de aanvragen van derdelanders die familielid zijn van een Unieburger.[93]

Analyse Myria

A. Europees recht

Het Europees recht, met name de burgerschapsrichtlijn en de rechtspraak van het HvJ, vereist volgens Myria niet dat bij een aanvraag gezinshereniging in de hoedanigheid van ander familielid van een Unieburger een geldig paspoort met geldig inreisvisum voorgelegd wordt. De burgerschapsrichtlijn bevat een exhaustieve opsomming van documenten die voorgelegd moeten worden bij de indiening van een verblijfsaanvraag, een geldig inreisvisum wordt daarbij niet vereist.[94] De **voorwaarden** die gesteld kunnen worden voor de afgifte van een verblijfsvergunning zijn **limitatief**, inclusief de documenten waarvan verlangd kan worden dat ze worden overgelegd[95]. Het **begrip 'familieleden' wordt in de burgerschapsrichtlijn gebruikt als een begrip dat de andere familieleden omvat, onder meer voor wat de vereiste documenten** bij een verblijfsaanvraag ex art. 10 burgerschapsrichtlijn betreft.[96]

Het doel van de regeling voor andere familieleden is om de **eenheid van het gezin in een verruimde betekenis te handhaven**, wanneer er een nauwe en duurzame familieband is met een Unieburger wegens bijzondere feitelijke omstandigheden[97]. **De binnenkomst en het verblijf** van een ander familielid van een Unieburger **dienen vergemakkelijkt** te worden door de nationale autoriteiten. De lidstaat beschikt over een **ruime**

88 RvV, 17 april 2020, nr. 235273.

89 RvV, 15 april 2020, nr. 235170. Een Surinaamse vrouw vroeg gezinshereniging aan met haar Nederlandse grootmoeder. Ze was België ingereisd op vertoon van een geldig paspoort met geldig inreisvisum, maar diende haar aanvraag in na het vervallen van dat visum. In dit arrest wordt eveneens verwezen naar het arrest-Rahman en de conclusie van de AG in die zaak en wordt gesteld dat het arrest-BRAX niet van toepassing is op **"andere familieleden" van Unieburgers en er derhalve niet aangetoond wordt waarom de voorwaarde ex art. 41, § 2 Vw. strijdig is met het Unierecht.**

90 Men baseert zich daartoe op art. 40*bis*, § 4 Vw.

91 RvV, 9 juli 2019, nr. 223830. *In casu* was gezinshereniging aangevraagd met de zus van de verzoeker.

92 Deze voorwaarde niet zo interpreteren zou volgens de Raad de imperatieve bepaling van art. 40*bis*, § 4, 1ste lid Vw. dat de in "art. 41, 2e lid bedoelde voorwaarde" vervuld moet zijn zinloos maken.

93 RvV, 9 februari 2021, nr. 248853. De RvV stelt voorts dat de documentaire voorwaarde een wettelijke grondslag vindt in art. 40*bis*, § 4, 1e lid Vw., niet in art. 41 Vw.; Een gelijkaardige redenering kan worden gelezen in RvV van 18 februari 2021, nr. 249386.

94 Art. 5(4) Burgerschapsrichtlijn schrijft met betrekking tot het recht op binnenkomst het volgende voor: *"Wanneer de burger van de Unie of het familielid dat niet de nationaliteit van een lidstaat bezit niet over de vereiste reisdocumenten of, in voorkomend geval, de nodige visa beschikt, stelt de betrokken lidstaat deze persoon alvorens tot uitzetting over te gaan binnen redelijke grenzen in de gelegenheid de vereiste documenten te verkrijgen dan wel zich deze binnen een redelijke termijn te laten bezorgen, dan wel op andere wijze te laten vaststellen of te bewijzen dat hij het recht van vrij verkeer en verblijf geniet".* Art. 10(2) Burgerschapsrichtlijn bepaalt exhaustief welke documenten gevraagd mogen worden voor de afgifte van een verblijfskaart. Een geldig paspoort is een van de vereiste documenten.

95 HvJ, 14 april 2005, C-107/03, *Commissie t. Spanje*, para 30; HvJ van 25 juli 2008, C-127/08, *Metock e.a. t. Minister for Justice, Equality and Law Reform*, para 53.

96 HvJ, 12 juli 2018, C-89/17, *Secretary of State for the Home Department t. Banger*, para 46. Dat geldt onder meer ook voor de procedurele waarborgen, *ibid.*, para 49.

97 Overweging 6 burgerschapsrichtlijn; HvJ (GK) van 26 maart 2019, C-129/18, *SM t. Entry Clearance Officer, UK Visa Section*, para 60.

beoordelingsbevoegdheid, maar de wetgeving moet verenigbaar zijn met de gebruikelijke betekenis van het woord 'vergemakkelijkt' en die bepaling niet van haar nuttige effect beroven. Ook de bepalingen van het Handvest moeten bij deze beoordeling worden gerespecteerd. Er dient een **evenwichtige en redelijke beoordeling** gemaakt te worden van alle actuele en relevante omstandigheden van het **individuele** geval.[98] Er is weinig rechtspraak die afbakent wat 'vergemakkelijken' impliceert, maar Myria is van mening dat het wijzigen en verstrengen van een vaste praktijk sinds de invoering van de artikels 47/1 Vw. en volgende in strijd is met de gebruikelijke betekenis van het woord 'vergemakkelijken'.

Familieleden van Unieburgers kunnen in bepaalde omstandigheden verblijfsrecht bekomen aangezien het niet-toekennen afbreuk zou kunnen doen aan het nuttige effect van het Unieburgerschap (artikel 20 VWEU) in hoofde van de referentiepersoon die Unieburger is. Een dergelijke beoordeling kan evenwel niet plaatsvinden indien de aanvraag van de betrokken (andere) familieleden niet inhoudelijk beoordeeld wordt. Er dreigt dan eveneens een schending van het recht op vrij verkeer en verblijf (artikel 21 VWEU) van de referentiepersoon die Unieburger is[99].

Artikel 3(2) burgerschapsrichtlijn legt de lidstaten geen verplichting op om een recht van binnenkomst en verblijf toe te kennen aan andere familieleden van een Unieburger.[100] Andere familieleden van Unieburgers hebben immers, in tegenstelling tot familieleden van Unieburgers, geen afgeleid verblijfsrecht conform de burgerschapsrichtlijn. Wel **moeten aanvragen** (tot binnenkomst en tot verblijf) die door **andere familieleden** van Unieburgers zijn ingediend **gunstiger behandeld worden dan aanvragen tot binnenkomst en verblijf van andere derdelanders**.[101]

Myria stelt zich tot slot de vraag of dat niet nodeloos een ongelijke behandeling bewerkstelligt van andere familieleden van Unieburgers in België in vergelijking met die in andere lidstaten waar geen inreisvisum vereist wordt[102] en of er geen onevenredige sanctie opgelegd wordt voor het niet-voldoen aan formaliteiten[103].

B. Belgisch recht

Ook het Belgisch recht stelt geen uitdrukkelijke vereiste aan andere familieleden van Unieburgers om over een geldig inreisvisum te beschikken zonder dat de mogelijkheid geboden wordt om op een andere wijze het recht op vrij verkeer en verblijf aan te tonen.

De bepalingen over de familieleden van Unieburgers zijn ook van toepassing op andere familieleden[104]. In de parlementaire voorbereiding werd daarbij evenwel gesteld dat: *"Zodra het recht op binnenkomst en verblijf is toegekend aan de leden van de familie in ruime zin, vallen zij onder het werkingsgebied van de richtlijn 2004/38/EG en dient het geheel van de bepalingen van deze richtlijn op hen toegepast te worden"*.[105] Om dat recht vast te kunnen stellen, dient er evenwel een individueel onderzoek plaats te vinden. Wanneer de aanvraag geweigerd wordt louter omwille van het ontbreken van een geldig inreisvisum, kan men volgens Myria bezwaarlijk van een individueel onderzoek spreken.

Zoals vastgesteld door de RvV verwijst artikel 40*bis*, § 4 Vw. naar en moet dat artikel samen worden gelezen met artikel 41, § 2 Vw.: een visumplichtig familielid van een Unieburger moet **in het bezit zijn van een geldig visum** om een verblijfsaanvraag te kunnen doen, **maar** de betrokkene moet in de gelegenheid worden gesteld om binnen redelijke grenzen de vereiste documenten te verkrijgen/te laten bezorgen, **dan wel op andere wijze te laten vaststellen of te bewijzen dat hij het recht op vrij verkeer en verblijf geniet**[106]. Artikel 47 KB-Vw. geeft uitvoering aan deze bepaling.

98 HvJ (GK), 26 maart 2019, C-129/18, *SM t. Entry Clearance Officer, UK Visa Section,* para's 58, 62-64; HvJ van 12 juli 2018, C-89/17, *Secretary of State for the Home Department t. Banger*, para's 38-40, 47; In het arrest-Reyes erkende het Hof al dat het vereisen van bewijzen die in de praktijk niet gemakkelijk geleverd kunnen worden het voor de bloedverwant uiterst moeilijk maakt om in het gastland een verblijfsrecht te krijgen. In casu betrof de zaak een familielid van een Unieburger dat moest aantonen dat het ten laste was in het land van herkomst (HvJ van 16 januari 2014, C-423/12, *Reyes t. Migrationsverket*, 26; HvJ (GK) van 5 september 2012, C-83/11, *Secretary of State for the Home Department t. Rahman e.a.*, para's 22-24.

99 HvJ, 12 juli 2018, C-89/17, *Secretary of State for the Home Department t. Banger*: art. 21(1) VWEU impliceert dat een weigering van een verblijfsaanvraag gebaseerd moet zijn op een grondig onderzoek van de persoonlijke situatie van de aanvrager en gemotiveerd moet zijn.

100 HvJ (GK), 5 september 2012, C-83/11, *Secretary of State for the Home Department t. Rahman e.a.*, para 21.

101 HvJ (GK), 26 maart 2019, C-129/18, *SM t. Entry Clearance Officer, UK Visa Section*, para 61; HvJ van 12 juli 2018, C-89/17, *Secretary of State for the Home Department t. Banger*, para 37; HvJ (GK) van 5 september 2012, C-83/11, *Secretary of State for the Home Department t. Rahman e.a.*, para 21.

102 Zie naar analogie HvJ van 25 juli 2008, C-127/08, Metock, para 67-68. Hier drukt het Hof zijn bezorgdheid uit dat er verschillende lidstaten de binnenkomst en het verblijf van de familieleden van een Unieburger zouden toestaan en andere dat zouden weigeren.

103 Zie *supra*. Art. 41 § 4 Vw. stelt dat indien geen geldig inreisvisum voorgelegd wordt, er een administratieve geldboete opgelegd kan worden, al heeft die paragraaf in principe betrekking op binnenkomst.

104 Art. 47/2 Vw. bepaalt dat onverminderd de bepalingen van hoofdstuk I*bis* de bepalingen van hoofdstuk I over de in art. 40*bis* Vw. bedoelde familieleden van toepassing zijn op andere familieleden bedoeld in art. 47/1 Vw.

105 Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake asiel en migratie en tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, *Parl. St.* Kamer 2013-14, nr. 3239/1, p. 21.

106 Art. 41, § 2 *in fine* Vw.

Het vreemdelingenbesluit laat volgens Myria geen twijfel bestaan over de vraag of een inreisvisum vereist is. In dit besluit wordt expliciet gesteld dat uitgezonderd artikel 45 KB-Vw. (dat het kosteloos afgeven van een inreisvisum aan een begunstigde van de burgerschapsrichtlijn voorschrijft) alle bepalingen die betrekking hebben op familieleden van Unieburgers ook van toepassing zijn op "andere familieleden" van Unieburgers.[107] Hun binnenkomst en verblijf worden begunstigd, na een individueel en grondig onderzoek van hun aanvraag. Artikel 47 KB-Vw., dat de binnenkomst van familieleden van Unieburgers regelt, is conform artikel 58 KB-Vw. van toepassing op andere familieleden van Unieburgers en laat de mogelijkheid toe **"enig ander bewijs van de identiteit en nationaliteit"** van de aanvrager te leveren. Het **kunnen aantonen van de identiteit en nationaliteit is in essentie de reden van de documentaire vereisten** bij een dergelijke aanvraag en dient derhalve voorop te staan bij de beoordeling van de voorgelegde documenten[108].

Zoals eerder gesteld moeten volgens het Unierecht aanvragen tot binnenkomst en verblijf van andere familieleden van Unieburgers gunstiger behandeld worden dan die van andere derdelanders. Toch worden er strengere voorwaarden opgelegd aan andere familieleden van Unieburgers dan aan andere derdelanders, zoals derdelanders in irregulier verblijf die overeenkomstig de vreemdelingenwet buitengewone omstandigheden kunnen aantonen en zo een ontvankelijke verblijfsaanvraag kunnen doen tot humanitaire regularisatie (respectievelijk ex art. 9*bis* Vw.) of gezinshereniging met familieleden die derdelanders zijn (artikel 10 ev. Vw., in toepassing van de gezinsherenigingsrichtlijn). Het aantonen van bijzondere omstandigheden blijkt ook voor deze personen in de praktijk erg moeilijk, maar de juridische mogelijkheid bestaat en wordt soms aanvaard in de praktijk. Hoe dan ook, momenteel bestaat er in de Belgische wet geen regeling die het toelaat bijzondere omstandigheden aan te tonen als ander familielid van een Unieburger dat niet beschikt over een geldig visum.

Conclusie

Deze analyse van de regelgeving en rechtspraak roept bij Myria de vraag op of bij andere familieleden van Unieburgers wel een geldig inreisvisum vereist kan worden bij indiening van een aanvraag gezinshereniging. Daarnaast meent Myria dat er heel wat moeilijkheden opduiken wanneer dat vereist wordt:

- Wordt het nuttige effect van het Unieburgerschap niet beknot?
- Worden andere familieleden in dergelijke omstandigheden niet minder gunstig behandeld dan bepaalde andere categorieën derdelanders die in buitengewone omstandigheden verblijfsaanvragen kunnen indienen in België?[109]
- Is een dergelijke interpretatie niet in strijd met het vreemdelingenbesluit dat mogelijk lijkt te maken dat op een andere manier aangetoond wordt dat men een ander familielid van een Unieburger is?
- Is dit niet in strijd met de verplichting om bij elke beoordeling een evenwichtige en individuele afweging te maken?[110]
- Houdt een dergelijke interpretatie rekening met het feit dat de documentaire vereisten bij een aanvraag gezinshereniging limitatief zijn ex art. 10(2)a) burgerschapsrichtlijn?

3.2. | Gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming

Myria is een operationele partner van UNHCR wat gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming betreft. Hieronder analyseert Myria enkele ontwikkelingen en arresten op dat vlak, met een focus op de **gezinshereniging met niet-begeleide minderjarige vreemdelingen** (NBMV's) en de weigeringen van aanvragen gezinshereniging van een echtgeno(o)t(e) van een begunstigde van internationale bescherming vanwege **vermeend schijnhuwelijk**.

107 Art. 58 KB-Vw.

108 Immers, zonder geldige identiteitskaart of zonder geldig paspoort kan de betrokkene in beginsel niet geldig zijn identiteit bewijzen en dus evenmin zijn gezinsbanden, HvJ van 25 juli 2002, C-459/99, *BRAX t. Belgische Staat,* para 58.

109 Nochtans was dit aspect wel vermeld in het verslag aan de Koning bij invoering van art. 58 KB-Vw. "Overeenkomstig artikel 3.2. van richtlijn 2004/38/EG echter wordt hun visumaanvraag behandeld volgens een procedure die gunstiger is dan die voor de onderdanen van derde landen." (Verslag aan de Koning bij het KB van 13 februari 2015).

110 Dit werd ook hernomen in advies 56.593/2/v van 3 september 2014 van de Raad van State, afdeling wetgeving, over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen betreffende de invoering van art. 58 KB-Vw.: "Het legt de minister of diens gemachtigde ook de verplichting op de binnenkomst en het verblijf van die andere familieleden te vergemakkelijken, na een individueel en grondig onderzoek van hun aanvraag."

Gezinshereniging met niet-begeleide minderjarigen met een internationale beschermingsstatus: impact en toepassing van het arrest van het Hof van Justitie

Myria analyseerde in 2018 het arrest van het Hof van Justitie van 12 april 2018 over de gezinshereniging van ouders van een niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) met internationale beschermingsstatus die meerderjarig werd tijdens zijn asielprocedure.[111] Het Hof oordeelde toen dat een derdelander of een staatloze die op het moment van zijn aankomst en van de indiening van zijn asielverzoek op het grondgebied minder dan achttien jaar oud was maar die gedurende zijn asielaanvraag meerderjarig wordt en vervolgens erkend wordt als vluchteling, gekwalificeerd moet worden als een "minderjarige" in de zin van de gezinsherenigingsrichtlijn. Het Hof gaf daarbij aan dat het verzoek om gezinshereniging ingediend moet worden binnen een "redelijke termijn", en geeft hiervoor als indicatie een termijn van drie maanden na de datum van de toekenning van de internationale bescherming.[112]

Intussen is er ruim drie jaar verstreken sinds het arrest en is het interessant om te kijken naar de impact en de toepassing van dit arrest.

1. Cijfers

Myria heeft de volgende cijfers verzameld:

NBMV's die erkend werden als vluchteling of subsidiaire bescherming verkregen (cijfers CGVS)[113]

2010	413
2011	539
2012	934
2013	869
2014	844
2015	960
2016	702
2017	923
2018	510
2019	266[114]
2020	657[115]

NBMV's met internationale beschermingsstatus waarvoor de gezinsleden een aanvraag gezinshereniging indienden[116]

2010	Niet gekend
2011	Niet gekend
2012	Niet gekend
2013	Niet gekend
2014	Niet gekend
2015	65
2016	90
2017	387
2018	204
2019	208
2020	Nog niet gekend

111 HvJ, 12 april 2018, C-550/16, *A.S. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*. Zie voor een analyse van dit arrest: Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2018*, pp. 91-93.

112 Het Hof baseerde zich daarvoor op artikel 12, lid 1, derde alinea (termijn van drie maanden waarbinnen een verzoek moet worden ingediend om te kunnen genieten van de gunstigere voorwaarden voor de gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming).

113 De cijfers hieronder hebben betrekking op jongeren die **op het ogenblik van de beslissing van het CGVS nog minderjarig** waren. Deze cijfers houden dus geen rekening met NBMV's die meerderjarig werden tijdens de asielprocedure. Hiervan hebben we enkel de cijfers voor het jaar 2019 en 2020: Als deze worden meegerekend gaat het voor 2019 in totaal om 454 NBMV's, voor 2020 om 522 NBMV's. Die laatste cijfers kunnen dan evenwel een overschatting zijn omdat deze cijfers geen rekening houden met het feit dat een leeftijdsbepaling tijdens de asielprocedure uitgewezen kan hebben dat de verklaarde NBMV toch niet minderjarig is.

114 Zie voetnoot hierboven over het alternatieve cijfer van 454 NBMV's.

115 Zie voetnoot hierboven over het alternatieve cijfer van 522 NBMV's.

116 Schriftelijk antwoord van minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Asiel en Migratie Maggie De Block op de parlementaire vraag nr. 787 van 6 juli 2020 van de heer T. Van Grieken (N), Volksvertegenwoordiger.

Aantal familieleden van de NBMV die het voorwerp uitmaakten van een beslissing over hun visumaanvraag (akkoord of weigering), zowel de ouders (artikel 10 §1, 1e lid, 7°) als de minderjarige broers en zussen van de NBMV die gelijktijdig een aanvraag indienden met hun ouders en aan wie een humanitair visum werd toegekend (artikel 9)[117]

	Akkoord	Weigering
2011	-	-
2012	-	-
2013	-	-
2014	-	-
2015	50	40
2016	83	46
2017	623	221
2018	264	406
2019	299	490
2020	Nog niet gekend	Nog niet gekend

Eerste verblijfstitels om familiale redenen afgeleverd aan ascendenten van onderdanen van derde landen (hetgeen in principe overeenkomt met gezinsherenigingen van ouders van NBMV's met internationale bescherming) (cijfers DVZ)

2010	12
2011	6
2012	5
2013	13
2014	9
2015	15
2016	40
2017	123
2018	85
2019	226
2020	Nog niet gekend

Op basis van deze cijfers is het voorlopig nog moeilijk om een duidelijke impact van het arrest waar te nemen. Bij het lezen van de cijfers in de bovenstaande tabellen dient ook opgemerkt te worden dat men niet louter het aantal toekenningen van internationale bescherming, het aantal ingediende aanvragen en het aantal afgeleverde verblijfstitels (of visa) *binnen één jaar* kan vergelijken. De afgeleverde eerste verblijfstitels hebben namelijk niet noodzakelijk betrekking op de ingediende aanvragen gezinshereniging in dat jaar, en evenmin op de gezinsleden van de NBMV's die een toekenning van internationale bescherming kregen in dat jaar. De bovenstaande cijfers geven wel een globaal beeld.

Enkele waarnemingen:

- Het aantal toekenningen van internationale bescherming aan NBMV's was veel hoger in de jaren 2012-2017 (dat is vóór het arrest van het HvJ).[118] Dat kan een impact hebben gehad op de aanvragen gezinshereniging de jaren nadien. Zo is het aantal aanvragen gezinshereniging en ook het aantal visumakkoorden bijvoorbeeld ook opvallend hoog in 2017 (eveneens nog vóór het arrest van het HvJ).
- Het aantal toegekende verblijfstitels aan ouders van NBMV's in 2017 is ook relatief hoog, maar het aantal toegekende verblijfstitels in 2019 is nog veel hoger.
- In de jaren 2018-2019 valt een sterke stijging op van het aantal visumweigeringen.

2. Recente rechtspraak van de RvV preciseert de toepassing van het arrest van het HvJ

Bij de beoordeling van de "redelijke termijn" van indiening moet ook rekening **worden gehouden met bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken. De redelijke termijn is ook van toepassing wanneer de NBMV meerderjarig werd ná de asielprocedure.**

In het licht van het arrest van het Hof van Justitie van 12 april 2018 preciseerde de RvV in 2020 nog verder de toepassing van dit arrest op de beoordeling van de aanvragen tot gezinshereniging van ouders van een niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) met internationale beschermingsstatus die meerderjarig werd tijdens zijn asielprocedure.[119] Reeds in een arrest in 2019 stelde de RvV[120] dat DVZ de **"redelijke termijn"** waarbinnen ouders de aanvraag tot gezinshereniging moeten indienen **in elk dossier concreet moet beoordelen**. DVZ hanteerde op het ogenblik van het

117 Schriftelijk antwoord van minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Asiel en Migratie Maggie De Block op de parlementaire vraag nr. 787 van 6 juli 2020 van de heer T. Van Grieken (N), Volksvertegenwoordiger.

118 Zie ook de katern "Internationale bescherming" in dit jaarverslag, waarin enkele cijfers inzake NBMV's worden bekeken.

119 HvJ, 12 april 2018, C-550/16, *A.S. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.* Zie voor een analyse van dit arrest: Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2018*, pp. 89-91.

120 RvV, 30 augustus 2019, nr. 225.451. De NBMV werd meerderjarig minder dan één maand na de erkenning als vluchteling. De aanvraag werd 7,5 maanden na de erkenning ingediend (Afghanistan). Zie ook in Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2020*, Katern Recht op een gezinsleven, p. 10.

schrijven van deze bijdrage evenwel nog altijd een strikte termijn van drie maanden.[121] Daarnaast kon uit dit arrest van de RvV ook al worden afgeleid dat die "redelijke termijn" ook geldt wanneer de NBMV nog minderjarig was op het moment van de toekenning van de internationale bescherming en pas nadien meerderjarig werd. Volgens DVZ is het recht op gezinshereniging in dat geval evenwel beperkt tot de resterende duur van de minderjarigheid, ook wanneer dat minder dan drie maanden is.[122]

In 2020 bevestigde de RvV die rechtspraak van 2019 in een aantal arresten, waardoor het vaste rechtspraak lijkt te worden. De RvV verwees daarbij ook, net zoals in 2019, opnieuw naar de termijn van één jaar zoals bepaald door de Belgische wetgever om vrijgesteld te zijn van de materiële voorwaarden om te komen tot het besluit dat het kennelijk onredelijk is te eisen dat de aanvraag tot gezinshereniging door zijn ouders wordt ingediend binnen de drie maanden. Een beoordeling *in concreto* van de redelijke termijn is nodig.[123]

De RvV verwees nu ook in een aantal vernietigingsarresten inzake geweigerde aanvragen gezinshereniging met een NBMV naar het arrest van het Hof van Justitie van 8 november 2018[124], over de **bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening van de aanvraag objectief verschoonbaar maken**.[125] Zo betrof één zaak een Somalische moeder en de minderjarig broertjes van een NBMV die verschillende pogingen hadden ondernomen om de Somalisch-Ethiopische grens over te steken om de aanvraag op tijd in te kunnen dienen bij de diplomatieke post in Addis Abeba. Ze werden evenwel verschillende keren slecht behandeld en vastgehouden door de Ethiopische politie, en ook teruggedreven naar Somalië. Die omstandigheden werden in verschillende e-mails aan DVZ door de sociaal assistent van de betrokkenen toegelicht. Uiteindelijk werden de aanvragen ingediend zes en een halve maand na de erkenning als vluchteling van de NBMV en vier en een halve maand na zijn meerderjarigheid. De RvV vernietigde de weigering van de visumaanvragen onder meer omdat DVZ niet onderzocht had of er sprake was van bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maakten.[126] De RvV stelde daarnaast in dit arrest vast dat DVZ het arrest van het HvJ van 4 april 2018 niet correct had toegepast. Zo stelde de Raad nu ook meer expliciet dat de **rechtspraak van het HvJ van 12 april 2018 *des te meer* van toepassing is in de situatie waarin de NBMV erkend werd toen deze nog minderjarig was**.[127] Dat laatste bevestigde de RvV ook nog eens in een recenter arrest in een zaak waar de Somalische NBMV meerderjarig werd minder dan drie maanden na de erkenning als vluchteling, en de aanvraag ongeveer vier maanden na de erkenning werd ingediend. De RvV stelde dat uit de beslissing niet bleek of DVZ dit als een onredelijke termijn beschouwde, en het daarbij geen verschil maakt dat de NBMV meerderjarig werd tussen de beslissing tot erkenning als vluchteling en de indiening van de visumaanvraag. De redenering van DVZ zou er volgens de RvV toe kunnen leiden dat het volstaat dat de autoriteiten wachten tot net vóór de meerderjarigheid van de NBMV-asielaanvrager om hem dan de internationale bescherming toe te kennen om hem de uitoefening van het recht op gezinshereniging te verhinderen.[128]

Ondanks dat Myria de vraag al begin december 2020 heeft voorgelegd aan DVZ, was er op het ogenblik van het schrijven van dit rapport nog geen officieel antwoord van DVZ op de vraag of zijn positie gewijzigd is na deze arresten, zowel over de strikte toepassing van drie maanden als "redelijke termijn", als over de vereiste dat de NBMV meerderjarig moet geworden zijn *tijdens de asielprocedure* om onder de toepassing van het arrest van 4 april 2018 (en dus de "redelijke termijn" van indiening) te vallen. DVZ sluit momenteel de NBMV's die meerderjarig werden na de toekenning van internationale bescherming uit van de toepassing van het arrest van het HvJ. Voor DVZ geldt in die situatie dus nog altijd de strikte termijn van de meerderjarigheid om het recht op gezinshereniging voor de ouders van NBMV's te openen, zelfs als de NBMV meerderjarig werd binnen een termijn korter dan drie maanden. Op 1 juli 2021 werd Myria in een overleg met DVZ er evenwel over geïnformeerd dat DVZ voorstellen tot wijzigingen heeft voorgelegd aan het kabinet van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

121 Dit blijkt uit de praktijk in individuele dossiers en dit is (voorlopig) DVZ's officiële positie: https://dofi.ibz.be/nl/themas/onderdanen-van-derde-landen/gezinshereniging/voorwaarden-en-bewijs-documenten/de. Op 1 juli 2021 werd Myria in een overleg met DVZ er evenwel over geïnformeerd dat DVZ voorstellen tot wijzigingen heeft voorgelegd aan het kabinet van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

122 *Ibid.*

123 RvV, 23 juni 2020, nr. 237.333, p. 10 (NBMV werd meerderjarig tijdens de asielprocedure, aanvraag gezinshereniging werd bijna een jaar na de erkenning als vluchteling ingediend). Ook in het arrest van 30 augustus 2019 verwees de RvV naar die termijn van twaalf maanden.

124 HvJ, 8 november 2018, C-380/17, *K, B. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie.* Zie meer over dit arrest in Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2019*, p. 69. Dit arrest handelt over de termijn van indiening om te kunnen genieten van de gunstigere voorwaarden (vrijstelling van materiële voorwaarden), in België de termijn van één jaar.

125 RvV, 21 april 2020, nr. 235.415 (hierna uiteengezet); RvV, 17 september 2020, nr. 241.134: In dit arrest niet in het kader van de "redelijke termijn" maar omwille van de indiening van de aanvraag vier dagen na de meerderjarigheid van de NBMV. De NMBV werd meerderjarig ruim na de erkenning als vluchteling (Afghanistan); RvV, 17 december 2020, nr. 246.404: Hier wel in het kader van de "redelijke termijn". Indiening aanvraag twaalf maanden na de erkenning als vluchteling van de NBMV (Irak); RvV, 29 oktober 2019, nr. 228.228: Indiening aanvraag zes maanden na de erkenning als vluchteling van de NBMV, vier maanden na de meerderjarigheid van de NBMV. Schorsing weigering visumaanvraag in uiterst dringende noodzakelijkheid (Somalië).

126 RvV, 21 april 2020, nr. 235.415, p. 13. Dit arrest volgt na een eerder arrest in deze zaak (RvV, 29 oktober 2019, nr. 228.228).

127 RvV, 21 april 2020, nr. 235.415, § 2.4, p. 14.

128 RvV, 18 december 2020, nr. 246.534, p. 9.

Bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken[129]: Lagere drempel dan "overmacht" en onderzoeksplicht DVZ in bepaalde situaties

Omwille van de langdurige sluiting van Maison Schengen werd een aanvraag gezinshereniging ingediend na de termijn van één jaar waarbinnen de soepelere voorwaarden gelden voor gezinshereniging met een begunstigde van internationale bescherming. Zonder zich uit te spreken over het verschoonbare karakter van de ingeroepen omstandigheden, oordeelde de RvV[130] in die zaak dat DVZ **de ingeroepen omstandigheden niet kon afwenden vanwege het feit dat de omstandigheden niet constitutief zijn voor "overmacht"**. De RvV stelt dat die vereiste van "overmacht" niet uit het arrest van het HvJ van 7 november 2018[131] volgt: dit arrest gebruikt **minder veeleisende en minder restrictieve termen** ["bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken"]. DVZ had gesteld dat er geen sprake was van "overmacht" aangezien verzoekster niet verplicht was om de aanvraag in te dienen in Kinshasa, maar ook terecht kon bij een andere diplomatieke post tijdens de sluiting van Maison Schengen. Daarnaast was het Centre européen des visas in Kinshasa open sinds maart 2019, en blijkt er uit info op de website van dit centrum dat de aanvrager een afspraakdatum kon kiezen. Volgens DVZ was dus niet aangetoond dat dit onafhankelijk van haar wil was dat de afspraak niet eerder gemaakt kon worden.

Verder oordeelde de RvV in die zaak ook dat, terwijl het klopt dat **de omstandigheden niet ingeroepen werden bij het indienen van de aanvraag**, DVZ niet zomaar de langdurige sluiting van het Maison Schengen in Kinshasa kon negeren of naast zich neer kon leggen. **DVZ schond zijn zorgvuldigheidsplicht door niet vooraf te onderzoeken of die bijzondere omstandigheden de laattijdige indiening objectief verschoonbaar konden maken, *rekening houdend met zijn kennis over die bijzonder omstandigheden***. *In casu* had DVZ moeten onderzoeken of het overschrijden van de termijn te wijten kon zijn aan de administratieve onzekerheden en de vertragingen veroorzaakt door de nieuwe organisatie van het visumcentrum dat toen werd opgezet. Indien nodig had DVZ hierover uitleg kunnen vragen bij verzoekster.

Weigering visumaanvragen gezinshereniging van vluchtelingenfamilies omwille van vermeend schijnhuwelijk

Myria stelt vast dat veel visumaanvragen gezinshereniging van gezinsleden van begunstigden van internationale bescherming geweigerd worden omwille van een vermeend schijnhuwelijk, hoewel de huwelijken in kwestie vaak al dateren van vóór de aankomst van de vluchteling in België.

Alleen de burgerlijke rechtbank is bevoegd inzake geschillen met betrekking tot de erkenning van de geldigheid van de buitenlandse (huwelijks)akte. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan zich evenwel ook uitspreken in bepaalde situaties waarin een visumaanvraag geweigerd wordt vanwege de niet-erkenning van een huwelijksakte door DVZ. De RvV spreekt zich dan niet uit over de wettigheid van de weigering tot erkenning van de buitenlandse huwelijksakte op zich, noch over de geldigheid van de huwelijksakte, maar beoordeelt wel de wettigheid van de weigering tot afgifte van het visum en gaat dus na of de motivering van de bestreden beslissing tot weigering van afgifte van het visum afdoende is. **Beroepsmogelijkheden bij de RvV zijn in het kader van aanvragen gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming van belang omwille van de termijn van indiening van één jaar waarbinnen de vrijstelling geldt van de materiële voorwaarden**: alleen een vernietiging van de visumweigering door de RvV kan ertoe leiden dat DVZ zich bij een nieuwe beslissing in zijn beoordeling moet baseren op het ogenblik van de (eerste) indiening van de aanvraag. Wanneer de beroepsmogelijkheden bij de RvV te beperkt zijn, rest er alleen de mogelijkheid tot erkenning van de huwelijksakte bij de burgerlijke rechtbank. In dat laatste geval zal een nieuwe aanvraag noodzakelijk zijn (na een eventuele erkenning van de akte), en zal de termijn van één jaar al verstreken zijn.

Zeker de laatste jaren lijkt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich steeds meer te buigen over visumweigeringen inzake gezinshereniging van gezinsleden van begunstigden van internationale bescherming vanwege de niet-erkenning van de buitenlandse huwelijksakte. In enkele arresten van de RvV van 2020-2021 komen de volgende elementen regelmatig naar voren:

- DVZ kan zich volgens de RvV **niet zonder meer "verschuilen" achter het advies van de procureur**

129 Zie voor een analyse van de termijn van één jaar en de rechtspraak omtrent overmacht of bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken ook: A. Declercq, "*De termijn van vrijstelling van de materiële voorwaarden bij gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming: onvoldoende waarborgen voor een effectieve vrijstelling*," Tijdschrift voor Vreemdelingenrecht, 2021, nummer 2.

130 RvV, 12 oktober 2020, nr. 242.087.

131 HvJ, 7 november 2018, C-380/17, *K.B. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*. Zie meer over dit arrest in Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2019*, p. 69.

des Konings. Het komt aan DVZ toe om de uiteindelijke beslissing te nemen en DVZ dient aldus de eindverantwoordelijkheid op te nemen voor het individuele onderzoek naar het bestaan van de huwelijksband.[132]

- DVZ mag de erkenning van het buitenlandse huwelijk **niet weigeren krachtens de bepalingen van het Wetboek Internationaal Privaatrecht (hierna 'WIPR'), wanneer er geen sprake is van een authentieke huwelijksakte.** De toepassing van artikel 27 WIPR is dan niet aan de orde. DVZ moet de bepalingen van de gezinsherenigingsrichtlijn toepassen, zoals omgezet in Belgisch recht. De RvV verwijst daarbij naar artikel 12*bis* §§ 5-6 Vw., de omzendbrief van 17 juni 2009 en naar het arrest van het Hof van Justitie (C-635/17) van 13 maart 2019 om te besluiten dat bij gebrek aan de vereiste officiële documenten die de gezinsband bewijzen DVZ dient over te gaan tot een evenwichtige en redelijke beoordeling van alle relevante factoren en omstandigheden in de concrete individuele situatie. Bij die belangenafweging hebben lidstaten een beoordelingsmarge, rekening houdend met de doelstelling van de gezinsherenigingsrichtlijn en het nuttige effect ervan. [133]

DVZ verwijst als wettelijke grondslag voor de weigering van dergelijke visumaanvragen regelmatig naar artikel 10 van de verblijfswet en artikel 21 WIPR, de zogenaamde openbare orde exceptie. In een recente zaak van een Zuid-Soedanees koppel stelde de RvV[134] in een arrest van februari 2021 dat geen van die beide bepalingen een afdoende wettelijke grondslag voor de weigering vormt:

Over de **openbare orde exceptie van artikel 21 WIPR** stelt de RvV dat DVZ zich hier maar op kan beroepen indien het huwelijk tot stand kwam op basis van een bepaling van buitenlands recht die strijdig is met de openbare orde, zoals bijvoorbeeld een polygaam huwelijk, en niet wanneer het huwelijk niet rechtsgeldig tot stand kwam volgens de bepalingen van het buitenlands recht. DVZ had evenwel niet eens verwezen naar een regel van het WIPR die het toepasselijke recht bepaalt en had niet verduidelijkt welke bepaling van het toepasselijke (buitenlandse) recht niet mag worden toegepast omwille van strijdigheid met de openbare orde. Bovendien was er geen buitenlandse authentieke akte voorgelegd, waardoor er geen situatie is waarbij de Belgische overheid overeenkomstig artikel 27 WIPR kon beslissen om de akte niet te erkennen wegens onverenigbaarheid met de openbare orde zoals bedoeld in artikel 21 WIPR.

Over de verwijzing naar de wettelijke grondslag in artikel 10 Vw. stelt de RvV dat DVZ dan op een draagkrachtige en pertinente wijze had moet vaststellen dat verzoekster niet of niet afdoende bewijst dat zij gehuwd is met de gezinshereniger zodat zij zich niet kan beroepen op de hoedanigheid van "echtgenote". **DVZ verwees wel naar artikel 12*bis* § 5-6 Vw., maar liet na om te verduidelijken of dit onderzoek al dan niet had uitgewezen dat de huwelijksband als bewezen werd geacht**. DVZ verwees naar het advies van de procureur des Konings met betrekking tot "de erkenning van dit in het buitenland voltrokken huwelijk", hetgeen volgens de RvV veronderstelt dat DVZ aannam dat ze daadwerkelijk een huwelijk hebben voltrokken.

Volgens de RvV was het op basis van de beslissing niet duidelijk of de aanvraag werd geweigerd:

Omdat de huwelijksband tussen verzoekster en de gezinshereniger niet afdoende werd aangetoond na een onderzoek in het kader van artikel 12*bis* § 5-6 Vw. en ze geen beroep kunnen doen op artikel 10 Vw. (**documentaire weigeringsgrond**). In deze hypothese had DVZ toepassing kunnen maken van artikel 11 § 1, eerste lid, 1° van de verblijfswet waarbij vastgesteld wordt dat er geen bewijs is van aanverwantschap en er dus geen beroep kan worden gedaan op artikel 10 § 1, eerste lid, 4° van de verblijfswet. De RvV verwijst daarbij ook naar het arrest van het HvJ (C-635/17) van 13 maart 2019: de lidstaten kunnen een verzoek afwijzen indien de gezinshereniger en het gezinslid in gebreke blijven om de huwelijksband aan te tonen met enige vorm van bewijs en de op hen rustende samenwerkingsplicht overduidelijk niet nakomen.

Of

Omdat het huwelijk — waarvan het feitelijke bewijs wel werd aanvaard op basis van artikel 12*bis* § 5-6 Vw. — geen recht op gezinshereniging opent omdat dit huwelijk uitsluitend werd afgesloten opdat verzoekster het rijk zou kunnen binnenkomen of er verblijven (schijnhuwelijk). In deze hypothese had DVZ de beslissing in rechte moeten gronden op artikel 11 § 1, eerste lid, 4° van de verblijfswet. De RvV verwijst daarbij ook naar de bepalingen in de gezinsherenigingsrichtlijn: lidstaten kunnen een verzoek weigeren op grond van objectieve elementen waarover zij beschikken, indien duidelijk blijkt dat er sprake is van een **frauduleus verzoek om gezinshereniging (fraude**

132 Bijv. RvV, 26 februari 2021, nr. 250.070; RvV, 22 december 2020, nr. 246 628; RvV, 5 maart 2020, nr. 233 603, p. 25 (ook al zo in een aantal eerdere arresten, bijv. RvV, 25 april 2019, nr. 220.288).

133 Bijv. RvV, 2 maart 2021, nr. 250.273; RvV, 26 februari 2021, nr. 250.070; RvV 22, december 2020, nr. 246 628; RvV, 22 juli 2020, nr. 238 777; RvV, 6 februari 2020, nr. 232.272; RvV, 10 maart 2020, nr. 233 832; RvV, 25 april 2019, nr. 220.288.

134 RvV, 26 februari 2021, nr. 250.070.

met documenten, informatie en/of verklaringen)[135], of nog, indien het huwelijk uitsluitend tot stand is gebracht om toegang tot verblijf in een lidstaat te verkrijgen (**schijnhuwelijk**).[136]

Volgens de RvV werden *in casu* twee weigeringsgronden vermengd en werd geen van beide lezingen afdoende gemotiveerd in rechte. Daarnaast uitte de Raad ook kritiek op de feitelijke motieven.[137] De Raad stelt tot slot dat het advies van de procureur des Konings louter een advies betreft.

DVZ verwijst eveneens regelmatig naar artikel 146*bis* BW in dergelijke zaken. In een zaak van een Eritrees koppel stelde de RvV in een arrest van maart 2021 daarover dat DVZ **verkeerdelijk toepassing had gemaakt van artikel 146*bis* BW** bij de weigering van erkenning van het buitenlandse huwelijk. **Dit artikel is alleen van toepassing indien één van de echtgenoten de Belgische nationaliteit heeft**. *In casu* betrof het een huwelijk tussen twee Eritrese onderdanen, waarbij bij de beoordeling van de voorgelegde akte het buitenlandse recht het toepasselijke recht was, *in casu* het Eritrese recht. De Raad stelt ook dat er *in casu* toepassing moest worden gemaakt van de gezinsherenigingsrichtlijn en de omzetting hiervan naar nationaal recht. Ook die voorziet in de mogelijkheid om **controles uit te voeren op schijnhuwelijk, maar daarbij moet rekening worden gehouden met de interpretatie van het begrip schijnhuwelijk zoals uiteengezet door het Hof van Justitie**, aldus de RvV.[138] Het is Myria niet duidelijk naar welke rechtspraak van het HvJ precies verwezen wordt, maar het arrest van de RvV herneemt ook de argumentatie van verzoekers waar verwezen wordt naar artikel 16 § 4 van de gezinsherenigingsrichtlijn, dat stelt dat lidstaten *specifieke* controles kunnen verrichten wanneer er *gegronde vermoedens* bestaan dat er sprake is van een schijnhuwelijk, alsook naar de richtsnoeren van de Europese Commissie inzake de toepassing van de gezinsherenigingsrichtlijn (die gebaseerd zijn op rechtspraak van het HvJ) die stellen dat algemene controles van specifieke categorieën huwelijken niet zijn toegestaan.[139] De Commissie verwijst daarbij naar haar richtsnoeren inzake de richtlijn rond vrij verkeer als uitgangspunt voor definities, alsook naar het handboek van de Europese Commissie om schijnhuwelijken beter te bestrijden.[140]

Verder verweet de RvV DVZ in verschillende arresten een **gebrek aan zorgvuldig onderzoek en kennelijk onredelijke motivering rond de huwelijksband.** Die rechtspraak sluit aan bij een eerdere analyse van Myria waarin werd geconcludeerd dat er te weinig rekening gehouden wordt met de situatie van vluchtelingenfamilies en DVZ geen, of een eenzijdige lezing doet van de verklaringen in het asieldossier.[141] In een zaak van een Somalisch koppel kwam de RvV[142] tot dat besluit onder meer doordat de verklaringen in het gehoorverslag van het CGVS de tegenstrijdigheden die verzoeker worden aangerekend mogelijk hadden kunnen verklaren. Verder vormden de motieven zoals het vage relatieverloop of het bescheiden huwelijksfeest geen tastbare elementen waarom het om een schijnsituatie zou gaan. Volgens de RvV werd er ook geen rekening gehouden met het feit dat de echtgenote erkend werd als vluchteling en met de specifieke situatie waarbij, gelet op de grote afstand tussen verzoeker en zijn echtgenote, het niet eenvoudig is dergelijke bewijzen op verzoek neer te leggen. Hoewel het huwelijksattest veel vragen oproept wat de authenticiteit en betrouwbaarheid betreft, stelt de RvV dat dit niet absoluut uitsluit dat de huwelijksrelatie wel degelijk reëel kan zijn. Het weigeringsmotief dat veel dossiers van Somaliërs volgens een bepaald stramien verlopen en dat er in het verleden al sprake is geweest van misbruiken in dergelijke dossiers stelt DVZ niet vrij om over te gaan tot een zorgvuldige en individuele beoordeling van verzoekers aanvraag.

In een zaak van een Eritrees koppel[143] en in die van een Palestijns koppel uit Syrië[144] oordeelde de RvV onder meer dat bepaalde elementen zoals aangehaald in het negatieve advies van de procureur des Konings of door DVZ in feite positieve elementen uitmaken voor verzoekers. DVZ had in de Eritrese zaak ook geen rekening gehouden met de verklaringen in het gehoor bij het CGVS (dat geruime tijd voor de visumaanvraag plaatvond), het gehoor van de echtgenoot bij de Belgische ambassade, en het feit dat ze al gehuwd waren toen geen van beiden een

135 Zie artikel 16, lid 2 onder a) van de richtlijn gezinshereniging, zoals omgezet in artikel 74/20 § 1 van de verblijfswet.

136 Zie artikel 16, lid 2 onder b) van de richtlijn gezinshereniging, zoals omgezet door artikel 11 § 1, eerste lid 4° van de verblijfswet.

137 Bij gebrek aan een afschrift van het interview op de Belgische ambassade in het administratief dossier, kon de RvV niet nagaan welke verklaringen werden afgelegd.

138 RvV, 2 maart 2021, nr. 250.273.

139 Europese Commissie, mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement betreffende richtsnoeren voor de toepassing van Richtlijn 2003/86/EG inzake het recht op gezinshereniging, COM(2014) 210 *Final*, 3 april 2014, p. 27.

140 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 2 juli 2009 inzake richtsnoeren voor een betere omzetting en toepassing van Richtlijn 2004/38/EG betreffende het recht van vrij verkeer en het verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, Com(2009) 313 definitief, pp. 15-17. Zie ook Handboek van de Europese Commissie om schijnhuwelijken beter te bestrijden, 26 september 2014, te raadplegen op: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0604&from=PL.

141 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2018*, pp. 93-102.

142 RvV, 6 februari 2020, nr. 232.272

143 RvV, 5 maart 2020, nr. 233.603. O.a. dat ze elkaar al sinds 2001-2002 kennen, dat ze een jaar later gehuwd zijn, dat de kennis van de familie "ok" is, dat ze contact onderhouden via WhatsApp, dat ze twee dochters hebben die in Ethiopië in een vluchtelingenkamp verblijven.

144 RvV, 22 december 2020, nr. 246 628.

verblijfsrecht had in België. In de Palestijnse zaak ging de weigeringsbeslissing ook voorbij aan het UNRWA-document dat het koppel voorgelegd had, en bleek niet dat er rekening gehouden werd met het gegeven dat zij van Palestijnse origine is en dat Syrië in oorlog verkeerde "terwijl de oorlogssituatie onder meer als reden werd opgegeven waarom de referentiepersoon naar Libië vertrok en waarom de huwelijksakte laattijdig is geregistreerd".

In een Somalische zaak haalde de RvV[145] onder meer ook aan dat DVZ het koppel eerder het "nadeel van de twijfel" had gegeven over hun huwelijksrelatie, "hetgeen in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie[146] (en bijkomend van de aanbevelingen van het UNHCR) niet als zorgvuldig en redelijk kon worden beschouwd". Er bleek niet dat aan de echtgenoot de kans werd gegeven om verklaringen af te leggen omtrent de relatie en het huwelijk, of dat er rekening werd gehouden met de verklaringen van de echtgenoot in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming. DVZ wees alleen op discrepanties en het leek volgens de RvV alsof DVZ uitsluitend rekening had willen houden met elementen "*à charge*".

In nog een andere Somalische zaak stelde de RvV[147] in die zin dat DVZ maar ten dele rekening had gehouden met de verklaringen van verzoeker en dat er geen rekening werd gehouden met de elementen in het kader van het verzoek om internationale bescherming. De RvV stelde ook dat bij de beoordeling van de contacten zoals voorgelegd in het kader van het bewijs van hun duurzame relatie ook rekening moest worden gehouden met de moeilijkheden om contact te houden in hun situatie.

Toepassing van de fraudebepaling veronderstelt de intentie om te frauderen

De Raad van State[148] oordeelde dat voor de toepassing van de fraudebepaling bij een verblijfsaanvraag zoals vervat in artikel 74/20 § 1 van de verblijfswet het wel degelijk vereist is dat er een intentie was "om te schaden". Er moet aldus een wil zijn geweest om te frauderen. Dat volgt uit de memorie van toelichting bij het ontwerp van de wet dat heeft geleid tot artikel 74/20.[149]

De zaak betrof een visumaanvraag gezinshereniging tussen Somalische echtgenoten waarbij DVZ de visumaanvraag onder meer had geweigerd omwille van fraude (de stempels op de huwelijksakte waren aangebracht met een kleurenprinter, wat er volgens DVZ op zou wijzen dat dit niet door de lokale autoriteiten werd aangebracht). Dat is een vaak voorkomende weigeringsgrond voor Somalische aanvragers gezinshereniging. De echtgeno(o)te in België heeft meestal een statuut van internationale bescherming. De aanvrager in kwestie gaf aan dat hij niet wist dat het document niet "correct" was, dat er geen authentieke Somalische documenten bestaan, en dat hij niet de wil had gehad om te frauderen. Nadat de RvV DVZ erin had gevolgd dat er niet uit artikel 74/20 blijkt dat de gemachtigde van de staatssecretaris moet aantonen dat er in hoofde van verzoeker een wil was om te bedriegen, vernietigde de RvS dit arrest van de RvV.

Humanitaire visa voor feitelijk geadopteerde kinderen van erkende vluchtelingen

Inzake humanitaire visa heeft de RvV alleen een marginale toetsingsbevoegdheid, en zal hij dus enkel overgaan tot vernietiging wanneer de beslissing kennelijk onredelijk is of DVZ het zorgvuldigheidsbeginsel of de motiveringsplicht schond.

De RvV stelde in minstens twee verschillende Burundese zaken dat het loutere feit dat een buitenlandse adoptiebeslissing niet werd voorgelegd ter erkenning door de Belgische autoriteiten op zich niet volstaat om zonder meer te besluiten dat er geen sprake is van een familieband die beschermd wordt door artikel 8 EVRM. De RvV oordeelde er zo over nadat DVZ een humanitair visum had geweigerd aan een minderjarig Burundees meisje omdat de buitenlandse adoptiebeslissing niet werd voorgelegd en erkend door de Federale Centrale Autoriteit bij de FOD Justitie, hoewel dat nodig was zodat ze geldig zou zijn in België. DVZ liet volgens de RvV in beide zaken na zorgvuldig onderzoek te doen in het licht van artikel 8 EVRM.[150]

145 RvV, 10 maart 2020, nr. 233.832. Het gegeven dat het vluchtverhaal van de echtgenoot niet werd geloofd (de echtgenoot kreeg subsidiaire bescherming) betekent niet dat de commissaris-generaal ook haar huwelijksband in twijfel zou hebben getrokken, volgens de RvV.

146 Er wordt gedoeld op het arrest van het HvJ van 13 maart 2019, *E. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*, C-635/17.

147 RvV, 22 juli 2020, nr. 238 777.

148 RvS, 15 januari 2020, nr. 246.628.

149 Daarbij wordt verwezen naar het feit dat artikel 74/20 het algemene rechtsbeginsel "*fraus omnia corrumpit*" weergeeft, en dat dit beginsel uit twee bestanddelen bestaat: een foutieve gedraging én een intentie om te schaden (de wil van de bedrieger om een onrechtmatig voordeel te halen uit de toepassing van een rechtsregel).

150 RvV, 30 juni 2020, nr. 237.597; RvV, 19 januari 2021, nr. 247.681.

In nog een andere zaak waarin de ouders en minderjarige broertjes en zusjes zich wensten te vervoegen bij een NBMV erkend als vluchteling van Somalische afkomst was één van de aanvragers een Somalisch minderjarig weeskind (nichtje) van zeven jaar dat werd opgevoed binnen het gezin. In die zaak oordeelde de RvV[151] dat DVZ onzorgvuldig handelde door de bewijslast met betrekking tot het **beschermingswaardige gezinsleven in de zin van artikel 8 EVRM in hoofde van verzoekster op onredelijke wijze te verzwaren**.[152] De RvV erkent dat de rechtspraak van het HvJ inzake gezinshereniging met derdelanders niet zonder meer kan worden toegepast op een humanitaire visumaanvraag artikel 9 (ressorteert niet onder het Unierecht). De RvV stelt evenwel ook dat in het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel rekening moet worden gehouden met het feit dat de referentiepersoon in België als minderjarige aankwam en erkend werd als vluchteling, en dat verzoekster op dat ogenblik in Kenia verbleef en voordien als minderjarige asielzoekster werd geregistreerd in Oeganda. De RvV verwijt DVZ abstractie te maken van deze omstandigheden en stelt dat die **bijzondere situatie van de betrokkenen een belangrijke invloed heeft op de eisen die DVZ kan stellen op het vlak van de bewijsvoering**, en verwijst daarbij toch ook naar het relevante arrest van het HvJ inzake gezinshereniging met een begunstigde van internationale bescherming.[153] Verder stelt de RvV dat in de beslissing niet verduidelijkt werd hoe verzoekster concreet op andere familieleden in Somalië een beroep zou moeten doen om familiaal isolement te voorkomen, aangezien ze zich in Nairobi bevindt als achtjarig Somalisch meisje-vluchteling, en al enkele jaren uit haar land is vertrokken en in Oeganda als vluchteling werd geregistreerd. Er bleek ook niet uit de beslissing dat DVZ rekening zou hebben gehouden met het hoger belang van het kind.

151 RvV, 30 november 2020, nr. 245.057.

152 De referentiepersoon was op het ogenblik van zijn asielprocedure in België zestien jaar oud waardoor een initiële omissie van de vermelding van dat nichtje in de verklaring bij DVZ hem niet ten kwade kon worden geduid. Het was ook niet duidelijk of er toen werd aangedrongen om exhaustief te zijn buiten zijn (volle) broers. Tijdens het interview bij het CGVS had hij dat nichtje duidelijk wel vermeld. Het nichtje verscheen ook op het *Asylum Seeker Certificate* in Kampala, er bleek niet uit de beslissing dat daarmee rekening gehouden werd, en volgens de RvV was het ook weinig relevant dat verzoekster "daadwerkelijk sinds de geboorte tot heden deel uitmaakt van het gezin". Dat was minstens al enige tijd het geval.

153 HvJ, 13 maart 2019, C-635/17, *E. t. staatssecretaris van Veiligheid en Justitie*.

De RvV verduidelijkt enkele aspecten in het kader van de aanvraag gezinshereniging met begunstigden van internationale bescherming:

De termijn gezinshereniging loopt vanaf de *kennisgeving* van het arrest van de RvV dat de referentiepersoon erkende als vluchteling

De RvV verduidelijkte dat de "redelijke termijn" waarbinnen de ouders van een NBMV de aanvraag gezinshereniging moeten indienen loopt vanaf de kennisgeving van het arrest van de RvV waarin de NBMV werd erkend als vluchteling. Dit arrest werd pas vier dagen na de datum van het arrest per aangetekende post verzonden, waardoor ze pas ten vroegste de dag nadien kennis hadden kunnen nemen van dit arrest.[154]

DVZ moet in het kader van de gezinshereniging ook rekening houden met de documenten die de afstamming bewijzen zoals voorgelegd in het kader van de asielaanvraag

In het kader van de aanvraag gezinshereniging met een NBMV werd geen document voorgelegd dat de afstamming tussen de NBMV en zijn ouders zou kunnen bewijzen, waardoor DVZ de verwantschap tussen de NBMV en verzoekers betwistte. Uit het administratief dossier waarin de RvV de NBMV/referentiepersoon had erkend als vluchteling (en waarvan DVZ ook kennis had) bleek echter dat de NBMV zijn ouders had vermeld, dat zij een kopie van haar taskara (een Afghaans identiteitsdocument) had neergelegd waarop de naam van haar vader vermeld stond, en dat er nog talrijke andere documenten werden neergelegd, waaronder familiefoto's. Hieruit bleek ook dat de Raad destijds de verwantschap tussen de NBMV en de ouders aannam als een feit. Ook het CGVS had de verklaringen rondom de gezinsbanden nooit betwist. Om die redenen is het volgens de RvV minstens kennelijk onredelijk van DVZ om die elementen niet in aanmerking te nemen in de bestreden beslissing, waarin hij de verwantschap tussen de NBMV en de verzoekers betwist. Als DVZ nog altijd twijfel had omtrent de verwantschapsband, stond het hem vrij om via een DNA-test de verwantschap vast te laten stellen, aldus de RvV.[155]

154 RvV, 26 mei 2020, nr. 236 016.

155 RvV, 26 mei 2020, nr. 236 016. In een nieuw arrest van de RvV in deze zaak (RvV, 2 maart 2021, nr. 250.255) stelt de RvV dat DVZ het gezag van gewijsde van dit arrest heeft geschonden, omdat DVZ in een nieuwe weigeringsbeslissing wat de afstammingsbanden betreft in het geheel geen rekening gehouden had met dit arrest van 26 mei.

Humanitaire overwegingen in het kader van de gezinshereniging – herkwalificatie van de aanvraag gezinshereniging / humanitaire aanvraag?

Myria verwijst naar een eerdere analyse in het jaarverslag van 2018[156], waarin aan de hand van voorbeelden werd geconcludeerd dat er binnen het kader van de gezinshereniging te weinig ruimte wordt voorzien voor een individuele beoordeling. Wanneer er strikt genomen niet wordt voldaan aan de nationale wettelijke bepalingen en voorwaarden inzake gezinshereniging, verwijst DVZ door naar de procedure voor een humanitair visum, waarbij de zaak wordt onttrokken aan elke gebonden bevoegdheid, aan een behandelingstermijn, en aan andere belangrijke garanties, zoals het cascadesysteem inzake het bewijs van de familiebanden. Dat laatste is in het bijzonder van belang voor gezinsleden van begunstigden van internationale bescherming. Er wordt daarbij vergeten dat humanitaire overwegingen, of belangen van minderjarige kinderen, er ook toe kunnen nopen dat binnen het kader van de 'gewone' procedure inzake gezinshereniging flexibiliteit aan de dag wordt gelegd, en dat dit zelfs vereist wordt door het Europees recht.[157]

Myria pleit dan ook voor een **maximale behandeling binnen de gebonden bevoegdheid van de gezinshereniging**. Het denkt bijvoorbeeld concreet aan omstandigheden die de tijdige indiening (waarbinnen soepelere voorwaarden gelden) verhinderd hebben, of waarin de belangen van de kinderen kunnen nopen tot een soepele interpretatie van de materiële voorwaarden. Gezinsleden moeten zo weinig mogelijk verplicht worden om hun toevlucht te nemen tot de onzekere procedure voor een humanitair visum.

Cases

Een Somalische moeder en de minderjarig broertjes van een NBMV ondervonden ernstige problemen aan de Somalisch-Ethiopische grens en waren daardoor verhinderd om de aanvraag op tijd in te dienen. Die zaak en de uitspraak van de RvV hierin werden al hoger besproken. In een eerder arrest in die zaak oordeelde de RvV dat uit het administratief dossier bleek dat de aanvraag duidelijk ingediend was als aanvraag gezinshereniging op basis van artikel 10 Vw., en dat DVZ door de aanvraag te behandelen onder artikel 9 Vw. de verzoekers het voordeel ontnomen had van een aantal gunstigere en beschermende bepalingen, en dat zonder in te gaan op de argumenten die werden ingeroepen door verzoekers en de vraag om aanspraak te kunnen maken op hetgeen bepaald werd in het arrest van het HvJ van 12 april 2018, en zonder de vraag te beantwoorden of de elementen weerhouden konden worden als bijzondere omstandigheden die de laattijdige indiening objectief verschoonbaar maken.[158]

Wat het **hoger belang van het kind** betreft, verwijst Myria naar enkele situaties vermeld hoger in deze katern waarbij de materiële voorwaarden voor de aanvraag gezinshereniging niet vervuld waren, maar waarbij de RvV oordeelde dat DVZ zich had moeten uitspreken over het hoger belang van de betrokken kinderen.[159] Eén zaak betrof bijvoorbeeld een aanvraag gezinshereniging van een echtgenote en kinderen, die ingediend werd ruim na de termijn van één jaar na de toekenning van de subsidiaire bescherming aan de Iraakse echtgenoot-vader. De vrijstelling van de materiële voorwaarden was dus niet meer van toepassing, en de aanvraag werd geweigerd aangezien er niet voldaan werd aan de inkomsten- en huisvestingsvoorwaarde. DVZ had volgens de RvV de aanvragen automatisch geweigerd omwille van het niet-vervullen van de materiële voorwaarden, zonder rekening te houden met individuele elementen overeenkomstig artikel 17 van de gezinsherenigingsrichtlijn, zoals de toekenning van subsidiaire bescherming en het belang van de minderjarige kinderen. De RvV volgde DVZ niet in zijn argumentatie dat er humanitaire aanvragen hadden kunnen worden ingediend in die situatie, en evenmin in het feit dat de aanvragers hun moeilijkheden, precaire omstandigheden en het hoger belang hadden moeten inroepen bij de aanvraag.[160] Het arrest bevat ook een interessante uiteenzetting over het "nuttige karakter van het hoorrecht" bij de beoordeling over de huisvestingsvoorwaarde.[161]

156 Myria, *Migratie in cijfers en in rechten 2018*, pp. 86-89.

157 *Ibid.*, pp. 87-88. Over het hoger belang van de minderjarige kinderen: zie ook hierboven in deze katern van het jaarverslag 2021 een analyse van recente RvV-rechtspraak onder de titel "DVZ moet zich ook uitspreken over het hoger belang van de betrokken kinderen wanneer de materiële voorwaarden voor de aanvraag gezinshereniging niet vervuld zijn".

158 RvV, 29 oktober 2019, nr. 228 228. Er volgde ook een tweede arrest in die zaak dat al hoger werd besproken (RvV, 21 april 2020, nr. 235.415).

159 Zie onder titel: "DVZ moet zich ook uitspreken over het hoger belang van de betrokken kinderen wanneer de materiële voorwaarden voor de aanvraag gezinshereniging niet vervuld zijn".

160 RvV, 14 januari 2021, nr. 247.445, p. 18.

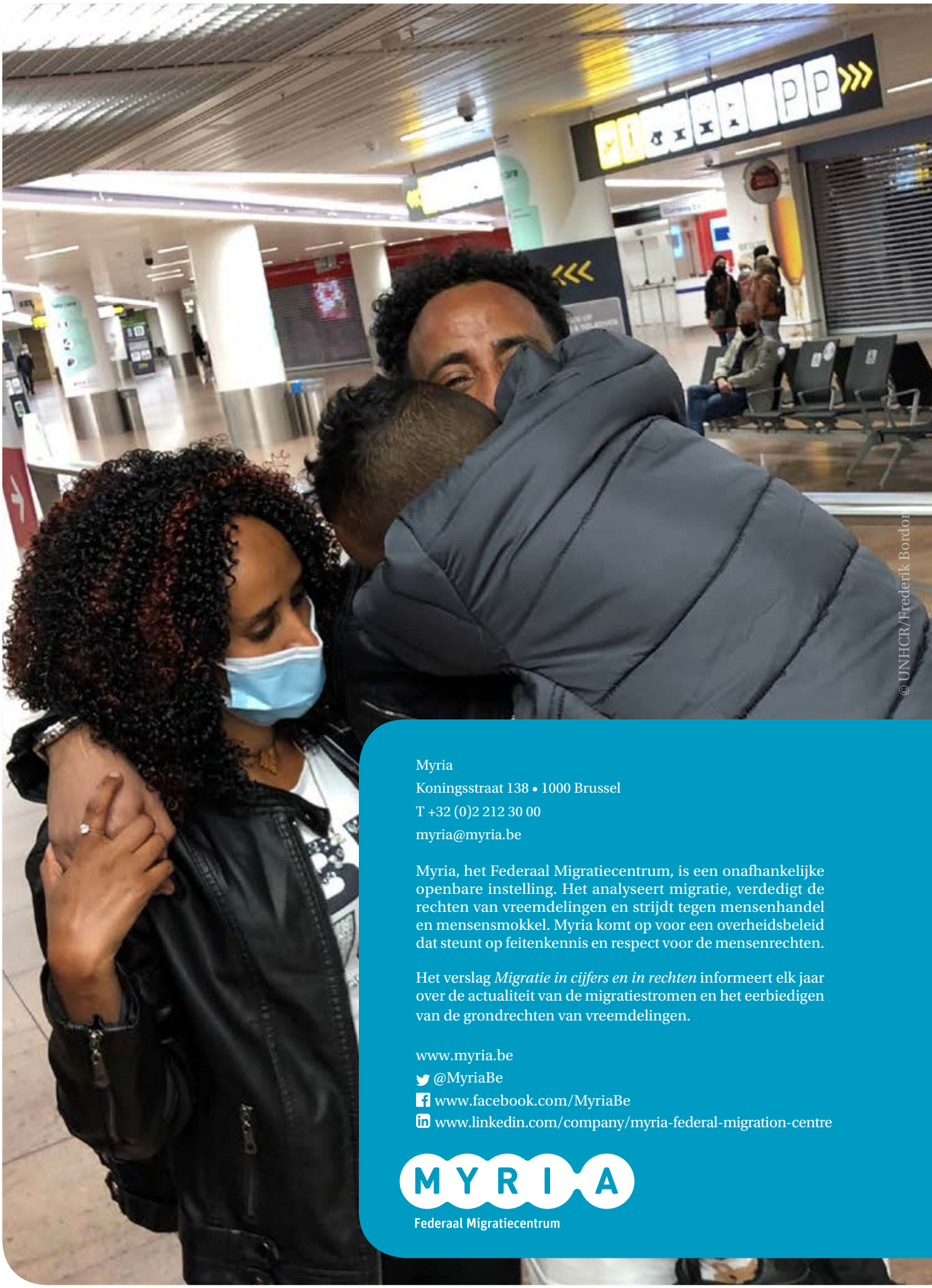
161 *Ibid.*, pp. 16-17. Letterlijk : "*caractère utile de l'audition préalable*".

Tegelijkertijd moet er volgens Myria ook in **een transparant en billijk kader inzake de herkwalificatie van verblijfsaanvragen worden voorzien**. Zo moet de mogelijkheid worden geboden aan de aanvragers om in subsidiaire orde te vragen om een behandeling onder artikel 9 Vw. (humanitair visum), en ook aan DVZ om een ambtshalve herkwalificatie door te voeren naar een behandeling onder artikel 9 Vw., waarbij de mogelijkheid wordt behouden dat de weigering op basis artikel 10 Vw. (gezinshereniging) kan worden aangevochten door de aanvragers.

Hierbij kan bijvoorbeeld worden verwezen naar een arrest van december 2020 waarin de RvV stelde dat DVZ zijn zorgvuldigheidsplicht schendt wanneer hij – na het afwijzen van de aanvragen voor een visum gezinshereniging om de reden dat de in artikel 10 van de vreemdelingenwet neergelegde voorwaarden niet vervuld zijn – geen rekening houdt met de vraag van verzoekers om hun in ondergeschikte orde een humanitair visum uit te reiken, gezien hun aangetoonde kwetsbaarheid.[162]

Myria pleit daarbij tot slot voor een maximale behandeling van de aanvragen van alle gezinsleden van eenzelfde gezin door één bureau bij DVZ. Dat zowel om de eenheid van het gezin te behouden, als om efficiëntieredenen bij DVZ. Het bureau gezinshereniging zou zo bijvoorbeeld de humanitaire visumaanvragen kunnen behandelen van enkele categorieën waarbij de nauwe gezinsband evident is, zoals het meerderjarige kind, stiefouder of -broer of -zus, die hun humanitaire aanvraag indienden samen met de andere gezinsleden die wel een recht hebben op gezinshereniging op basis van artikel 10 Vw. Zo gebeurt dat nu al voor aanvragen van minderjarige broertjes en zusjes van NBMV's waarbij de ouders tegelijk een aanvraag gezinshereniging indienen. Op die manier wordt vermeden dat een ander bureau zich opnieuw moet buigen over de hele zaak, en dat het gezin gescheiden wordt door verschillende behandelingstermijnen.

162 RvV, 18 december 2020, nr. 246.436. Het was op basis van het administratief dossier volgens de RvV daarbij ook niet duidelijk wat verzoekers precies hadden aangekruist op de visumaanvraagformulieren, er bevonden zich in het administratief dossier alleen formulieren die door de diplomatieke post in Addis Abeba werden verstuurd naar de DVZ die "*visa long séjour* (type D):*regroupement familial*" vermeldden. Zie in andere zin: RvV, 28 mei 2020, nr. 236.129: in deze zaak bevonden zich in het administratief dossier ook de visumaanvraagformulieren waarop ook artikel 10 gezinshereniging vermeld stond, en bovendien was het niet duidelijk of de begeleidende brieven die naar VFS Global in Ethiopië werden gestuurd (met vraag om behandeling onder artikel 9) ook werden overgemaakt aan DVZ en de ambassade.

© UNHCR/Frederik Bordon

Myria
Koningsstraat 138 • 1000 Brussel
T +32 (0)2 212 30 00
myria@myria.be

Myria, het Federaal Migratiecentrum, is een onafhankelijke openbare instelling. Het analyseert migratie, verdedigt de rechten van vreemdelingen en strijdt tegen mensenhandel en mensensmokkel. Myria komt op voor een overheidsbeleid dat steunt op feitenkennis en respect voor de mensenrechten.

Het verslag *Migratie in cijfers en in rechten* informeert elk jaar over de actualiteit van de migratiestromen en het eerbiedigen van de grondrechten van vreemdelingen.

www.myria.be
@MyriaBe
www.facebook.com/MyriaBe
www.linkedin.com/company/myria-federal-migration-centre

MYRIA
Federaal Migratiecentrum

V.U.: Koen Dewulf, Directeur van Myria - Koningsstraat 138 - B-1000 Brussel - www.myria.be - myria@myria.be - December 2021